לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', י"ג בניסן תשמ"ח, 31 במארס 1988 / שנת מ"ח מס' 13613 / המחיר 1.20 ש"ח כולל מע"מ

היום יוחלט אם להמשיך בסגר

אבי בניהו

מחר לפנות בוקר אמורים להסתיים שלושת ימי הסגר בשטחים. יש להניח כי במשך היום, ייבחנו תוצאות הצעדים הללו במערכת הביטחון ויחליטו כיצד לנהוג בימים הקרובים.

בתשובה לשאלה על האפשרות להמשך סגירת השטחים אמר אמש גורם צבאי — „הכל פתוח" בהקשר זה, אומרים בצה"ל, כי מערכת הבטחון שומרת לעצמה את הזכות להשתמש בכל הצעדים החוקיים כולל המשך הסגר והעוצר בשטחים.

גורמים צבאיים טוענים כי הטלת צעדים מכבידים עוד יותר עלולה להיות כעוכריה של מדינת ישראל היות שהנטל על האוכלוסיה עלול לגרור את אלה „שיושבים כיום על הגדר" להצטרף להתקוממות ולהפגנות האלימות.

„יום האדמה" עבר בשקט בישראל; תקריות חמורות בשטחים — 4 נהרגו ו־45 נפצעו

ראשי הציבור הערבי פעלו להרגעת הרוחות ולמנוע תקריות ● מפכ"ל המשטרה: אנחנו מרוצים — לא היה צורך להפעיל כוחות ● בשטחים היה יום הפגנות סוער — אשה שניסתה לתקוף חייל צה"ל במכוש נורתה ונהרגה ● עשרות נפצעו, ביניהם ילדים, בפיזור הפגנה בכפר שיוח

מנחם ענברי, עזרא אבירן

ארבעה תושבים נהרגו, בהם אישה אחת, ו־45 נפצעו, מאש חיילי צה"ל, במהלך הפגנות סוערות שהיו אתמול ב„יום האדמה" בגדה. שתי התקריות החמורות היו בכפרים הקטנים דיר אבו־משעל, שבנפת רמאללה, וכפר שיוח שבנפת חברון.

כשדיר אבו־משעל נורו יריות מתוך הכפר, ככל הנראה מאקדח על סיור של צה"ל והכוח השיב אש. כאשר ביקשו החיילים לבצע מעצרים הם הותקפו בידי תושבי הכפר בכלי עבודה ובאבנים, ואחד החיילים נפצע קל. אשה כבת 50, שניסתה להכות חייל במכוש נורתה ונהרגה. בעלה ושני ילדיה נפצעו והם מאושפזים בבית חולים ברמאללה. הכפר הוכרז איזור צבאי סגור. החייל נפצע גם הוא ואושפז.

(סוף בעמוד 4)

עם עלה של זית

מפגין ב„יום האדמה" בסכנין (צילום: בועז לניר)

קאסם זייד, יהודה צור

„יום האדמה" במיגזר הערבי בישראל עבר בשקט ובסדר מופתיים וללא הפרות סדר ותקריות משמעותיות, למעט מספר התנגשויות ביישובים מעטים בגליל. השביתה היתה כמעט מלאה. רוב הפועלים לא יצאו לעבודה, הלימודים ובתי העסק ביישובים הערביים הושבתו כליל.

כוחות המשטרה לא נכנסו לכפרים הערביים. ראשי הציבור הערבי הקימו מטות חירום מקומיים כדי לקדם כל נסיון של הפרת־סדר.

ראשי הציבור הרגיעו

ראשי המועצות המקומיות סובבו כל אחד בחוצות כפרו כדי להרגיע את הרוחות ולמנוע התקהלויות והתפרעויות. הם נשארו צמודים לכפריהם כל שעות היום כשרובם ככולם נמנעו מלנסוע לעצרות המרכזיות, שהתקיימו אחרי הצהריים, כדי לא להשאיר את הזירה לשבאב.

(סוף בעמוד 4)

ערפאת: להתקוממות שישה שלבים — כעת מבוצע השלב השלישי

אורי הורוביץ

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, קרא להגברת הפעילות הצבאית הפלשתינית מחוץ לשטחים, והצהיר כי ההתקוממות בשטחים שהיא בת שישה שלבים, נמצאת עתה בשלב השלישי בלבד. ערפאת סירב לפרט את מהות השלבים, אולם אמר כי עד היום היתה הוראה להימנע משימוש בנשק חם בשטחים, אולם הרשות שנתן רבין למתנחלים לירות על כל פלשתיני הזורק אבן, או בקבוק תבערה, מהווה אור אדום לפלשתינים.

לדבריו אי־שימוש בנשק חם על־ידי הפלשתינים בשטחים, מהווה בעיה לישראל ומגבילה אותה בחופש פעולתה.

מוכן להיפגש

בראיון לתחנת השידור הצרפתית „אירופה 1" אמר ערפאת, כי הוא מוכן להיפגש עם המנהיגים הישראלים, ממפלגת העבודה או מהליכוד, במסגרת ועידת שלום בינלאומית.

שולץ: לא אזום פגישות עם פלשתינים — הפעם זה תלוי בהם

על ביקורו הקרוב במזה"ת התבטא בנימה פילוסופית: אם לא יאמרו לא, אולי יאמרו ייתכן, אם מישהו יאמר כן, אולי גם מישהו אחר יצטרף ● עוד אמר כי „מדינה פלשתינית עצמאית איננה בקלפי המו"מ" — וכי „לא ישלח הזמנות לוועידה לפני שיתברר אם יש מספיק מועמדים שמסכימים

דליה רטאל (ארה"ב)

וושינגטון. — „אם לא יאמרו לא, אולי יאמרו ייתכן. אם מישהו יאמר כן, אולי גם מישהו אחר יצטרף". אמר אתמול שר החוץ שולץ, ערב צאתו למזה"ת, בפגישה עם עתונאים ישראליים במשרד החוץ. התבטאות המאפיינת את גישתו. הוא ממשיך לנסות, לא מוותר. נדמה שגם אינו אופטימי מדי.

שולץ מדגיש מספר דברים: מוכרחים להגיע למו"מ ישיר; הוועידה הבינ"ל, עפ"י המתכונת האמריקנית, היא דרך שתאפשר זאת; הפלשתינים הינם חלק מתהליך השלום, יש למצוא דרכים לתקשורת עמם; הם יהיו חלק מהמשלחת הירדנית, עפ"י התוכנית האמריקנית; המאמץ לקידום תוכנית השלום, בשלמותה, יימשך; הזמנות לוועידה לא יישלחו לפני שיתברר אם יש מספיק מועמדים שמסכימים.

(סוף בעמוד 4)

התפטר מנכ"ל „כור" ישעיהו גביש — מאשים קיסר בסיכול תוכנית ההבראה

במכתב התפטרות אומר גביש כי התערבות מזכ"ל ההסתדרות באירועי „אליאנס" ו„פיניציה" מונעים שיקום המפעלים הללו ● הפסדי „כור" מוערכים ב־100 מיליון דולר ● מנכ"ל „קו־אופ" בני גאון מועמד להחליף גביש, והרמטכ"ל לשעבר משה לוי להחליף את גאון

אודי נחשון

זעזוע קשה פקד אתמול את צמרת ההסתדרות וחברת העובדים, עם התפטרותו של מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, מתפקידו, תוך מתיחת ביקורת חריפה ביותר על התערבותו של מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, במהלכי ההבראה של „כור".

מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, התייצב אתמול לימין גביש וזימן כמה מראשי משק העובדים לדון בהתפתחויות האחרונות. בנוסף

(סוף בעמוד 2)

מנכ"ל „כור" המתפטר — ישעיהו גביש

קיסר: החלטתי לקבל, בצער, הודעת ההתפטרות

אבשלום קורה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר אמש בתגובה על הודעת ההתפטרות של מנכ"ל כור ישעיהו גביש כי במהלך חצי השנה האחרונה הגיש גביש מספר פעמים את התפטרותו ודחיתי אותה. עתה החלטתי לקבל זאת בצער. קיסר הביע הערכה לעבודתו של גביש ואמר כי הוא מקווה שמחליפו, בצוותא עם הנהלות מפעלי כור והעובדים, יצליחו ליישם את תוכניות ההבראה שהחל בהם גביש בתקופה האחרונה.

הבהרה והתנצלות

בעתוננו מאתמול פורסמה ידיעה שגויה על הריגתם של שלושה תושבים מכפר־זיתא שבגדה המערבית. ידיעה זו אינה נכונה והמערכת מתנצלת על פרסומה. המערכת מקיימת בירור על נסיבות התקלה והמורה, יצוין, כי צה"ל הכחיש את הידיעה בטרם פירסומה, אך גם ההכחשה לא פורסמה, וגם על כך אנו מתנצלים.

מערכת „על המשמר"

אירועי „יום האדמה" בישראל ● עמוד 3
ותד: בגרות ואחריות ● עמוד 2 / צלצול מהיר
נסגרה סוכנות הידיעות הפלשתינית ● עמוד 17
נפתחה ועידת השווה"צ בבאר־שבע ● עמוד 19

יום האדמה: סימן חיובי

יום האדמה עבר ברובו הגדול בשקט, בעצרות שבהן נישאו מילים נרגשות אך לא היתה אלימות. דומה שדווקא החששות והתכונה הרבה לקראת האירוע יצרו אפקט של הרגעה ואיפוק. הרחוב הערבי הישראלי אינו שונה במהותו מן הרחוב היהודי – פועלים בו גורמים מתונים וקיצוניים זה כנגד זה. הגורמים המתונים, המהווים את רובו של הרחוב הערבי, הבינו שדרך האלימות תזיק להם יותר מאשר לתושבי השטחים, שלהם אין מה להפסיד, והצליחו להביא לתופעה מאוזנת ונכונה ביום האדמה. גם החשש מן השביתה הכללית התגלה כחסר־שחר – עצם השביתה היא ביטוי לחשיבותו של האירוע, ואינה בהכרח בסיס למרי ואלימות.

יום האדמה השנה משולב באירועי השטחים, שהפרו את האיזון המורכב בו נתונים היום היהודים והפלשתינים על אדמת ארץ ישראל. במקומו אפשרי איזון חדש, אשר יושג בעמל רב ובתהליך ממושך. ערביי ישראל שותפים אף הם בחיפוש אחר מאזן חדש. יום האדמה במתכונתו השנה תרם תרומה חיובית לתהליך.

משבר ב„חברת העובדים"

התפטרותו של ישעיהו גביש מתפקיד של מנכ"ל „כור" היא סימן נוסף למשבר אליו נקלע המשק ההסתדרותי והמשק השיתופי בכלל, בעקבות מדיניות הממשלה. המשבר הוא חמור ומקיף את כל מגזרי „חברת העובדים" ואין לשחרר את המנהלים מאחריותם לכך. הם המשיכו במדיניות התפשטות והתרחבות, כאשר כל הסימנים הצביעו כי דרושה זהירות. הם איפשרו לייצור מלאי בלתי־מכור של מוצרים ולא ראו את הנולד ואיפשרו ליחסי העבודה במפעלים להידרדר עד ללא נשוא.

אולם אי־אפשר לשחרר מהאחריות גם את מנהלי „חברת העובדים" קיסר ורזוליו, שניהלו ומנהלים, מדיניות מוטעה. הם נתנו יד, במישרין ובעקיפין, למדיניות הממשלה שבאה לידי ביטוי בקווים השגויים של מדיניות הייצוב ולאחרונה בהסכם פרס־נסים. אין להימנע מהמסקנה שקיסר היה מודע לכך ונתן לכך את ידו.

„חברת העובדים" איבדה את המצפן והמצפון. יחסי העבודה מעורערים והעובדים מנוכרים. נראה שלא קיסר ולא רזוליו מבינים את חומרת המצב ולבטח אינם מסוגלים לגייס את הציבור לתיקונו. המשבר הכולל מחייב מהלך כולל: הצלת המשק ההסתדרותי והשיתופי, שיפור בניהול, שיתוף העובדים, דמוקרטיזציה מרחיקת לכת, ומאבק נגד מדיניות הממשלה המקפחת את המגזר הציבורי.

שומר אחורי

על המשמר

רעל/יום האדמה

כל יום, שעה שעה

פתאום אפשר לחשוב, השד יודע מה,
נוקטים בצעדים, נוטלים את היוזמה,
סוגרים את השטחים, למנוע מהומה,
סוגרים את הדרכים, כמו במלחמה,
חוסמים את הגשרים כולאים אומה שלמה,
חוסמים את הקווים, כדי ליצור דממה,
נערכים לקראת דבר שלא נשמע,
כאילו לא קיימת המציאות העגומה,
כאילו לא כותבת הדיו האדומה
כל יום, שעה שעה, את האמת הערומה:
אתמול, שלשום, כל יום הוא יום האדמה.

קובי לוריא

מטרת־דמות/שרון

חרם דרבנו אריאל

כבר חשבתי, שהחרם הערבי על ישראל הוא עוד שריד מגוחך מלפני שנות דור, שתפקידו היחיד כיום הוא לספק תעסוקה לכמה וכמה פקידים של הליגה הערבית. דומני, שמעולם לא הורגש מחסור במצרך כלשהו בישראל, בעקבות החרמתנו על־ידי יצרן כלשהו בלחץ החרם הערבי.

כנראה, שגם לשר המסחר והתעשייה (או המסחרה והמעשייה) אריאל שרון, אין הרבה מה לעשות. אז הוא החליט להקים מחדש את החרם הערבי לתחייה ולחדש ימיו כקדם, בעזרת תרגיל תעמולתי כל־כך טפשי, שאפילו תומכיו של שרון לא יוכלו שלא להבחין בבלוף.

השר הודיע, שישראל תחרים כל חברה הנכנעת לחרמו אני בטוח, שכל מנכ"ל, בעל מניות, נשיא חברה או סגן־נשיא, רועדים עכשיו וחוששים מפני הגנראל שרון. לא הם, אלא הוא, יטיל עליהם חרם גדול, עם תקיעה בשופרות ונרות שחורים; בשם ומלכות. ואני, לתומי הייתי סבור, שהחרם מתבטא בכך, שחברה מסוימת מסרבת למכור מתוצרתה לישראל או לקנות ממנה.

אז מעכשיו, מי שלא ירצה לדבר איתנו, אנחנו לא נדבר איתו שיידע, אם הוא לא מוכר לנו, אנחנו לא קונים ממנו.

משום מה הייתי בטוח, שמדינת ישראל פעלה כל השנים הללו לשכנע חברות ויצרנים שלא להיכנע לחרם נגדנו. כל המאמץ הזה היה כנראה מיותר. הרי זה הרבה יותר מהיר, אלגנטי וזול, להודיע בגאווה לאומית זקופת אף מקפץ, שלא הם מחרימים אותנו, אלא שאנחנו מחרימים כל מי שיעז להחרימנו.

ועם ישראל אוכל את השטויות הללו, כאילו הן כשרות לפסח.

גיורא מנור

אזמל/ואנונו

הוויכוח גווע בטרם החל

המקרה של ואנונו אינו אופייני לסוג העבירות שבהן הורשע: ריגול ובגידה. הוא עבר על החוק אבל לא ריגל לטובת מדינה אחרת, ידידותית או עוינת, אם בגד, אז עם מי?

לו ליווה דיון ציבורי־פוליטי בנושא הגרעיני, אסור היה לו לעבור על החוק. רק כשדמוקרטיה הופכת לעריצות — מותר למרוד בעריץ. אנו מתקרבים למצב זה, אך טרם הגענו אליו.

ואנונו במכונית האסירים, בתקופה בה החל משפטו

בתחום הגרעיני, אני מודאג כמו ואנונו. מה יותר מחצי יובל שנים מנהיגינו מהמרים על חיינו הפרטיים וקיומנו הלאומי מבלי לשאול את פינו מראש, לדווח לנו בדיעבד. אפילו לא סיפרו לנו כמה שילמנו עבור התענוג. זה מפחיד עוד יותר כשזוכרים באלה מנהיגים מדובר: רבין ושרון, פרס ושמיר, דוד לוי וארנס.

גם אילו האמנתי שנשק גרעיני הוא לגיטימי, שיש בכלל אנשים שמסוגלים לקבל הכרעות על הפעלתו, ויש מצבים שבהם מוצדק להפעילו — לא אלה האצבעות שהייתי בוחר להניח על הדק גרעיני ישראלי, אם יש כזה. אני לא סומך על שיקול־דעתם בהפעלת אלות־עץ בשטחים, או על אחת כמה כשמדובר בנשק סופי.

בעניין זה, גם החשש מוועדת חקירה אינו מהווה אלמנט בולם: אם מדינה קטנה כישראל תיקלע לעימות גרעיני — ספק אם ישרוד מישהו שידרוש להקים ועדה.

אין להצדיק את מעשיו של ואנונו כל עוד המשטר בישראל מאפשר

ואנונו נכשל, מפני ששגה בניתוח הבעיה: הוא חשב שאנשים אינם יודעים מספיק על הפיתוח הגרעיני בישראל, ואם יידעו את האמת יתמרדו. הבעיה שונה: הציבור בישראל אינו רוצה לדעת, ולכן כשואנונו פוצץ את הפרשה, רק מעטים התעוררו. הוויכוח על הנושא הגרעיני בישראל גווע עוד בטרם החל.

עוד היבט של הפרשה: ריגול הוא התחום שבו הצביעות חוגגת. מי שמרגל עבורנו הוא גיבור, גם כשמדובר באזרח של מדינה זרה (ראה מקרה פולארד). מי שמרגל נגדנו הוא בוגד, נקלה ורודף בצע. אם דנים במניעיו של ואנונו — אלה יכולים להיראות זהים לאלה של פולארד. שניהם ניסו, בתום לב, להציל את ישראל ממה שנראה להם כסכנה איומה בדרכים לא כשרות.

אז אולי כדאי, כדי למנוע כפלות וצביעות, לשכנע את הוועד למען פולארד שיקבל על עצמו גם את הטיפול בואנונו כולל הפגנות, עצומות ובקשות חנינה. בסופו של דבר, 18 שנה לואנונו, על קצת מידע, ספק סודי, זה הרבה מדי.

עודד ליפשיץ

להברנו חיים שחורי
חבר הנהלת מבטחים
ברכות חמות בקבלך תואר כבוד
„איש כפועלו"
למען הספורט בישראל
הנהלת מבטחים

ציורמצב

בשטח/מפרשיות 470

אות הזינוק

זה היה חגיגי, זה גם נראה חגיגי. חמשת המדינות שהחליטו שלא להופיע ולהשתתף באליפות העולם למפרשיות מדגם 470 — בהן דרום קוריאה, מארחת המשחקים האולימפיים — לא הצליחו להעיב על השמחה.

ססגוניים. יאכטות של שוטטים, מלווים, סירות מהירות של מאמנים ואחרים, התערבו בין הסירות המהירות. מישהו מבין העיתונאים נשכב על הסיפון. הים השפיע עליו. עד לזינוק היה זמן מתורש להיערכות ובחינת הסיכויים.

הנשיא הרצוג (משמאל) וראש העיר גוראל, נותנים את אות הזינוק

נשיא המדינה, חיים הרצוג, יצא שעה וחצי לפני אות הזינוק לים, 110 סירות מפרש של גברים ונשים כבר היו אותה שעה באיזור התחרות, בודקים את הציוד והרוח.

שלוש דקות לפני מתן אות הזינוק החליטה הרוח להתעתע במשתתפים. הזינוק נדחה. שוב התפרסו המפרשיות על־פני איזור רחב במפרץ חיפה וצבעו את המים הכחולים בצבעים

אחר־כך, על החוף, השייטים העלו אותן במהירות לעגלות, שטפו, קיפלו מפרשים והסירות הוכנו לשיוט של הבוקר. כולם מיהרו למחשב לראות את התוצאות והערעורים. שמעתי יוגוסלבית, אנגלית, הונגרית, הולנדית, איטלקית ואפילו יפאנית. וראש עיריית חיפה, אריה גוראל, אמר בטעמן ברודיני: „אנחנו על המפה".

יואב אביב

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

שמיר סרב לדון בהצעת שרון לגרש מיידי אבנים

דליה שחורי

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון הציע אתמול בישיבת הקבינט לגרש מישראל כל מיידה אבנים ומשליך בקבוקי תבערה בגדה המערבית ובעזה. רה"מ יצחק שמיר סרב לדון בהצעת שרון. בתגובה מתח שרון ביקורת על שמיר ואמר, כי „שיקוליו אינם עניינים אלא שיקולי בחירות".

התפטר מנכ"ל „כור"

(סוף מעמוד ראשון)

להתפטרותו של גביש דובר על כוונתו של קיסר לבצע מספר שינויים בתפקידי מפתח בחברת העובדים, כמו ב„סנה", „המשביר לצרכן", „שיכון עובדים" ורשת ה„קו־אופ".

לא נתנו גיבוי

נודע כי ראשי המשק ההסתדרותי שהתכנסו אתמול, וישובו לדון בנושא היום, סבורים כי הדרג הפוליטי לא נתן גיבוי לצעדים הכלכליים במשק העובדים והטיל את כל האחריות על הדרג הניהולי. עוד נודע, כי קיסר עשוי להודיע היום, כי הוא מסיר לפי שעה את תוכניתו להחליף את מנכ"ל „הסנה".

המחליף — בני גאון

לגבי מחליפו של גביש, המועמד המועדף בינתיים הוא מנכ"ל „קו־אופ", בני גאון, אולם מינוי זה לא סוכם סופית. נודע כי אם אכן ימונה גאון לתפקיד, עשוי הרמטכ"ל לשעבר משה לוי להחליפו בראשות ה„קו־אופ". מנכ"ל „המשביר לצרכן", שמואל אייל, עתיד לפרוש בקרוב לגמלאות, אולם עדיין לא סוכם סופית מי יחליפו.

מתחים רוזוליו — קיסר

רוזוליו גינה את ההדלפות, „שעשויות ליצור רושם שממנים ומפטרים מנהלים במשק העובדים דרך העיתון". הוא הביע אמון מלא במנכ"ל „הסנה", אלפרד גולן, ואמר כי מינוי מנהלים במשק העובדים נמצא בסמכותם הבלעדית של מועצות המנהלים והוועדה המנהלת של חברת העובדים. ביקורת זו עלולה להחריף את המתחים בין רוזוליו לקיסר ולגרום לזעזועים נוספים במערכת.

מכתב ההתפטרות

אתמול אחר הצהריים שלח גביש מכתב התפטרות לקיסר. במכתבו מאשים גביש את קיסר, כי התערבותו באירועי „אליאנס" ו„פניציה" מטרפדת את תוכנית ההבראה של קונצרן „כור". „בתנאים שנכפו עלי לא ניתן להוציא את תוכנית ההבראה לפועל", כותב גביש.

בעיית „אליאנס"

במסיבת עיתונאים שכינס גביש, הוא אמר כי הבעיה המרכזית היא מפעל „אליאנס", והוא רואה בו מבחן לתוכנית ההבראה. לדבריו, עמדתו של קיסר השוללת את תהליך הפירוק של החברה מחבלת בכל סיכוי להמשך קיומו של „אליאנס". עוד אמר, כי המגעים שמקיים קיסר עם ועדים שאינם מקבלים את מרות ההסתדרות, כמו הועד של „אליאנס", מלבים את התופעה של פריקת מרות ומשבשים את יחסי העבודה ודרכי הניהול של משק העובדים. הוא גינה את נסיונו של קיסר לעקוף אותו במסגרת מגעיו של מזכיר ההסתדרות עם הועד ב„אליאנס".

ובעיית „פניציה"

בעניין „פניציה" אמר גביש, כי תוכנית ההבראה של „כור" מחייבת גם מימוש נכסים. כדי לשקם את התנור ב„פניציה" יש להשקיע, לדבריו, עוד 10 מיליון דולר. גביש אמר, כי אין לבצע השקעה זו ויש למכור את המפעל. הוא הזכיר, כי הוחלו מגעים בעניין זה עם בעליו של מפעל „טמפו", אבל קיסר התערב וגילה התנגדות מוחלטת למכירה.

100 מיליון ד' תוספות שכר

לגבי עיתוי ההתפטרות, תודה גביש, כי קריאת הידיעות בעיתונות על החלפתו הקרובה זירזו את ההחלטה. הוא גם תקף את קיסר על פסיקת ההסתדרות שגרמה ל„כור" תשלום של 100 מיליון דולר בתוספות שכר.

גביש הזכיר, כי במהלך השנה האחרונה הגיש לקיסר פעמיים את התפטרותו, וקיסר דחה אותן על הסף. אך לנוכח המבחנים האחרונים אמר, כי הוא נחוש בהחלטתו להתפטר. מועצת המנהלים של „כור" ביקשה אתמול מגביש לחזור בו מהחלטתו.

אלוף פיקוד „כור"

ישעיהו גביש, בן 62, החל את דרכו ב„כור" ב־1970, לאחר ששרש מצה"ל בדרגת אלוף ושימש בין היתר אלוף פיקוד הדרום במהלך מלחמת ששת הימים. ב„כור" מילא תפקידי ניהול בכירים וב־82 מונה למנכ"ל הקונצרן, במקום נפתלי בלומנטל. בשנה האחרונה חלה הידרדרות חמורה במצבו של הקונצרן ועל פי הערכות יצביע מאזן „כור" על הפסדים של למעלה מ־100 מיליון דולר. אולם גביש אמר אתמול, כי התפטרותו אינה קשורה לפרסום המאזן הקשה.

השר שפירא לא יתמודד על ראשות המפד"ל

דורית גפן

השר יוסקה שפירא לא יתמודד על ראשות המפד"ל בחודש הבא. לכתבתנו נודע כי מייד לאחר ועידת המפד"ל, שבה זכה המר ב־60% תמיכה, התקיימה ישיבת התייעצות דחופה של אנשי מצ"ד להערכת המצב, ונמתחה ביקורת על השר שפירא. חלק מהדוברים העריכו, כי נגרם נזק למצ"ד בגלל אופי המאבק שניהל שפירא נגד המר, ובעיקר בגלל שהפך את ההצבעה בעניין המר, להצבעה על דרכה של המפד"ל. יש לציין, כי במצ"ד מתכוננים להתמודד לרשימה לכנסת של המפד"ל, הן המנכ"ל יצחק לוי והן חנן פורת. ההערכה היא כי יש להם היום סיכויים טובים מאלה של שפירא להשיג מקום ריאלי ברשימה.

חוגים במפד"ל הגיבו אמש על הידיעה לגבי כוונתו של שפירא שלא להתמודד ואמרו, כי הדבר נובע כנראה מהערכת מצב ריאלית, שאין לו סיכוי להגיע למקום ריאלי ברשימה, וקל וחומר לנצח את המר על המקום הראשון, שאליו התיימר שפירא להגיע.

● בישיבת מועצת חכמי התורה שהתכנסה שלשום אושר המינוי של השר הרב יצחק פרץ כיו"ר מטה הבחירות של תנועת ש"ס. לסגנו נבחר הרב רפאל פנחסי.

„המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רובין רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב: טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעל ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St, Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגדל העיר חדרים 102–121. טל' 3–233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' סירקין 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ממחר יחל צה"ל לעבוד לפי תוכנית העבודה ל־88

תגדל תעסוקת הבטחון השוטף — כספים שהתפנו מ„הלביא" יופנו למחקר ופיתוח

אבי בניהו

החל ממחר, ה־1 באפריל, יחל צה"ל לעבוד עפ"י תוכנית העבודה המעודכנת לשנת 1988.

הרמטכ"ל וראש אגף התכנון במטכ"ל יציגו בקרוב לפני שרי הממשלה את עיקרי תכנית העבודה ואח"כ הם יפורסמו בציבור. כן תוצג בפני שרי הממשלה תוכנית ההצטיידות של חיל הים הישראלי כפי שאישר אותה לפני שבוע שר־הביטחון. המאפיין את תכנית העבודה ב־1988 היא היערכות הצבא למחקר ופיתוח וייצור אמצעי לחימה, במסגרת הכספים שיתפנו כתוצאה מביטול פרוייקט „הלביא". בתכנית העבודה נלקחה בחשבון האפשרות לפעולת בט"ש מוגברת בשטחים לאור האירועים שם ומכאן הגדלת מספר ימי המילואים.

ראש אגף התכנון האלוף דני יתום, אומר כי ההתפרעויות הנמשכות מאז חודש דצמבר בשטחים מחייבות את צה"ל לבצע התאמות ושינויים בחלקם משמעותיים בתוכנית העבודה שלו „מאחר שעלינו להקצות כוחות ומשאבים כדי להתמודד עם המתרחש בשטחים. לא נוכל לקיים כל מה שתוכנן לשנת 1988. היקף תעסוקת הביטחון השוטף תגדל. הפעילות המוגברת בשטחים מחייבת גם הפניית משאבים למימונה, קרוב לוודאי על חשבון תחומים אחרים".

בראיון בשבועון „במחנה" הוסיף האלוף יתום ואמר כי לאחר כיסוי עלויות הסגירה של פרוייקט הלביא מתברר כי בידי צה"ל נותר תקציב המאפשר לממש כבר השנה תוכניות פיתוח והצטיידות באמצעי לחימה שלא היה להם מימון בשנה קודמת.

שגריר ישראל באו"ם התפטר כדי לרוץ לכנסת

עתים

שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו התפטר אמש מתפקידו, כדי להיכנס לחיים הפוליטיים ו„לרוץ" ברשימת „הליכוד" לכנסת. נתניהו, שרואיין בתכנית „מבט" בטלוויזיה, אמר כי התפטר במועד מוקדם יותר, למרות שהחוק מחייב התפטרות רק 100 יום לפני הבחירות. „הקדמתי, משום שלדעתי אנו עומדים בפני הכרעות גורליות, שיקבעו את עתיד המדינה."

במפלגת העבודה הגיבו אמש על דבריו של השגריר לשעבר באו"ם, בנימין נתניהו, ואמרו כי תאוריו על יוזמת השלום והוועידה הבינלאומית אינם דומים כלל לוועידה הבינלאומית והתהליך המוצע על ידי מזכיר המדינה האמריקני שולץ.

תסריט ההפחדה שמצייר בנימין נתניהו יכול להתרחש לא אם ניכנס למו"מ ישיר עם שכנינו אלא אם נתמיד בסרובנו לשלום. (עשית)

הכרעת הדין במשפט דמיאניוק ביום שני 18.4

בית המשפט המיוחד הדן את ג'ון דמיאניוק יתכנס ביום ב' (18.4.88) בשעה 08:30 בבוקר בבית המשפט בבנייני האומה, כדי להודיע על הכרעת הדין.

אמש במוקד

קרש הקפיצה של ביבי

שאלה אחת לא שאל אתמול במוקד יורם רונן את בנימין נתניהו והיא: מדוע הוא חושב שאם יהיה שלום תהיה מלחמה? ביבי נתניהו חוזר סוף סוף אלינו כדי ללקט את כולנו לעמידה מול כל העולם. זה תחום התמחותו. בזה עסק באו"ם. אבל שם אמצעי הלחימה הם המילים ואפילו שם זה לא הולך טוב בלי אמריקה. אם כי מפלה שם היא לכל היותר גינוי. כאן האמצעים הם קטלניים הרבה יותר ותמיכת ארה"ב — גם לפי הבנתו — אינה מובטחת.

אבל אם יהיה שלום, הסדר שלום, נסיון להסדר כזה — הרי כאן לא יעופו לא מילים, לא טילים, ואיש אינו מציע לסגת מהשטחים בלי שלום. אבל אז ביבי יישאר בלי טעון ובלי קרש קפיצה להנהלת הליכוד. אורית פלגי

כבישים שוממים בשומרון

עמירם כהן

כבישי השומרון היו שוממים אתמול כמעט לחלוטין. מכוניות בעלות מספר זיהוי כחול לא הורשו לצאת מהכפרים ומהערים.

יחידות של צה"ל סגרו לחלוטין את הכניסות הראשיות והצדדיות לכל הכפרים בשומרון, ואורחים לא הורשו לצאת מתחומי כפריהם. גם המתנחלים מיעטו לנסוע אתמול.

כאשר ניסו תושבים מקומיים להשליך אבנים או להניח מחסומים, הגיעו שופלים של צה"ל ושפכו ערימות עפר על הכניסות, כדי למנוע כל אפשרות של התושבים לצאת מתחומי היישוב. בכל זאת, נרשמו לאורך כביש חוצה שומרון מספר ניכר של התפרעויות וניסיונות לידוי אבנים בכלי־רכב של מתנחלים.

בכפר חארס נופצו שמשות שופל של צה"ל מאבנים שהושלכו לעברו כשעסק בחסימת הכביש לכפר. גם מהכפרים זויה, בריה, מסחה, חארס דווח על התפרעויות, אשר חרגו מן ההתרחשויות בימים קודמים.

תורים נפרדים בתחנת הדלק

מאז נסגרה לפני כשבוע תחנת הדלק בכפר חארס, סמוך לאריאל, נאלצים תושבי האזור הערבים לקנות דלק בתחנת „אשל השומרון", בכניסה המערבית לאריאל. עלפי דרישת מתנחלים מאריאל סומנו מסלולים נפרדים למכוניות ערביות ויהודיות. מצד ימין למשאבות ערבים ומצד שמאל יהודים. לדברי מנהל התחנה, נקבע סידור זה על מנת שהיהודים לא יצטרכו להמתין בתור. ביום רגיל מתארך תור המכוניות הערביות לאורך מאות מטרים גם כאשר הצד היהודי פנוי, וביום האדמה נמנעו קשות הכנסותיו.

אנו משתתפים בצערם של חברתנו
דניאלה גינזבורג, האב שלמה אדלר וכל בני המשפחה
במות האם
דבורה אדלר
אבלים
חברי קיבוץ מגן
פרטים על מועד ההלוויה בקרית ענבים אפשר לקבל במזכירות הקיבוץ טלפון 02/348999 או 02/348703 — המשפחה

צלצול מהיר קאסם זייד

ח"כ מוחמד ותד על „יום האדמה":

הציבור הערבי גילה בגרות ואחריות

כיצד אתה מסכם את אירועי „יום האדמה" אתמול ואת התנהגות הציבור הערבי בישראל?

— הציבור הערבי הציל הן את כבודו האזרחי והן את כבודו הלאומי ע"י כך שמצד אחד הוא גילה אומץ להחליט על שביתה ולדבוק בכך בזכותו העקרונית, על אף אווירת ההסתה והשיסוי, ומצד שני הוא גילה בגרות מספקת בכדי לכבד את החוק והדמוקרטיה, שהעניקו לו את המסגרת הלגיטימית לבטא את עצמו. בעקבות „יום האדמה" עלו ערביי ישראל שלב נוסף בסולם מאבקם האזרחי וחלקם בעיצוב תוכן החיים במדינה גדל.

בכללית הורגשה שליטה של ראשי הציבור במצב, פרט לשתי העצרות בטייבה ובכפר כנה?

— צריך לזכור ולהדגיש שההחלטה התקבלה ע"י כלל ראשי הציבור הערבי. לא ועד ההגנה על האדמות בנפרד, שספג ביקורת קשה על שהזדרז לקבל החלטה, וגם לא ועד ראשי הרשויות, שלא הצליח להגיע לסיכום, אלא ועדת המעקב העליונה, המייצגת את כל הגורמים הפוליטיים והוולונטריים בציבור הערבי, החליטה על כך. היה זה רק טבעי שמי שקיבל את ההחלטה על השביתה יקבל את האחריות לשמירה על הסדר. מה שקרה בטייבה ובכפר כנה הוא התרחשות כיתתית, בין יריבים פוליטיים, שכל אחד מהם טוען לבכורה בסקטור הערבי ואין לכך ולא כלום עם יחסו למדינה.

רוני מילוא טוען שיום האדמה עבר בשקט הודות לאמצעים שננקטו ע"י השלטונות.

— יום האדמה עבר בשקט, בעיקר בגלל מה שלא עשו השלטונות. הנחיות בר־לב ומפכ"ל המשטרה לאנשי המשטרה והמג"ב לא להיכנס לכפרים ולא להיגרר לפרובוקציות, סייעו במידה גדולה מאוד לראשי הציבור הערבי לשלוט במצב. שר־המשטרה והמפכ"ל אכן עשו עבודה מצויינת, זה באשר לישראל. ואילו ביחס לשטחים הכבושים משרד הבטחון הוכיח שאינו שולט במצב והוא נזקק לצעד דרסטי של הפיכת הגדה והרצועה למחנה מעצר גדול. שם מסתובבים מתנחלים על תקן של קאובוים, ואילו התקשורת מנועה מלבקר ולדווח בחופשיות. זהו מסר קשה שיצא מישראל ב„יום האדמה", מסר כנוסח דרום אפריקני.

מה התחזית שלך לעתיד?

— יש שני ממדים למאבקם של ערביי ישראל. אחד, המאבק על שיוויון והשני, המאבק על השלום.

אין סיבה שהמאבק על שתי מטרות אלו יתנהל בנפרד. האוכלוסיה בישראל מחולקת, למעשה, לאלה הנמצאים מהמרכז ימינה, ובמחנה הזה כמעט אין ערבים, ולאלו הנמצאים במחנה מהמרכז שמאלה. יש להצטער על כך שמגבלות טקטיות מפריעות לשוחרי השלום הן בצד היהודי והן בצד הערבי להתחבר בצורה יותר אינטגרלית למאבק על השיוויון ועל השלום. אם תנועה עממית כמו „שלום עכשיו" נזהרת מלכלול נציגים ערבים בהנהגתה, הרי זה סימן שהציבור הישראלי אינו מוכן עדיין לקבל את האוכלוסיה הערבית כשותף שווה ערך למאבק על אותן המטרות.

להערכתי לא ירחק היום בו לא יהיה מנוס, לשני הצדדים, לשתף פעולה יותר הדוקה להשגת אותן מטרות.

מחאה ישראלית ליוון על הגדרת המצב בשטחים „כיבוש פאשיסטי"

דליה שחורי

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין, זימן אליו אתמול את הנציג הדיפלומטי של יוון בישראל, עמנואל גיקאס, והביע באוזניו את דאגת ישראל מההתבטאויות החריפות והפוגעות שהשמיעו אישים רשמיים ביוון בהגיבם על מדיניות ישראל.

מקורות במשרד החוץ מסרו, כי ההתבטאויות היווניות חרגו [illegible] מן הביקורת המושמעת על ישראל עקב המצב בשטחים. ראש ממשלת יוון אנדראס פפנדריאו כינה את נוכחות ישראל בשטחים „כיבוש פאשיסטי" ובראשית חודש זה הוציא הוועד המרכזי של מפלגת השלטון הודעה שכינתה את שיטות ישראל בשטחים „שיטות פאשיסטיות".

המקורות ציינו, כי יוון עמדה להעלות עוד בדצמבר 1987 את היחסים עם ישראל לדרג מלא, אך היא השתמשה באירועים בשטחים כדי לא לעשות זאת. ב־11 בחודש זה הודיע ראש הממשלה פפנדריאו בפרלמנט, כי ממשלתו תומכת בפלשתינים ואינה יכולה לקדם את היחסים עם ישראל בגלל התנהגותה.

המקורות הזכירו, כי ב־1 ביולי עומדת יוון לקבל את יושבות־ראש הקהילייה האירופית. לדברי המקורות, אם לא ישתנה יחסה של יוון לישראל, היא תתקשה למלא מטעם הקהילייה תפקיד משמעותי בנושא המזרח התיכון.

גילוי המצבה על קברה של חברתנו
רוזיקה קורצאק מרלא
יתקיים ביום א' 3.4.88 בשעה 15.00
בבית הקברות בעין־החורש
על מועד ערב הזכרון תבוא הודעה
המשפחה
וקיבוץ עין־החורש

במלאת שנה לפטירת חברנו
אברהם כהן ז"ל
נפקוד את קברו ביום א' 3.4.88 בשעה 16.00
מוקירי זכרו מוזמנים
המשפחה
וקיבוץ עין־החורש

יום האדמה: הפגנות, נאומים, התכתשויות — ללא עימותים

הגליל: שביתה כמעט מלאה; עצרת בסכנין

יהודה צור

כחמשת אלפים איש נכחו אתמול בעצרת המרכזית של „יום האדמה" בגליל, בכפר סכנין. במקום נכחו חברי כנסת ערבים וראשי הכפרים והיישובים.

„בדם ואש נפדה את פלסטין", בדם נפדה את האדמה" — קראו עשרות צעירים בבית הספר התיכון בו התקיימה העצרת. סיסמאות הכרה באש"ף ונגד פעולות ישראל בשטחים, הונפו על־ידי הנוכחים. חבר הכנסת מיעארי אמר, ששלום לא יקום עד להקמת מדינה פלסטינית בראשות ערפאת. חבר הכנסת תופיק טובי קרא לוועידה בינלאומית.

תנועת האיסלם

כפעם הראשונה מאז שמתקיימות עצרות יום האדמה ושביתות של ערביי ישראל בגליל, נטלו חלק בעצרת בסכנין כ־500 אנשי תנועת האיסלם, ובראשם מנהיגם השיח' עבדאללה דראוויש מכפר קאסם.

כל פעם שהשמעו קריאות למען מדינה פלסטינית ולמען אש"ף, השמיעו כמה מאות מאנשי תנועת האיסלם, שחלקם הגיעו מהמשולש, סיסמאות דתיות ופסוקים מן הקוראן, תוך שהם מניפים עשרות דגלים ירוקים של סמל התנועה האיסלמית.

משמר אזרחי ערבי

יהודה צור

כ־500 צעירים ערבים שימשו אתמול משמר אזרחי ששמר על הסדר במהלך יום השביתה, בעצרת בסכנין ובאיזור הכפרים דיר חנא, ערבה וסכנין עוד מהלילה הקודם.

יומיים לפני יום האדמה נקבעה בכל כפר רשימה מפורטת של כ־150 איש, אשר מתפקידם לשמור על הסדר. הם יצאו בלילה שלפני השביתה, ופטרלו החל מחצות ברכבים וברגל כדי למנוע הקמת מחסומים וסגירת צירים. הם קיבלו הוראות מפורשות לא למנוע יציאת עובדים לעבודה. סולימאן גנטוס, מ"מ ראש מועצת סכנין, אמר לכתבנו, שכל מי שרצה ללכת לעבוד, עשה זאת בביטחון מלא. גם במהלך העצרת פטרלו בכלי רכב וברגל עשרות סדרנים, אשר מנעו עוד בתחילה כל נסיונות להפר את הסדר. „הוכחנו שאנו יכולים לשמור על הסדר בלי צורך שכוחות משטרת ייכנסו לכפרים" — אמר ראש ה„משמר האזרחי" של דיר חנא, מחמוד חטיב.

כפעם הראשונה נאם גם מנהיגם, השיח' עבדאללה, אשר השמיע נאום למען השלום בין שני העמים הוא גם קרא למנהיגים בישראל להכיר בצורך של מדינה פלסטינית וגינה בחריפות את המצב בשטחים והפיכתם, לדבריו, למחנה מעצר גדול.

שביתה חלקית בגולן

מאות דרוזים התכנסו אתמול בצידו הסורי של הגבול, ליד מג'דל שאמס, והשמיעו סיסמאות נגד המצב בשטחים. בצידו הישראלי של הגבול השתתפו בעצרת כמה עשרות דרוזים, אשר ניהלו עימם שיחות דרך רמקולים ניידים.

אתמול היתה שביתה חלקית בבתי מסחר בגולן כאשר רוב החנויות היו סגורות. חלק גדול מהדרוזים בגולן לא יצאו לעבודה בישראל, בעקבות כרוז שהופץ יום לפני כן. אף תלמיד לא הופיע לבתי הספר והמורים התפזרו כעבור כמה שעות.

משלחות של דרוזים מהגולן השתתפו בעצרות „יום האדמה" בגליל.

פועלים יצאו לעבודה

שביתת „יום האדמה" היתה כמעט מלאה בכפרים הערביים בגליל, אולם במקומות רבים פועלים יצאו לעבודה. בכל העיירות היהודיות בגליל לא נרשמה אף היעדרות של עובד ערבי. ראש עיריית עכו מסר לכתבנו, שהנוכחות היתה של מאה אחוזים, בניגוד ל„יום השלום". גם בעיירות נהריה, כרמיאל ומעלות, הגיעו כל העובדים הערבים במוסדות הציבור ובעיריות. ברבים מן המפעלים בכרמיאל לא נרשמו היעדרויות, וכך גם בעכו ונהריה.

בשפרעם רוב העובדים מחוץ למקום יצאו לעבודה וכך בדהגון, אבו סנן וכפר יאסיף. בעיר העתיקה של עכו היו כל החנויות סגורות.

טייבה. דגל אש"ף מונף בידי רעול פנים. מייד נדרש להורידו והשקט נשמר (צילום: אילן אוסנדרייבר/ישראל סאן)

התכתשות אלימה בטייבה בין חסידי האיסלם לאנשי רק"ח

קאסם זייד, ניצה רימון

מארגני העצרת המרכזית בכפר טייבה נאלצו לסיימה, נוכח התכתשות אלימה בין חסידי התנועה האיסלמית לבין אנשי רק"ח.

ההתכתשות החלה כשקם ח"כ מאיר וילנר לשאת את דברו. אז פתחו חסידי התנועה האיסלמית — שהתרכזו ליד הבמה כשהם נושאים דגלים ירוקים ופסוקים מקוראן — בקריאה אללה אכבר. בין הצעירים המוסלמים ואנשי רק"ח התפתח דין ודברים ומשהתלהטו הרוחות משך אחד הנוכחים את הרמקול מידו של ח"כ וילנר.

ח"כ וילנר, שתקף את הצעירים המוסלמים, אמר: „אתם מפריעים כאן ופוגעים במאבקם של ערביי ישראל למען השלום והשוויון, ומצד שני אתם משגעים את רבין בעזה". ח"כ תאופיק זיאד, שנחלץ להגנתו של חברו, קרא לחברי רק"ח והתקרב לעבר הבמה כדי לגונן על ח"כ וילנר. בין הניצים פרצה תגרה. אפילו נסיונותיו של אחד ממנהיגי הצעירים המוסלמים להרגיע את הרוחות לא הועילו.

הדגלים הורדו בהוראת הבמה

שני אלמונים הניפו תוך כדי המהומה שני דגלי פלסטין וראש המועצה, עבד אל־לטיף חביב, דרש מהם להוריד מייד את הדגלים.

דבריו של ח"כ תאופיק זיאד, שהיה אמור להיות הנואם המרכזי בעצרת, הופסקו, גם הם כשניסו ללגלג על הצעירים המוסלמים.

המתיחות בין שני הצדדים התחילה מייד עם תחילת התהלוכה שקדמה לעצרת. הצעירים המוסלמים השתלטו על המצב כשהם קוראים קריאות דתיות. בהתחלה הם הדגישו את הצורך באחדות השורות בין כל הזרמים הפוליטיים ברחוב הערבי, אך אנשי רק"ח לא סבלו שיריביהם יתנו את הטון וכך התפתחה התיגרה בין שני הצדדים.

ירושלים [illegible]

בצלאל עמיקם, זהבה מרום

מטוס משטרתי סייע אתמול בלכידת צעירים ערבים שהציתו צמיגים והקימו מחסומים בשכונת שועפאט. בשעות הבוקר דווח למשטרה על תהלוכה שבה מונפים דגלי אש"ף ומחסומי אבנים בשכונה הערבית הגדולה שועפאט שבמבואותיה הצפוניים של ירושלים. כשהגיעה המשטרה למקום החלו הצעירים בזריקת אבנים ונעלמו בסימטאות. כוח משטרה שדלק בעקבותיהם הניס אותם, והם נמלטו לעבר יער רמות, ומשם לעבר בית חנינה. השוטרים לא הרפו מהם ובסיוע מטוס עקבו אחר תנועותיהם ולכדו אותם. העצורים, שלושה במספר, בגילאים 21, 17, 18.

מפקד מרחב ירושלים, תת־ניצב יוסף יהוראי, אמר אמש, כי ההיערכות הצפופה של המשטרה בתוך ריכוזי האוכלוסיה הערבית תרמה לריסון ולאיפוק בתגובות התושבים.

שקט ברמלה ולוד

דרך עפר הסמוכה למושב ניר צבי נחסמה אתמול באבנים וכן הובער מושב של מכונית. אבנים נזרקו במקום לעבר רכב שעבר ובתוצאה מכך נופצה שמשתו. כן הונף במקום דגל אש"ף. כוחות המשטרה שהגיעו למקום פתחו את הדרך לתנועה והורידו את הדגל מחוטי החשמל.

בערים המעורבות, רמלה ולוד, שרר ביום האדמה שקט. כל החנויות בערים נפתחו כרגיל להוציא את שוק רמלה שלא פעל כיוון שנבצר מהרוכלים — תושבי השטחים ועזה — להגיע לעיר ולהציע את מרכולתם. בלוד נסגר רק בית ספר אחד מתוך השלושה הקיימים בעיר. ומהמשטרה נמסר כי לא היו התנגשויות במקום.

בתל־אביב נכתבו כתובות נאצה בגנות צה"ל על קירות בית המשפט [illegible] וכן נמצאו כתובות בבניין מקסיקו שבאוניברסיטת ת"א.

קטטה בכפר כנה

גם בכפר כנה שליד נצרת התפתחה קטטה בין אנשי רק"ח לבין יריביהם מהרשימה המתקדמת, כאשר אנשי רק"ח שיסעו את דבריו של מזכ"ל התנועה המתקדמת, הכומר ריאח אבו אלעסל.

אישי ציבור ערביים שהביעו צער על התקריות, מאשימים את שני הצדדים בניסיון לצבור הון פוליטי על גבו של הציבור הערבי.

במשטרת מרחב השרון ומחוז המרכז יכלו אתמול בערב לנשום לרווחה ולציין בסיפוק כי היום עבר בשלום. לטענת המשטרה, מעצרם של עבריינים מנע שלהוב רוחות של אלמנטים שליליים במשולש, שלפי הידיעות המוקדמות שהצטברו במודיעין המשטרתי, הם התכוונו להפר את מהלכן התקין של האספות בכפרים הערביים.

ההשבתה היתה חלקית ובאזור השרון נראו תושבים ערביים מגיעים לעבודתם.

מצלמת הטלוויזיה מפרידה בין המתקוטטים בהפגנה בכפר כנה (צילום: בועז לניר)

טייבה. הקטטה בין קנאי האיסלם לאנשי חד"ש (צילום: אנדרה ברוטמן)

המשכים

„יום האדמה"

(סוף מעמוד ראשון)

קאסם זייד

ראשי הציבור הערבי הטילו את מלוא משקלם והשפעתם כדי שיום האדמה לא יחרוג מרוח החלטות ועדת המעקב, לציינו בצורה אחראית ומכובדת.

הציבור לא איכזב

הציבור לא איכזב והוא הוכיח שהוא מבוגר דיו כדי להעריך את הזכות הדמוקרטית שניתנה לו. התנהגות הציבור הערבי היתה מעין תעודת כבוד לו ולמנהיגיו. ביישובי ואדי ערה בהם נרשמו בשבועות האחרונים מספר אירועים חריגים עבר „יום האדמה" בשקט וללא תקלות כל שהם.

בבקה אל־גרביה הוקם מטה בהשתתפות עשרות אנשים מכל גוני הקשת הפוליטית. נציגי שתי תנועות רדיקליות בכפר נענו לבקשת פרנסי הכפר לבטל את התהלוכה שהיתה אמורה להיערך בכפר, על אף שהם השיגו לכך את אישור המשטרה.

בכפר השכן ג'ת, הוקם מטה שהתמקד בכניסה לכפר במטרה למנוע כל נסיון להגיע לכביש הראשי. חברי המטה בראשותו של ראש המועצה אחמד אבו־עסבה, שהבחינו בעשן מתמר בשדות הכפר, חשו למקום וגילו שהאש בוערת אצל השכנים מהעבר השני של הקו הירוק.

העיר אום־אל־פחם גם כן לא איכזבה, ולא נרשמו בה אירועים כל שהם. בכפר ברה הכריזה המועצה המקומית על יום האדמה כיום עבודה באדמה. עשרות תושבים נטעו עצים ועסקו בניקוי בית הקברות ברחובות הכפר. במחווה והערכה לפועלם של התושבים, הזמין ראש המועצה, כמאל ריאן, את כל תושבי הכפר לארוחת ערב חגיגית.

התיווך עלה יפה

בכפר ברטעה הצליחו אנשי משלחת השלום היהודית־ערבית להביא לשביתת נשק בין כוחות מג"ב לבין תושבי החלק הדרומי שמעבר לקו הירוק. השבאב של הכפר הבעירו צמיגים בכיכר המרכזית בשכונה שבצר הישראלי וכוחות מג"ב, שהגיעו למקום, פיזרו את המפגינים בגז מרמיע כשכל צד התחפר בעמדתו. משנודע הדבר לאנשי משלחת השלום, שסיירו במשך כל היום במספר מכוניות בכביש ואדי ערה הם חשו למקום והציבו מכונית שהפרידה בין שני הצדדים.

אנשי המשלחת עשו מאמצים בלתי נלאים כדי לשכנע את אנשי מג"ב לעזוב את המקום תוך כדי הבטחה שהם ישכנעו את המפגינים גם כן לעזוב את השטח. מאמצם עלתה יפה כשמחמוד יוניס, חבר המשלחת התקשר טלפונית לפרנסי הכפר והצליח לשכנעם בטיב כוונתם של המתווכים.

בשאר היישובים במשולש עבר יום האדמה בשקט וללא אירועים מיוחדים כל שהם. גם בעיירה שפרעם השביתה היתה מלאה ולא נודע על אירועים כל שהם.

המפכ"ל: המשטרה מרוצה

„אנחנו מרוצים מאירועי יום האדמה מכיוון שלא היה צורך בהפעלת כוחות. גם מבחינה לאומית אפשר לראות את סיומו של היום כהישג לפתות בתחום של התהפכחות ולימוד הלקחים מאירועי „יום השלום".

■

מנחם ענברי

עשרות פצועים בשיוח

על התקרית בכפר שיוח אומרים התושבים, כי צה"ל ניצל תשלכת אבנים קלה ערך וירה על מיידי האבנים. אחד התושבים נפצע, וצה"ל המשיך לירות גם לעבר התושבים שחשו לחלצו. בסופו של דבר נסתיימה התקרית בהרוג ועשרות פצועים מירי ומחנק מגז מרמיע. שם ההרוג עבד אל־כרים מוחמד בן 25. תושבי הכפר ערכו לו הלוויה, בניגוד להוראות הצבא. המפגינים הניפו את דגלי פלשתין וקראו קריאות בגנות ישראל. תושבי הכפר מוסרים כי בין הפצועים גם שני ילדים בני 8 ו־9, כמה נשים ובהן זקנה בת 75 שנפגעה מגז מרמיע. אשה בת 37 נפצעה ממכות.

בהפגנות סוערות בשני כפרים בשומרון, נהרגו תאלד מוחמד, מן הכפר בורקא, וחסן שאהין מן הכפר יאמון.

פצועים ברצועה

בשתי תקריות שהיו אתמול אחר הצהריים ברצועת עזה נפצעו כמה צעירים מקומיים מיריות חיילי צה"ל. דובר צה"ל מסר על ששה עד שמונה פצועים, ואילו ממקורות ערביים נמסר על תריסר.

נמשכו המעצרים

במהלך העוצר הכללי שהוטל על רצועת עזה נמשכו גם אתמול המעצרים של מתסיסים שניסו לארגן הפגנות ולהציג מחסומים בצידי התנועה. גם מפירי עוצר נעצרו בעיקר במחנות הפליטים.

נהרסו בית ופרדס

בחסות העוצר נעקר קטע של פרדס ליד כביש מתוכו הרבו לידות אבנים על כלי רכב, וביתו של תושב המקום, שנעצר כחשוד בפעילות חבלנית, נהרס. את „יום האדמה" של ערביי ישראל, בילתה אוכלוסיית הרצועה בבתים כאשר רובם מאזינים לרדיו. המימשל הנהיג הקלות בעוצר בשכונות שקטות ובעיירות הרחוקות מצירי התנועה המרכזיים, והקפיד על שמירתו במחנות הפליטים הצפופים ובמרכזי הערים הגדולות.

הובערו צמיגים בכפר טייבה

במרכז הכפר טייבה במשולש הונף אמש דגל אש"ף והובערו צמיגים. כוחות משטרה שהגיעו למקום הסירו את הדגל, פינו את הצמיגים אך טרם עצרו חשודים במעשה. המקרה ארע כמה שעות לאחר סיום העצרת ביום האדמה.

שולץ: לא אזום פגישות

(סוף מעמוד ראשון)

לא מדינה פלשתינית

„כפי שלפחות אני רואה זאת", אמר, „מדינה פלשתינית עצמאית איננה בקלפים". לכן יש לשלבם עם מדינה שתשתתף במו"מ.

שולץ מבחין בין המועצה הלאומית הפלשתינית לבין אש"ף. „אלו הן שתי יחידות נפרדות". על בסיס עקרון זה, הסביר, נפגש עם שני הפרופסורים — סעיד ואבו־לוגוד. „אין זה תקדים", גם לא שינוי במדיניות ארה"ב, או הפרה של הבטחת קיסינג'ר מ־1976 שלא להכיר או לשוחח עם אש"ף. אנו נשארים תקיפים בעמדתנו ביחס לאש"ף, אמר. מאותן סיבות סגרנו את משרד ההסברה של הארגון בוושינגטון. לסגירת המשלחת באו"ם מתנגד השר, כיוון שהדבר נוגד את האמנה של ארה"ב עם האו"ם. גם עקב העובדה שהוויכוח וההצבעות החוזרות ונשנות באו"ם, רק מקנות לו יותר ויותר לגיטימציה. „רק ישראל וארה"ב מצביעות נגדו", אולם מגעים בין פקידים בכירים בממשל האמריקני לבין אישים ב„מועצה" התקיימו משך שנים. לשיחה עם הפרופסורים חשיבות רבה, במסגרת המאמצים למצוא ערוצי תקשורת עם פלשתינים.

לא נקבעו פגישות

לקראת הביקור באזור, הוא מקווה לפגוש פלשתינים, אולם כל פגישות לא נקבעו. כזכור, „כשהייתי בירושלים, לא באו", חשו מאויימים. הפעם „יהיה הדבר תלוי בפלשתינים עצמם, אולי הירדנים". הוא לא נשמע מעודד במיוחד. שולץ מדגיש שגם הישראלים צריכים למצוא דרך להידברות עם הפלשתינים.

לשאלה האם אין יוזמתו מתה בעצם כבר ולמה להמשיך, הוא משיב: אחד הדברים האופייניים בכל התהליך הוא, שכל אחד אומר לך מה לא יעבוד. „צריך לומר כן לשלום". הוא ימשיך לנסות.

לא יזום פגישות

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, שנכשל בשני סיבוביו הקודמים במזה"ת, איננו מתכוון ליזום פגישה עם פלשתינים כאשר ישוב ביום ראשון הקרוב לאזור לשליחות שלום חדשה — מסר אמש משרד החוץ. אולם שולץ יהיה מוכן לשוחח עם פלשתינים, אם הם יבקשו זאת, אמר דובר הסטייט דיפרטמנט צ'ארלס רדמן.

בג"ץ ידון — אך התקשורת מחוץ לשטחים עד מחר

נציג כתבי החוץ: ההחלטה לסגור את כל האזורים לעיתונות היא הגבלת חופש העיתונות הגורפת ביותר מאז קום המדינה

עתי"ם

בג"ץ הוציא אתמול צו על תנאי המורה לממשלת ישראל, שר הביטחון, ולמפקדי כוחות צה"ל ביו"ש ועזה, לענות מדוע לא ייכנסו עיתונאים, חברי איגוד כתבי החוץ בישראל, לשטחים ולבצע את עבודתם העיתונאית.

בג"ץ הורה לפרקליטות המדינה להגיש את תשובתה לעתירת כתבי החוץ תוך 30 יום, אך סירב להוציא צו־ביניים שיאפשר לכתבים הזרים לסקר את הנעשה בשטחים עד מחר לפנות בוקר, המועד שבו יסתיימו ההגבלות שהטיל צה"ל על הכניסה לאזורים אלה.

כתב עתי"ם מציין, כי משמעות החלטת בג"ץ היא שהעיתונאים לא יוכלו להיכנס לשטחים עד מחר לפנות בוקר והדיון בעתירת הכתבים הזרים יהיה תאורטי בלבד.

פסיקה עקרונית

פרקליטם של העיתונאים הזרים, עו"ד ישראל לשם, ביקש מהשופטים בעת הדיון להוציא בכל זאת צו על תנאי, משום שלטענתו אף אם לא יותר לעיתונאים להיכנס לשטחים עד מחר, הרי שבג"ץ יצטרך לפסוק באופן עקרוני בעתירתם, בשל החשש כי צווים דומים לאלה, המכריזים על השטחים כשטח צבאי סגור והמונעים כניסת עיתונאים, ייצאו גם בעתיד.

עו"ד לשם הביא כדוגמה בפני השופטים מנחם אלון, גבריאל בך ואברהם חלימה, את העובדה שהצווים שהוצאו השבוע נושאים תאריך המעלה, אך לא ננקב בהם תאריך שבו יפוג תוקפם. כך שלמרות שהשלטונות הודיעו, כי ההגבלות יוסרו מחר בשעה שלוש לפנות־בוקר, הרי שאין מניעה להמשיך לסגור את השטח על־פי אותם צווים גם זמן רב אחרי כן, טען.

איגוד עיתונאי החוץ בישראל תקף בעתירה שנדונה אתמול בבג"ץ שתי נקודות עיקריות. האחת: סגירת השטחים הפוגעת חמורות בעקרון חופש הביטוי. השנייה: שלילת עקרון סיקור הנעשה בשטח, באמצעות נציגות מצומצמת של עיתונאים (פול).

נציגת פרקליטות המדינה, עו"ד נילי ארד, אמרה לשופטים, כי בשטחי יו"ש ישנם ביומיים האחרונים שני צוותי „פול" המונים כל אחד 8־16 עיתונאים, המייצגים את כל התקשורת הישראלית והזרה. צוות נוסף מסייר ביומיים האחרונים ברצועת עזה.

גם אל־אהרם

נציג דובר צה"ל, סא"ל רענן גיסי, אמר לשופטים, כי בין העיתונאים שסיירו אתמול באזור יהודה, במסגרת ה„פול", היו גם עורכי העיתון המצרי אל־אהרם. האיש שוהה בישראל כאורח משרד החוץ וביקש לבחון מקרוב את המצב ביו"ש. לכן, צורך לנציגות המצומצמת.

נציגת הפרקליטות ונציג דובר צה"ל אמרו לשופטים, כי הסדר ה„פול" הוא גמיש ביותר. העיתונאים הזרים קובעים את מסלול הסיור בשטח ומתאמים את היעד עם דובר צה"ל. ניתן גם במהלך הסיור לשנות את המסלול. לדברי עו"ד ארד, מאפשר קצין הליווי של דובר צה"ל המצטרף לכל קבוצת עיתונאים, לבצע את עבודתם בצורה חופשית. העיתונאים יכולים לראיין כל תושב מקומי בלי הגבלה, בתנאי שאין מתנהלת בשטח הסיקור באותו רגע פעילות מבצעית, המונעת סיקור חופשי.

טיול בית ספר

פרקליט עיתונאי החוץ, ד"ר ישראל לשם, תקף את הסדר ה„פול": „עיתונאי המשתתף ב„פול" אינו יכול להשתמש במקורות, הוא גם אינו יכול להביא מהשטח סיפור בלעדי. „פול" מאפשר כתיבת כתבה בנוסח של תאור טיול בית ספר: באנו, ראינו, שמענו יריות. כך לא מסקרים התפתחויות משמעותיות כפי שקורה עתה בשטחים. זה טיול מאורגן ויש לזה ריח שבמדינה דמוקרטית לא מריח טוב".

לשם הוסיף, כי הפגיעות בחופש העיתונות מתחילות בשיטת ה„פול" ומסתיימות במצב שהשטח נסגר לגמרי. „זו זחילה מתמדת בכיוון בלתי רצוי, נוח למפקדים בשטח ולמימשל לעבוד בלי עיתונות. העיתונות תמיד מכבידה עליהם. ובג"ץ צריך לעמוד בפרץ ולמנוע את הפגיעה הזוחלת". לדבריו, עיתונאים רבים אינם מוכנים להשתתף בהסדר ה„פול", כי אינם רוצים שידיהם יהיו כבולות. „גם הליווי הצמוד של דובר צה"ל רק מכביד על העיתונאים, צה"ל טוען שהליווי בא לעזור לעיתונאים ולאבטח אותם. אנחנו מוותרים על העזרה".

נציג העותרים טען, כי שיטת ה„פול" לא הופעלה מעולם על שטחים גדולים כיהודה ושומרון, אלא רק בשעת מלחמה או בשעת מבצעים צבאיים נקודתיים שבהם לא היתה אפשרות לכל העיתונאים לסקר את האירוע. זו הפעם הראשונה שה„פול" מופעל בצורה כה נרחבת. אם בג"ץ יתן לכך הכשר הוא יופעל בהרבה מקומות, גם בתוך ישראל", אמר לשם.

כמו במלחמה

על הערות אלה הגיבה ארד: „זו מלחמה ממש. פני השטח הם כמו במלחמה. לכן, ראה המפקד הצבאי צורך לסגור את השטח ולהכריזו לשטח צבאי. בג"ץ לא יכול להיכנס לשיקול הדעת של המפקד הצבאי, לא גודל האיזור קובע אלא המצב בשטח", אמרה.

השופט גבריאל בך ניסה להביא את הצדדים לידי הסכמה על פעולת צוותי העיתונות, אך לאחר התייעצות ארוכה סירבו ראשי ועד איגוד עיתונאי החוץ — רוברט סלייטר כתב ה„טיים" וגמיל חמאד גם הוא מה„טיים" — להענות להצעת השופטים, והדיון בעתירה נמשך.

חוסר התחשבות

נציג העותרים טען, כי חשיבות השאלה העקרונית שמעלה העתירה עומדת לתמיד ולכן יש לדון בעתירה, גם לאחר שייפתחו האזורים מחדש לסיקור עיתונאי: „ההחלטה לסגור את כל האזורים לעיתונות היא הגבלת חופש העיתונות הגורפת ביותר מאז קום המדינה. המדינה איננה מצהירה בשום מקום שישנה וראות שנוכחות קרובה של עיתונאים בשטח תגרום לתוצאות חמורות. זו פעם ראשונה שמונעים מעיתונאים לקבל מידע. יש היתממות רבה בטענת המדינה שנוכחות עיתונאים מלבה את היצרים. זה קיים בכל מקום ובכל עניין בו מופיע עיתונאי. סגירת חבל ארץ שלם משתקת באופן כללי את האפשרות לקבל מידע ממה שנעשה שם. אפשר גם לסגור בצורה כזאת את כל המדינה לסיקור עיתונאי".

לשם אמר, כי בהגבלתה על חופש עיתונות, צריך השלטון למצוא את הפגיעה המינימלית האפשרית. לדבריו, ההחלטה לסגור את השטחים לשלושה ימים מראש, מבלי לראות אם קיימת סכנה ממשית בזמן הסגירה, מראה על חוסר התחשבות בעקרון חופש העיתונות.

יום האדמה בדרום – עצרת ברהט (צילום: ויקי כהן)

השייחים התחייבו ויום האדמה במגזר הבדואי בדרום היה רגוע

שלי יחימוביץ'

יום האדמה במגזר הבדואי עבר, בניגוד כמעט מוחלט לכל התחזיות, ברגיעה יחסית. מאבק נטוש בין שייחים — שהתחייבו ערב קודם בפני מפקד משטרת מרחב הנגב, ניצב־משנה חיים בן־און, לשמור על השקט בין הצעירים. נראה שהשייחים ניצחו.

כמה אירועים בכל זאת נרשמו: דגלי אש"ף הונפו על עמודי החשמל של איזור התעשייה בבאר־שבע וברהט שלושה ילדים מתל־שבע ניסו להבעיר צמיג ונעצרו מיד; נהג משאית בצומת להבים נרגם באבנים בידי ילדים; השליכו אבנים לעבר כלי רכב חולפים, אולם לא פגעו באיש, ונמלטו כשהגיעה המשטרה. בתל־שבע נתפסו שני תושבי עזה שהסתתרו בבית משפחה בדואית. ברשותם נמצאו רוגטקות לידוי אבנים והם נעצרו.

כוחות גדולים של משטרה איבטחו את ישובי הבדואים. המדיניות היתה לא להכנס לתוך היישובים כדי לא לעורר פרובוקציות ותסיסה והיא נשמרה בקפדנות. גם בעצרת המרכזית ברהט לא נכח אפילו שוטר אחד, והסדר נשמר.

העצרת המרכזית ברהט אורגנה בידי חד"ש, והיא לא היתה שונה מעצרות קודמות בכך שכמעט ולא נכחו בה הבדואים. התהלוכה שהיתה אמורה להקדים את העצרת — בוטלה בהוראת המשטרה. כ־200 איש — רובם עסקנים מן המפלגה הקומוניסטית, סטודנטים ערבים מן הצפון ומיעוטם ילדים ונערים בדואים — נשאו כרזות בגנות הכיבוש ובעד הקמת מדינה פלשתינית לצד מדינה יהודית.

כל הדוברים, בהם צ'רלי ביטון ועוזי בורנשטיין מחד"ש, קראו לשחרר את מזכיר חד"ש ברהט, חסין אלעוברה, העצור באשמת הסתת נערים ביום השלום להניח מחסום אבנים. גם בתו של אלעוברה, בת ה־10, עלתה על הבמה והקריאה שיר שכתבה לאביה.

כמה ממנהלי בתי הספר הבדואים הזהירו את תלמידיהם כי אם לא יופיעו ללימודים ביום האדמה יסולקו מבית הספר. בכלל התנהלו הלימודים כרגיל, למרות שמספר הורים העדיפו לא לשלוח את הילדים לבית הספר, מחשש שיתנכלו שם. רק בלגיה שבתו הלימודים כליל, ובית הספר סגור. לפי ההערכה הגיעו מחצית הבדואים בנגב למקומות עבודתם כרגיל. בלגיה היתה שביתה כללית.

דרושים
בני משק
בחופשה
לעבודה בתעשיה
נא להתקשר
בשעות העבודה לטלפון
051-872701
או בערב
051-872628

דובר האו"ם אמר ... הזמן לפתוח במחלוקת פומבית על המצב, יש לשים קץ לסכסוך", והביע הזדעזעות מהקורבנות שנפלו עד כה במלחמת המפרץ.

לא היה אישור ממקורות בלתי תלויים להודעות אלה.

3 טילים עיראקיים על איספהאן

עיראק ירתה אתמול שלושה ...

מבחן לגבי הכוונות האיראניות כלפי מדינות המפרץ. למרות קירבתו לאי פאו, שאותו כבשה איראן מעיראק, לא תקפה אותו איראן מעולם. ירדן ומצרים גינו בתקיפות את ההתקפה אתמול, מה שמצביע על חשש במדינות ערב מהתפשטות המלחמה אל פתחן.

צד"ל הפגיז מצפון לרצועת הביטחון והרג 11 בקרבות רחוב בכפר רומאנה

מקורות לבנוניים: שני מצרים נהרגו בהפגזות צד"ל על תיבנית; קציני צה"ל השתתפו בפשיטה ומסוקים ישראלים ריחפו מעל

יהודה צור, רויטר, סי"ץ

כוח צד"ל ערך אתמול סריקות בכפר רומאנה, כמה מאות מטרים מצפון לרצועת הביטחון, המוחזק על־ידי אמל וחיזבאללה. תחנת השידור של צד"ל הודיעה כי כוחות צה"ל וצד"ל סורקים את אזור כפר רומאנה, ומחפשים אחר מחבלים שתקפו מוצב של צד"ל בקצה אזור הביטחון.

במהלך הסריקות, הותקף כוח צד"ל באש שנורתה מן המסגד, ופצעה את שני חיילי צד"ל. כוחות צד"ל תפסו נשק רב שהוסתר במקום, ופוצצו ארבעה בתים נטושים.

משטרת לבנון מסרה בצור, כי צד"ל פשט אתמול על הכפר רומאנה, לאחר הפגזות תותחים על האזור, הרג 11 אנשים ופצע תשעה, בקרבות רחוב עזים עם אנשי חיזבאללה ואנשי המליציה המוסלמית „אמל".

על־פי מקורות מביירות השתתפו בפשיטה גם קצינים ישראליים וכן טנקים ונגמ"שים, והכוח כבש חלקים של העיירה ושהה בהם כשבע שעות.

עוד ציינו המקורות כי יחידה של 150 חיילי צד"ל, בסיוע 8 טנקים מדגם ט־54, חדרה בשעה 8:30 לעיירה השיעית, הנמצאת מחוץ לרצועת הבטחון, ונתקלה בהתנגדות במרכז העיירה.

משטרת לבנון מסרה כי מספר אנשי חיזבאללה נהרגו בקרבות, וכן שלושה אזרחים לבנונים. כן נהרגו שני מצרים ושלישי נפצע, כאשר נסעו במכונית בעיירה הסמוכה, תיבנית. נפצעו גם חמישה אזרחים לבנוניים בהפגזה על רומאנה. כן נפצעו ארבעה אנשים בהפגזות על נבטיה. מסוקים ישראליים חגו מעל לרומאנה בזמן הקרבות, ואנשי חיזבאללה ירו לעברם.

כתב סוכנות הידיעות הצרפתית מסר כי מספר בתים נהרסו בהפגזה ואחרים עלו באש.

משטרת צור מסרה כי ההפגזות החלו בעקבות ירי של רקטות, ביום רביעי בבוקר, על מוצב של צד"ל על גבעת עלי טאהר, בקרבת כפר רומאנה, בתוך רצועת הבטחון. ארגון חיזבאללה מסר, כי הפגיז את העיר הנוצרית ג'זין.

זוג קשישים נמלטים מביתם ברומאנה, שנפגע בהפגזה (צילום: אי.פי.)

דוקאקיס ניצח את ג'קסון בבחירות בקונטיקוט

רויטר, סי"ץ

ניו־יורק. — מושל מאסצ'וסטס, מייקל דוקאקיס, הביס את יריבו ג'סי ג'קסון בבחירות המוקדמות שהתקיימו בקונטיקוט בלילה שבין יום שלישי לרביעי, וקיבל עידוד רב במרוץ לקבלת המינוי כמועמד המפלגה הדמוקראטית לנשיאות.

דוקאקיס גבר על ג'קסון בקלות, והוא עתה הראשון בין המועמדים הדמוקראטיים.

ג'קסון אמר לכתבים בוושינגטון לאחר שנודעו התוצאות בקונטיקוט: „מייקל דוקאקיס הוא לבטח הראשון במירוץ. בידו מרב הכסף ומרב התמיכה... אני רץ בקצב שלי".

דוקאקיס צבר 60 אחוז מכלל הקולות וקיבל 36 צירים לוועידת המפלגה שיצביעו בעדו. ג'קסון קיבל 29 אחוז המצביעים ו־16 צירים. סנטור אלברט גור מטנסי, קיבל רק 8 אחוזים מן הקולות ואף לא ציר אחד.

במחנה הרפובליקני ניצח בבחירות המוקדמות בקונטיקוט סגן הנשיא ג'ורג' בוש עם 70 אחוז של המצביעים, אולם לנצחונו זה לא היתה משמעות רבה כי המתמודד נגדו, סנאטור רוברט דול מקנזס, פרש ביום ג' מן המירוץ.

מרלין פיצווטר, והוסיף, כי אין בכוונת ארה"ב להפעיל כוחות צבאיים כדי להדיח את נורייגה.

ועדת החוץ של סנאט ארה"ב המליצה לאשר הסכם הטילים

רויטר

ועדת החוץ של הסנאט האמריקאי אישרה אתמול ב־16 קולות נגד 2 המלצה למליאת הסנאט לאשר את החוזה האמריקאי־הסובייטי הדו"ש להשמדת טילים גרעיניים לטווח בינוני.

משקיפים מטרו, כי אין ספק שהסנאט יאשר את ההסכם.

שני הקולות השליליים היו של הרפובליקאים ג'סי הלמס ולארי פרסלר, שהיו המבקרים העיקריים של ההסכם ב־21 ימי הדיונים בוועדת החוץ. עם יאמר הסנאט כן, יהיה זה ההסכם האמריקאי־הסובייטי החשוב הראשון על צמצום הנשק, שיאושרר זה 16 שנה.

מובארק: קדאפי פתח הגבול כדי לבצע חבלות במצרים

אורי הורוביץ

מובארק אמר אתמול בתגובה להצהרת קדאפי, על פתיחות הגבולות עם מצרים, כי המטרה האמיתית לפתיחת הגבולות בין שתי המדינות הוא רצונו של קדאפי לבצע פעולות חבלה בשטח מצרים.

לדברי מובארק, אין להכרזות קדאפי כל השפעה על היחסים עם מצרים.

הודעה דומה מסר גם שר ההגנה המצרי, הגנרל אבו רזאלה.

לעומת זאת, בירך אתמול שר המדינה המצרי לענייני חוץ, בוטרוס ראלי, על הצהרות קדאפי.

עוד 4 שחורים נידונו למוות בדרום אפריקה

רויטר

קייפטאון. — ארבעה שחורים נוספים נידונו אתמול למוות בדרום אפריקה, לאחר שהואשמו ברצח מודיע משטרתי, לפני שלוש שנים. שניים מהם כבר נידונו למוות על מעשי רצח אחרים.

שופט בית המשפט העליון ג'יימס ואן רנסבורג, אמר כי העובדה שאף אחד מבין הארבעה לא אחז בגרזן שבו נהרג, באוקטובר 1985 טוואמילה דונראשה, איננה מפחיתה מאשמתם.

משפטן ביוהנסבורג מסר כי העקרון של „מטרה משותפת" בו הואשמו הארבעה הופעל גם כלפי ששת „נאשמי שארפוויל", וכי עיקרון זה מופעל במדינות רבות, אולם דרום אפריקה היא המדינה היחידה שדנה אנשים למוות על בסיס משפטי זה.

חוב למכירה

בברזיל התקיימה אתמול מכירה פומבית ראשונה של נכסים לאומיים, שתמשכנת ולהקטנת החוב החיצוני — 112 מיליארד דולר. הקונים העיקריים — נציגי בנקים נושים (צילום: אי.פי.)

גורבאצ'וב: במסגרת ההכנות לוועידה תימצא גם דרך לחידוש יחסים עם ישראל

רויטר

מוסקווה. — מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב הודיע שבריה"מ מוכנה למצוא דרך לחידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל, גילה אתמול ביטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראבדה".

נושא זה הועלה לדיון בשיחות שקיים גורבאצ'וב ביום ג' עם מנהיג המפלגה הקומוניסטית האיטלקית, אלסנדרו נאטה, המבקר עתה בברית המועצות.

„במסגרת ההכנות לוועידה בינלאומית תימצא גם דרך לחידוש היחסים הנורמאליים בין ברית המועצות לישראל", אמר גורבאצ'וב. [illegible] בעבר, כן היא מוכנה לקיים יחסים דיפלומטיים מלאים עם ישראל, בתנאי שתושג התקדמות בנושא הפלשתיני.

סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" הודיעה אתמול, כי מרפאה מיוחדת לטיפול בעצמות בקורגאן שבסיביר, תאשפז קבוצה של חולים פלשתיניים שנפצעו בהפגנות אנטי ישראליות.

קולנוע „ברוח החופש"

סצינת מתוך סרט העלילה הקצר של הבמאי הפלשתיני ראשיד מאשראווי „תעודת מעבר"

תעודת מעבר

רשימת הסרטים שיוקרנו באירוע הקולנועי

סינימטק ירושלים: יום א', 3/4, 20.00, פתיחה חגיגית בחסות טדי קולק. יוקרן הסרט „ילד חייל" בבימויו של קרל פרנסיס. יום ב', 4/4, 10.00 — „חוות החיות" — גירסת אנימציה לסאטירה של ג'ורג' אורוול.

10.00 — „חי מאבקנר" — סרט דוקומנטרי פמיניסטי על מאבקן של קבוצת נשים בעוני במרבר בסאו פאולו.

12.00 — „עד מתי — צ'ילה?" — סרט דוקומנטרי העוקב אחר זוועות משטרו הדיקטטורי של פינושה. עשרות אלפים נרצחו, עונו ונעדרו עד היום. אמריקה מתכבת ידיה בהנאה על הפלתו של איינדה. ואזרחית אמריקנית מרושנת שהוזמנה לקוקטייל טארשי של הגנרל, מעזה לומר למצלמה שהיא לא מאמינה שבצ'ילה מענים אנשים. אחרי הסרט דיון פומבי עם פרופ' יוסף חורדה.

11.45 — „אורח — חייו הפוליטיים של אלארד לוונשטיין", סרט דוקומנטרי על חייו ופועלו של חבר הקונגרס היהודי, שהיה גם מדמויות המפתח בתנועה לזכויות האזרח בארה"ב. הסרט מציג את כוחו של האזרח הקטן בעיצוב שינויים פוליטיים. זאת, למרות שלוונשטיין נרצח בשלהי שנות ה־60. המחיר שמשלמים לוחמי חירות.

11.45 — „גלוריה" — סרט דוקומנטרי על רצח נפשע של אשה שחורה באוהיו. אחריו הרצאתו של דר' ארנון גוטפלד.

14.30 — „בעל זבוב" — גירסה קולנועית ישנה לספרו של וילאם גולדינג.

15.00 — „צדק רוסי" — סרט תעודה הכולל ראיונות עם מסורבי עליה, שבקשותיהם לאשרת יציאה נדחו על־ידי השלטונות הסובייטים.

16.30 — „האשליה הגדולה" — קלאסיקה של ז'אן רנואר, תמיד טוב לאירוע על אחווה אנושית, החוצה מדינות וגבולות. אחריו הרצאתו של נחמן אינגבר.

18.30 — „מרי תאס — פליטה מרצון" — סרטה הדוקומנטרי של אסתר רד על פלשתינית חיפאית, שהעדיפה לעבור לגור מרצון במחנה פליטים, כדי לעשות למען החינוך במקום.

20.00 — „רימון בעזה" — כתבתו של מוטי קירשנבאום משנת 70' על מהומות קשות בעזה. לאחריו דיון בהשתתפות רפיק חלבי וקירשנבאום.

21.00 — „לדבר עם האויב" — הבמאית הבריטית מירה המרמיש הפגישה את מונה חמות, עיתונאית פלשתינית, עם חיים שור, עורך ה„ניו אוטלוק". הסרט בוחן את השנאה והעוינות משני הצדדים. אחריו יוקרן סרטו הקצר של הבמאי הפלשתיני הצעיר ראשיד מאשראווי „תעודת מעבר". כבר דובר עליו רבות. סרט על מצוקת תושבי השטחים. המצוקות אמיתיות, וזה כבר לא כל־כך חשוב, שהסרט הוא לא הכי־הכי מנקודת שיפוט קולנועית.

22.00 — „פרשת אלדו מורו" — סרט עלילתי על פרשת חטיפתו של ראש ממשלת איטליה, שהסעירה את דעת הקהל. אחריו הרצאה מפי ניסים דיין. כל הסרטים יוקרנו (ללא הדיונים) גם בתל אביב בין 5־6/4 — ובחיפה ביום ה־6/4־7.

תחליף בונדס

„הקרן החדשה לישראל", שיזמה את האירוע, מעודדת ארגוני מתנדבים למען זכויות האזרח

„יש עתיד, בעזרתך" — קוראת „הקרן החדשה לישראל" בעלון שהיא מחלקת. מאז שנת 79' שבה נוסדה בשותפות ישראלית־אמריקנית, שמה לה הקרן מטרה מוצהרת לעודד ארגוני מתנדבים הפועלים למען זכויות האזרח. פלורליזם וסובלנות, עזרה עצמית וקהילתית, מעמד האשה, דו־קיום יהודי־ערבי וגישור פערים בין־עדתיים. מטרות טובות, חזון דמוקרטי אמיתי.

עד היום גייסה הקרן שהיא מעין „תחליף בונדס" עכשווי, כ־7.5 מליון דולר מכספי יהודי צפון אמריקה. הכספים חולקו לארגונים וולונטריים, בין עשרות הארגונים הנתמכים: „אל"י", להגנת הילד; מרכזי סיוע לקורבנות אונס; האגודה לזכויות האזרח; האגודה לסיוע והגנה על הבדואים; נתיבי אחוה ביפו; נווה שלום; שדולת נשים בישראל; פרויקט קהילתי נווה צדק; אגודת יהודים נגד גזענות; המזרח אל השלום; נשים נגד פרסום פוגע; התאחדות עולי אתיופיה. ובעצם כל הארגונים הפועלים כיום בארץ בשם אותן המטרות שהקרן הציבה לעצמה כתנאי לטיפוח בהזרמת כספים.

לצד מענקים יוזמת הקרן את שתי"ל — שרותי תמיכה וייעוץ לארגוני מתנדבים, אירועים תרבותיים כמו „ברוח החופש", וכנס לדו־קיום, שהתקיים בראשית השנה בירושלים.

הכובש הוא רק ילד

בקלות אפשר להלביש את הנער המבולבל במדי זית, לציידו ב־16־M ובכדורי גומי. חייל קטן הפך כלי במגרש הפוליטי — בבלפסט כמו בעזה ■ קולנוע „ברוח החופש" בפסח, בסינמטקים

זה קורה כל יום בבלפסט, סנטייאגו ועזה. ולא רק שם. דיכוי הפגנות מכוח הזרוע, בקתות רובים, בכדורי סרק. ממטירים מפגינים באכזריות בסילוני מים, בגז מדמיע, באלימות. הרבה אלימות. כל אומה מתמודדת בהמצאת עונשים גרועים ואיומים יותר לאזרחיה.

אם לעשות פאראפרזה מעוותת על הפתגם הידוע, הרי שגוענים, דיקטטורים וכובשים אינם מתים. הם רק מתחלפים. כמו במסע דילוגים של דיפלומטים, פעם הם פה ופעם הם שם. ועכשיו הם מאוד הרבה אצלנו. לא רק אצלנו, אם צרת רבים היא חצי נחמה בשביל מישהו.

או למשל, אפשר ללכת ולראות בסרטים, שגם במקומות אחרים נעשים דברים איומים, כמו אצלנו, ואפילו יותר גרועים. הכוונה היא ללכת ולראות את הסרטים הללו כדי לרענן קצת את המחשבה, כדי לעשות השוואות מתבקשות, גם אם לא אחת מעוררות רגשות ממרידים, כדי לראות את עצמנו בפרספקטיווה היסטורית ואוניברסלית.

איפה אנחנו על מפת האלימות בין האומות האחרות? כדי לתפוס בכי הגון על המצב העגום בעולם וגם כדי לתפוס קצת תקווה. יש מקומות בהם אפשר אחרת, ויש אנשים שבחייהם הראו מופת של אלטרנטיבות שפויות.

פסח, חג החירות והתקומה של היהודים, הוא גם מועד סמלי מתאים לאירוע „ברוח החופש", שיזכיר שיש גם עמים אחרים הזקוקים לקצת קוממיות לאומית, מלבד חבטות ובעיטות באשכים. שבוע של קולנוע בסימן החופש והחירות האנושית, שיתרחש בין ה־7־3 באפריל, ויתחלק בין הסינמטקים של ירושלים, תל־אביב וחיפה. את האירוע מארגנת „הקרן החדשה לישראל". ארבעה־עשר הסרטים שיוקרנו במהלכו — עניינם בחתירתו הבלתי נלאית של האדם לחופש, שיויון ואחווה. כולם מיליטנטיים, ביקורתיים, לא מקבלים כמובן מאליו את עיוותי החברה וסירבוליה, מציבים סימני שאלה. סרטים מהסוג הלא חינני, הלא תמים והחביב, סרטים על בעיות ממשיות, סרטים קשים לצפייה שסיכוייהם להגיע למסך הבידורי אפסי בהחלט. סרטים שוודאי מעצבנים הרבה אנשים, שמצב המעוות הולם את צרכיהם כמות שהוא.

מדובר בסרטים, שנבחרו מתוך מבחר לא מבוטל של סרטים בנושאים חברתיים מהעולם המערבי והעולם השלישי. מה שמעסיק את אזרחי בלפסט או צ'ילה, מה שקורה שם קורה גם כאן, מעסיק גם אותנו. נקודות ההשקה הן יותר מסוזמנות או מקריות. האוניברסליות של הבעיות הופכת את הסרטים הברורים לצפייה. למשל, הסרט אשר נבחר לפתוח את האירוע בירושלים „ילד חייל" — הפקה אירית משנת 86' — מתרחש בבלפסט, אך כמו מתרחש בגרמה.

[illegible]

תאירי לגדה המערבית, להלביש את הנער המבולבל במדי זית של צה"ל, לציידו ב־16־M וכדורי גומי. בסך־הכל נער עדין, לא איזה מצ'סטה גזעני שכותב על קסדתו „נולד כדי להרוג". מסתבר, שיש לא מעט חיילים כאלה בכוח הלוחם בכל מדינה חיילים, שנקלעו לכל העניין לא מפני שזה ממלא אחר חרוות ליבם החסוריסטי, אלא שנקלעו לשם ושונאים את המצב לא פחות.

הסרט עוקב בפלש־בק אחר זכרונותיו של החייל הוולשי מתוך המתקן הצבאי, שבו הוא כלוא על רצח המפגין, עד שיתברר מעמדו ועונשו. זהו קולאז' של זכרונות, המבהיר לנער ולצופה את שירת הטירוף, שבו מצוי החייל. מצד אחד, הפעילה אותו נאמנות בסיסית לחיות לצבאו. מצד אחר, הוא אינו מעוצב פוליטית. זה אומר, שאין לו שום דיעה בעניין. בעצם, מבחינה לאומית הוא מרגיש יותר קרוב לאירים מאשר לבריטים. הוא גם התאהב בנערה קתולית מקומית, שנידשה אותו לאחר שגילתה שהוא חייל בצבא הכובשים השבאים. השירות בבלפסט מקרב אותו לבעיותיהם של האירים.

שעיר לעזאזל

הסרט אינו מנסה להפחית מאחריותו המוסרית האישית של הנער למעשה הרצח, אך הוא מנסה להציג את כל המקרה בהקשר פוליטי. החייל הוא בסך־הכל כלי משחק פוליטי בידי ממשלת בריטניה. יש לדון את מעשהו בתמורה ולהוקיעו בפומבי, אחרת מה יגיד העולם. כדי לשמור על שמה הטוב, הממשלה אינה מהססת לתפוס שעיר קטן לעזאזל, בעוד שהיא יודעת בדיוק שהאחריות האמיתית על מעשי האלימות אינה אלא היא עצמה. לפיכך, בכלא הצבאי מתנהגים אליו לפחות כאילו אנס ילדות.

[illegible]

„לשון הזהב" מנצחת

ג'סי ג'קסון, נואם מזהיר, נעשה יותר ויותר כשר לנשיאות ארה"ב בעתיד ■ אם ב־1984 היווה איום למפלגה הדמוקרטית ולבוחריה, הרי השנה הוא נעשה במסריו נוח בכוונה תחילה ללבנים

ג'סי ג'קסון. תדמית מרוככת (צילום: אי.פי)

מייקל גלב

בנאשי ג'קסון עדיין דבקה תווית של מי ש„אינו מסוגל לנצח", תווית ש„רכש" לעצמו במועמדותו הראשונה לנשיאות לפני ארבע שנים, וזאת למרות הישגיו בבחירות המוקדמות, ובהם נצחונו במדינת מישיגן. ואולם במסע התעמולה הנוכחי שלו הוא רוכש לו יחס כבוד, ויותר ויותר מתייחסים אליו כאל מי שעשוי להיות הנשיא בעתיד.

התוצאות בבחירות המוקדמות באילינוי, שם זכה רק ב־7 אחוזים מקולות הלבנים, והגיע למקום השני בלבד בהתמודדות שחשב כי ינצח בה, מראות את הגבולות הנוכחיים של השפעתו.

אך בניגוד ל־1984, כאשר כשהציג ראשון את מועמדותו לנשיאות ונחשב בדרך־כלל כמיטרד, רואים בו כיום גורם שישפיע לאורך־ימים במפלגה הדמוקרטית. יהיה אשר יהיה עתידו האישי, הרי הכול תמימי דעים, כי ג'קסון מקרב את היום בו יכהן בארה"ב נשיא שחור.

„ג'קסון מצליח בעליל לרכך את תדמיתו ולהיעשות קביל יותר על אזרחי ארה"ב בכללותם", אמר מזכיר העיתונות של הנשיא לשעבר ג'ימי קארטר, ג'ודי פואל: „הוא ימלא תפקיד ציבורי חשוב בכל ממשל דמוקרטי".

ב־1984 הפחיד ג'קסון את מנהיגי המפלגה באיום ברור להציג את מועמדותו מטעם מפלגה שלישית ולגזול מן הדמוקרטים את הבוחרים השחורים, המהווים כ־20% מן המצביעים בעד המפלגה בארה"ב כולה. הוא קבל על תקנון המפלגה, ניהל תעמולה גדושת סמלים גזעיים, והתבטא על ארה"ב בצורה שלילית, ובכך הרגיז את הבוחרים מן הזרם המרכזי.

השנה העלה ג'קסון, לדבריו, בכוונה תחילה את „רמת הנוחות" של הלבנים ביחס אליו. הוא מתחייב לתמוך ברשימה הדמוקרטית בבחירות נובמבר, מטיף לצדק חברתי לכל הגזעים וכולל הימנונים פטריוטיים לאמריקה, ברבים מנאומיו.

„ג'קסון עבר כברת־דרך ארוכה בארבע השנים הללו. אם ימשיך באותו קצב גם בשמונה השנים הבאות, יגיע למעמד, שאיש כיום לא היה מעלה אותו על הדעת", אמר יו"ר המפלגה הדמוקרטית בניו־המפשייר, ג'ורג' גרנדמייזון.

צמוד למדי

ב־1984 זכה ג'קסון בבחירות המוקדמות של הדמוקרטים, כ־3.5 מיליוני קולות, והגיע לוועידת המפלגה עם גוש הצירים השלישי בגודלו. אך הוא אף לא התקרב למידת התמיכה שזכה בה סגן־הנשיא לשעבר וולטר מונדייל, אשר לבסוף זכה במינוי המפלגה — או של מתחרהו הראשי, גארי הארט. ולו בבחירות המוקדמות השנה, המירוץ בינו ובין „הרץ הראשון", מושל מסאצ'וסטס מייקל דוקאקיס, הינו צמוד למדיי.

איש הדת הבפטיסטי המבריק, אשר התפרסם לראשונה כסגנו של המנהיג במאבק לזכויות האזרח, מארטין לותר קינג, מוכיח הפעם את יכולתו למשוך בוחרים לבנים צעירים, דבר המבשר טובות לעתידו הפוליטי.

מסקרי דעת הקהל עולה ש־20% מבין האמריקנים הלבנים לא היו מצביעים בעד שום נשיא שחור. אך נראה, שבין הבוחרים הצעירים גישה גזענית כזו אינה כה נפוצה. מן הסקרים גם מתברר, כי ג'קסון זוכה בתמיכת 40% מכלל הבוחרים מתחת לגיל 40 באילינוי, אך רק ב־20% מבין בני ה־50 שנים ומעלה. התמונה הזאת חוזרת ונשנית בכל רחבי ארה"ב.

יש לו זמן

יש להניח, כי ג'קסון, בן ה־46, יאריך ימים מרוב הבוחרים הקשישים, שאינם יכולים להשלים עם הרעיון, כי שחור־עור יכהן בבית הלבן. „הוא אדם צעיר ויש לו זמן למכביר", אמר רוברט בקל, שניהל ב־1984 את מסע הבחירות של מונדייל. „אך זכיה במינוי הדמוקרטי ב־1988 היא, כנראה, מחוץ להישג ידו, יהיו אשר יהיו התוצאות בבחירות המוקדמות שעדיין נותרו. „הוא עבר דרך ארוכה", אמר גראנדמייזון „אך האמנם יוכל להמשיך זאת למינוי? רוב האנשים ההגיוניים משיבים על־כך בשלילה".

בנוסף על גזעו פוגעות בסיכוייו שתי עובדות נוספות: הוא נחשב בדרך־כלל כליברלי מדיי, ולא כיהן מעודו במשרה נבחרת.

מתחריו למינוי, החוששים להרחיק מעליהם את הבוחרים השחורים, נרתעים ממתיחת ביקורת על ג'קסון, ואולם על חשבון הרפובליקנים ניתן בוודאי לזקוף את הפצתם ברבים של צילומיו בחורתו צעיר, בשעה שהוא מתחבק עם אויבים של ארה"ב, כראש אש"ף, יאסר ערפאת, ונשיא קובה, פידל קאסטרו.

ייתכן שג'קסון הינו פגיע גם בשל תמיכתו בתוכניות לתוצאות סוציאליות אדירות, שאינן זוכות כיום בפופולאריות רבה.

אך לדעת הכל ג'קסון הוא המועמד הדמוקרטי היחיד השנה, המסוגל ליצור קשר רגשי עם בוחריו. מושל ניו־יורק, מאריו קואומו, שהוא עצמו הינו נואם מזהיר, אמר בראיון „לוול סטריט ג'ורנאל", כי בפיו של ג'קסון, „בעל לשון־הזהב... המסר הברור והמרשים ביותר מבין כל המועמדים הדמוקרטיים".

(„רויטר")

רמות: סוף „תקופת האבן"

כביש חדש שאינו גובל בשכונות החרדיות הפחית את הפיתוי ליידוי אבנים בשבתות

בצלאל עמיקם

שכונת רמות בירושלים רחוקה היום מרחק רב מהדימוי שדבק בה בשל האבנים המתעופפות בשבתות לעבר המכוניות הנוסעות אליה מירושלים. רבבות התושבים המתגוררים בה — יותר מ־35,000 — ביניהם חרדים מושרשים וחילונים חסרי תקנה, מקווים, כי „תקופת האבן" שבתולדותיה היא נחלת העבר. כביש חדש שהוכתר בתואר כביש מס' 1 — על שם מוצאו בתל־אביב וסיומו בים־המלח — מקשר את השכונה עם מבואותיה המערביים של הבירה. זרימת התנועה בנתיב הישן שגובל באיזור המגורים החרדי סנהדריה פחתה בצורה ניכרת והפיתוי לידות אבנים בכלי הרכב המעטים החולפים שם בשבתות ובחגים — פג.

רמות היא היום שכונה מטופחת עם אנשים שאיכפת להם. באחרונה רבו החיכוכים בין היסוד החרדי ההולך ומתעצם לבין החילוניים, שחשים עצמם יותר ויותר כאי בודד ההולך ומסתגר בתוך עצמו. התושבים הדתיים דורשים ייצוג דמוקרטי בהנהלת השכונה ויכולת להשתתף בעיצוב דמותה. הרכב האוכלוסיה ברמות מורכב מאוד. לפי מחקר של היחידה למדיניות תכנון בעיריית ירושלים עולה כי יותר מחמישים אחוז מתושבי רמות הם חרדים. השכונה הפלורליסטית הולכת ומוקפת בבתים שבהם מתגוררים חרדים ואפשר כבר להחשיבה כשכונה מעורבת.

רמות משתדלת מאוד לפתח תכונות של שכונה עצמאית. אחד הביטויים המובהקים לכך הוא הקמת תזמורת מקומית „קמראטה רמות". סיפור הקמתה של התזמורת הוא סיפורם של תושבים המבקשים להוכיח לעצמם ולאחרים כי לרמות מסר משלה. זוהי שכונה בעלת אופי תרבותי, חיה ויוצרת. הגרעין הקשיח של התזמורת הוא בית־הספר למוסיקה הפועל במסגרת המתנ"ס המקומי. נגני התזמורת, כולם אנשי מקצוע, משמשים כמורים למוסיקה בקונסרבטוריון. נגנים אחרים נשאבו מתזמורות רשות השידור ומהרכבים קאמריים ירושלמיים.

„קמראטה רמות" הציבה לה כמטרה עיקרית לקרב ולהעשיר את החוויה המוסיקלית לקהלי יעד שונים אשר אינם פוקדים בדרך קבע את אולמות הקונצרטים. במגמה להרחיב את קהל שוחרי המוסיקה בשכונה ובעיר מופיעה התזמורת במתנ"סים, בבתי־ספר ומוסדות חינוך. גולת הכותרת היא כמובן הופעה באולמות ידועים.

על הפרק

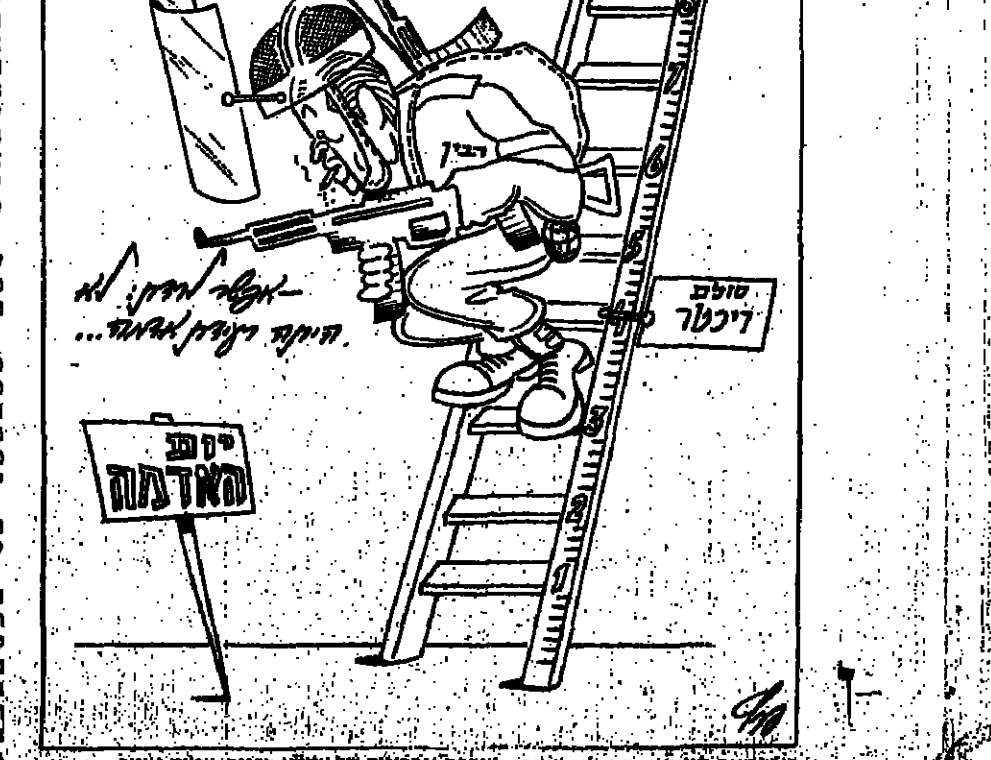

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של ענייני הפנים: עפרת אמיר

טיפול שורש

בין השיטות והתרופות שנועדו לעצור את הנשירה או לעזור לקרחות בשלבים מתקדמים, קיימת גם ההשתלה ■ ההצלחה אינה מובטחת

ניתוח לתשתלת שיער – מתאים לקרחת שנוצרה מכוויות (צילום יונתן סלינגר, ישראל סאן)

שניים מתוך שלושה גברים מבוגרים מקריחים בשלב זה או אחר בחייהם.

ישנן דעות שונות בנוגע לסיבת ההתקרחות. יש הגורסים כי מדובר בתופעה תורשתית ואחרים אומרים, שיבוש הורמונלי או שילוב של השניים. אנשים מסויימים „שלוקחים ללב" את אובדן השיער, פונים לרופאי עור, בולעים תרופות, ויטמינים, ומשתמשים באחוזי אמוק בדברי קוסמטיקה. התוצאות אינן טובות במיוחד. אך יש כבר תקווה והיא ההשתלה.

קבוצת רופאים קנדיים מתחה מרפאה לטיפול בקרחת על־ידי העברת עשרות, הנלקחות מראשו של הקרח עצמו, מאיזורים עתירי שערות למקום „מדולדל". העברה זו מבוצעת בדרך של נטילת פיסות קרקפת ממקום אחר והשתלתן במקום קירח. הטיפול נעשה בהרדמה מקומית. השיער המושתל במקום חדש אמור לצמוח שנים רבות, שכן יש לו תכונות זהות לשערות שנשארו במקום המשופע בהן.

נוטלים „חתיכות" עור עם השערות בסדר גודל 2־5 מ"מ. בעזרת מכשיר, הדומה לחותך עוגיות, מכניסים את הגרפטים למקום הרש. הצלחה תלוייה במידת אספקת הזנה תקינה של דם לשיער מושתל. הגרפטים המושתלים נושרים אחרי זמן מה, אך השיער צומח מהשורשים שהושתלו ונקלטו במקום החדש.

השיער צומח כשלושה חודשים אחרי הטיפול. במידת הצורך חוזרים על טיפול ההשתלה. השיטה מתאימה לקרחת שנוצרה מכוויות. בממוצע מבצעים כ־80 שתלים. שתל אחד עולה 35 ש"ח המאמין להצעה זו של המומחים מקנדה, יכול לפנות למרפאה החדשה ברחוב בלוך 15 בתל־אביב. הפונה עושה זאת על אחריותו בלבד.

נזכיר עוד, שהיו דיבורים רבים על טיפולים בתרופות, בהשתלות. ואולם לא שמענו על „מהפך" בריפוי הנשירה, ועוד פחות על ההשתלה. יתכן שיש שינוי ויתכן שלא.

הכוח נמצא במוח

ריכוזי ברזל אותרו במרכזים העליונים של המוח. מרכזים השולטים בתנועות הגוף, ויסות חומו ועוד

פרופסור מוסה יודים וד"ר דורית בן־שחר בדקו ומצאו, כי ריכוזי ברזל אותרו במרכזים העליונים של המוח, מרכזים השולטים בתנועות הגוף, ויסות החום, כלומר, במקומות ריכוז של פעילויות חיוניות ביותר.

נמצא, כי חוסר ברזל במוח משבש את התקשורת העצבית הבין־תאית של הדופמין, ההורמון המוחי העיקרי המעורב בתהליכים הלימודיים המוטוריים. ליקויים בהפרשת הדופמין הם ביסוד הופעת מחלת הפרקינסון.

החוקרים מהטכניון בחיפה ביצעו מחקר בחיות מעבדה וקבעו, כי תזונה, הלקויה מבחינת רמת הברזל שבה, עלולה לגרום להופעת אנמיה, שיבוש יצור כדוריות אדומות והורדת רמת ההמוגלובין בדם — מרכיב חיוני בתהליך הובלת החמצן לאברי הגוף השונים.

העובר ברחם אימו אינו סובל ממחסור בברזל. את צרכיו הוא מושך מגוף אמו, גם על חשבונה. מכאן מקרי אנמיה אצל נשים בהריון. מצב קריטי נוצר אחרי הלידה, כאשר בחלב האם אין מספיק ברזל. תקופת הגדילה המואצת של הילד גם היא קריטית, שכן זו גם תקופה של צריכה מואצת של ברזל. חוסר ברזל עלול להאט את קצב הגדילה הטבעי, לגרום לעצבנות יתר, אדישות, עייפות מתמשכת וכן לליקוי בכושר הריכוז.

בעשור האחרון התגבשה דעה, כי מחסור בברזל אצל ילדים עלול גם לשבש את תהליכי החשיבה וכושר הלמידה. ואכן, הופעת שיבושים בחשיבה ובלמידה, כתוצאה מחוסר ברזל, נקבעה בוודאות על־ידי קבוצת חוקרים מאוקספורד. המחקר בוצע אומנם בחיות מעבדה, אך אין כמעט ספק שההפרעות שנצפו בבעלי חיים, נכונות גם כלפי בני־אדם, אם במזונו אין בנמצא כמות מתאימה של חומר זה.

הורמון שווה המון

טיפול חדש נגד חוסר דם (אנמיה) מעורר מחלוקת בצד התלהבות ■ הטיפול – יקר

חולים רבים, כגון מטופלי דיאליזה, חולים במחלות מסויימות של סרטן, שיגרון, אנשים, שעברו ניתוחים, סובלים מחוסר דם, מה שמכונה בלעז — אנמיה. החוקרים מצאו, כי בקליפת הכוליה מיוצר הורמון המאיץ את יצור הכדוריות האדומות. גם בכבד ישנו מקור להורמון זה, הנחשב לגורם משמעותי באמור, על היווצרות האריטרוציטים, משמע הכדוריות האדומות.

ההורמון, ששמו ERYTHROPOIETIN או בקיצור — E.P.O., מיוצר על־ידי גן מסוים. הגן הזה אותר ובעזרת הנדסה גנטית החלו לייצר את ההורמון.

נשמע מסובך? זה באמת לא כה פשוט. על כל פנים משהצליחו המדענים ליצור את ההורמון האנושי, בעזרת הנדסה גנטית, והחדירו אותו לגופם של חולים המקבלים דיאליזה. חולים אלה לקו באנמיה, שכן המעבר של הדם, במהלך הדיאליזה דרך הממברנות המסננות את הדם, גורם לנזקים לכדוריות האדומות.

ההורמון, המיוצר על־ידי חברה פרמצבטית בשם „צילג", נוסה על 150 חולים. בתוצאות טובות למדי. כך על כל פנים נמסר בשבועון גרמני נפוץ, אשר יחד עם זאת דיווח, כי בכתב העת המקצועי „לנצט", פורסמה חוות דעתו של חוקר אחר המסתייג מהטיפול, שכן ההורמון גורם לתופעות לוואי, ובין אלה עלייה גדולה בלחץ הדם. אך הדבר לא צינן את התלהבותם של חלק מהרופאים וגם של החולים, וביניהם חולי כליות, סרטן ואף איידס.

גם אנשים, שעברו ניתוחים קשים הכרוכים באיבוד דם רב, מעריפים טיפול זה מאשר ריבוי „קליטת" דם מתורמים, זאת בשל החשש מהידבקות באיידס. יש להוסיף, שהניסיון הוא מועט שכן התרופה נמצאת בשימוש זמן קצר מאוד. כן יש לציין, כי טיפול בהורמון חדש אינו זול כלל ועיקר.

התרופה גם זכתה להתעניינות של רופאים המטפלים בספורטאים, שכן אפשר להאיץ את יצור הכדוריות האדומות ולהעלות את כושרם של השיאנים, מבלי לעבור על התקנות האוסרות שימוש בתרופות מרץ.

אין זוכר לחיידק

תרופה חדשה נגד דלקות דרכי השתן אושרה

תמוה וחשוד

למרות שידוע כי התמונה חלקית בלבד לא גילו כלי התקשורת השונים אחריות והגינות לפני שציירו לציבור הרחב תמונה מעוותת חלקית ומגמתית ■ דובר משרד המשטרה מגיב על הדיווחים בעניין דו"ח אבן

נחום שקד (מנדל)

בתגובה לפירסומים השונים בעיתונכם בעניין דו"ח המבקר הפנימי של משרד המשטרה, ברצוני להבהיר שכל הכתבות מתייחסות ומתבססות עד כה על דו"ח המבקר הפנימי במשרד המשטרה, שהוא שלב אחד בלבד וראשוני בתהליך של טיפול בעבודת מבקר, ועדיין אין בו התייחסות המשטרה לממצאים ולמסקנות, ולא סיכום שר המשטרה בנושא.

אני רוצה להדגיש כי אין איש במשרד המשטרה או במשטרה הכופר בחשיבות הביקורת. זאת הביקורת אינה מטרה בפני עצמה ולא ברור, תמוה ואף חשוד כיצד ניתן לפרסם כל כך הרבה דברים מגמתיים, פרשנויות ותילי תילים של תאוריות, בנושא שהדיונים בו טרם נסתיימו ועדיין לא ניתן להסיק את המסקנות המתבקשות.

למרות שידוע כי התמונה היא חלקית בלבד לא גילו כלי התקשורת השונים אחריות והגינות הנדרשת אף היא לפני שציירו לציבור הרחב תמונה מעוותת, חלקית ומגמתית.

גם לטענה המרושעת כאילו הדו"ח לא טופל במשך תקופה ארוכה אין כל אחיזה במציאות והיא מתעלמת מן העובדות, מאחר ודו"ח המבקר הפנימי הוגש לשר המשטרה במאי והתייחסות הראשונית והלא מלאה של המשטרה הוגשה כבר ביולי 1987 — כחודשיים לאחר הגשתו.

בדצמבר 1987 התקיים הדיון הראשוני אצל שר המשטרה וחשוב לדעת, כי נקבע במועד זה לאחר שנדחה מספר פעמים ע"פי בקשת המבקר עצמו, ולא כל גורם אחר, ובינואר 1988 התקיים הדיון השני.

לאחר שני הדיונים שהתקיימו בלשכת שר המשטרה, בהם השתתפו אנשי המבקר, מפכ"ל המשטרה וכל סגני מפקדי המחוזות, ואשר נמשכו כ־6 שעות, נדרשה המשטרה להתייחס בצורה מפורטת לכל ממצא וממצא ולמסקנות המופיעות בדו"ח המבקר.

יש לציין כי התייחסות זו הוגשה לפני כשבועיים והוכנה עוד לפני ההדלפה והפרסומים השונים.

האם לכל זה אפשר לקרוא חוסר טיפול? או שזה רק מראה שוב, שכל המתייחסים לנושא דו"ח המבקר לא רק שמביאים דברים מגמתיים ושלא בקיאים בעובדות, אלא גם כנראה לא מעוניינים לבדוק אותן מתוך כוונה שלא לתת לעובדות לקלקל את „הסיפור המוצלח".

לגופו של עניין, למרות ההדלפות והפרסומים המגמתיים בעניין זה, שר המשטרה ימשיך וימצה את התהליך שהחל בו עד תום, וכבר השבוע יתקיים דיון נוסף אצל השר בו תוצג התייחסות עניינית לכל מקרה ולכל מסקנה אליה הגיע המבקר. לאחר מכן יוצגו הדו"ח, התייחסות המשטרה, וסיכום השר, בפני הוועדה לבקורת המדינה, כפי שגם סוכם בדיוני הוועדה.

מן הראוי היה להתאזר בסבלנות עד תום הדיונים וסיכום שר המשטרה בנושא, כמקובל בכל עבודה תקינה, וכפי שנהגה גם הוועדה לבקורת המדינה, בפניה הובא העניין, ולא לצאת בפרסומים חד־צדדיים ומגמתיים בטרם עת.

קשר אדוק והדוק

מי שחושש ממסכת קשרים עם היהדות האמריקנית הליברלית, מצייר לעצמו צל הרים כהרים

ד"ר גד אופז

אינני בא להתפלמס עם גיורא מנור („על המשמר" 15/3), שניסה לנתח באופן מגום, ידיעה שהופיעה ב„על המשמר", תחת הכותרת „פרחי רבנות יצמחו מן ה„אורנים"" („על המשמר" 14/3). כל שאני מבקש לעשות הוא להוסיף מעט רקע והסבר לידיעה, שהעיתון ראה לנכון לפרסמה ולעטרה בכותרת צעקנית ומטעה. אשר לגיורא מנור, תמהני איך מדפיסים בעיתון את דבריו של מי שאינו יודע לקרוא ולהבין ידיעה עיתונאית קצרה ופשוטה. לכן אינני רואה טעם לנסות ולהפריך את טענותיו, שהן טעות שווא. יקרא הקורא וישפוט בעצמו.

לתנועה הקיבוצית, ולאורנים בכלל זה, מסכת קשרים מתהדקת והולכת עם היהדות האמריקנית־הליברלית. קשרים אלה ראשיתם בשנים שלאחר מלחמת ששת הימים. מכוח קשרים אלה קמו הקיבוצים יהל ולוטן (רפורמיים) וחנתון (קונסרבטיביים) ושורשים (מושב שיתופי מסונף גם הוא לתק"ם וגם הוא קונסרבטיבי). קמו גם תנועות נוער חלוציות: „צופי תלם" (רפורמים) ו„נוע"ם" (קונסרבטיבים). שליחים פועלים מטעם התק"ם בשתי התנועות בארה"ב. כך נוצרו קשרים של שיתוף פעולה לימודי וחינוכי עם אורנים, אפעל, ואפילו רחמנא ליצלן, ראשית מגעים עם גבעת חביבה ומוסד „שומריה" הסמוך לביתו של גיורא מנור. כל אלה ראויים לברכה וליתר עידוד.

אין לנו בעולם היהודי שותפים אחרים, קרובים וחזקים מאלה. הם אינם מאיימים עלינו. להיפך, הם מהווים עבורנו בני־שיח מפרים ומעשירים. שרידיה של תנועת העבודה הציונית נעלמים והולכים בארצות הגולה: תנועות הנוער הציוניות־חלוציות־קלאסיות שייכות לעבר. מה אם כן נותר? — נותרה יהדות, שאת זהותה היא מבטאת בראש ובראשונה בדפוסים דתיים, פתוחים, פלורליסטיים ודמוקרטיים לעילא, יותר מכל תנועה חילונית ארוקה. ומי שחושב שהאורתודוקסיה שאינה דתית אינו יודע מה הוא שח אני מכל מקום, דוגמטיות אידיאולוגית שיצרה לעצמה מושאי אמונה ארציים — עבו"ם ממש. רק יסתכל כל אחד מאתנו, חוצה ופנימה וימצא.

השאלה העומדת בפנינו כיום, פוליטית, תרבותית ורעיונית היא: אם להפקיר את העם היהודי שמחוץ למדינת ישראל, לגורלו או לאחרים, או לומר לעצמנו שכבר בגרנו והגיעה השעה להשתחרר מכמה מוסכמות, להכיר בשגיאות ששגינו בעבר ולתקנן, כל זאת מבלי לפגוע במהותנו האמיתית, תהיה אשר תהיה.

אני, הח"מ, שבשמי התפרסמו אותן ידיעות מדאיגות, על העתיד להתרחש ב„אורנים", מלמד על עצמי, שיש לי מגעים אינטנסיביים עם כמה וכמה אנשים דתיים. אחרים מגורי, ותלמידי, הם ממין זה והכבוד ההדדי, שאנו רוכשים אלה לאלה, יוצר בינינו רב־שיח ומעשיר.

ב„אורנים" עצמה מלמדים כיום לפחות 10 מורים, העוסקים בנושאים מתחומי היהדות, שהכשרתם קיבלו במוסדות האקדמאיים של הרפורמים והקונסרבטיביים. בתוכם מצויים גם חברי מהקיבוץ הארצי והם מלמדים מטעם תנועתם ומכשירים את מחנכי העתיד של התנועה הקיבוצית. בעתיד נוסיף להכשיר מורים בעזרתם של אותם מוסדות.

כיום אנחנו יכולים ללמד את תלמידיהם, בזכות המרכז ללימודי יהדות, שנבנה ב„אורנים" במהלך 15 השנים האחרונות, מדי שנה, מגיעים אלינו פרחי הרבנות, של שתי התנועות, לאו בן יום וזאת במהלך שנת הלימודים שהם עושים בארץ.

כבר מזמן הגענו להכרה, שיום אחד אין בו כדי לענות על מה שיש ביכולתנו וברצוננו לתת. לכן אני מקוה, שבעתיד הקרוב תתרחב שהותם של אותם תלמידים ב„אורנים" לשבוע שבועיים.

ההתפתחות החשובה ביותר היא בקשתם של ראשי המוסדות (ה־Jewish Theological Seminary וה־Hebrew Union College) שנשלח אליהם לארה"ב מורים, חברי קיבוץ, את תולדות התנועה והרעיון הציוני והקיבוצי. מבחינתם הם מסתכנים בעידוד עליה ו הקשרים אתנו.

עניין בפני עצמו הוא הקשר עם התנועה ליהדות מתחדשת" (רקונסטרקציוניסט). תנועה קטנה (יחסית) וצעירה (פחות מ־50 שנה). עם זאת היא בעלת נטייה ציונית־ליברלית ולכן קרובה אלינו מבחינה אידיאית. לא מקרה הוא שמנהיגיה התייצבו באהדה באופן ברור לצד השמאל הישראלי ומאוויי השלום שהוא מבקש לממש. התנועה הזאת, שאין לה בארץ מוסד לימודי עצמה, בו יכולים פרחי הרבנות שלה ללמוד שנה אחת, מבקשת להתקשר עם התנועה הקיבוצית ועם אורנים. כדי שזו, האחרונה, תשמש אכסניה ובית מדרש לחניכיה.

מי שפוחד מפני כל אלה, מצייר לעצמו צל הרים כהרים, והוא נותר מאחור. קשה לו לראות רק המציאות זורמת.

בעריכת עלינא תורי

קולנוע

חבורת הזבל

„עשבי פרא – בקולנוע לימור בתל־אביב

יעל ישראל

גיבורי סרטו החדש של הבמאי הקטור באבנקו, „עשבי פרא" הם אותם טיפוסים בהם עסקו גם הסרטים „עכבר באריס" ו„עשבי בר". סוג של סרטים שמתוך עיקרון עוסקים בנדכאי החברה החיים בשוליים שבשוליים. באותן בריות אומללות שהאנשים בדרך־כלל מעדיפים להסיט את המבט הצידה מאשר להביט בהן. באותם שיכורים מצוחנים, רפי השכל, נוודים מלוכלכים, פושטי היד, הפושעים הקטנים, וכל אותם אנשים שלא שפר עליהם מזלם ולא הצליחו להשתלב בחברה, ועל כך היא לא תסלח להם לעולם. הם אות קלון לחברה שיריקה אותם מקרבה, ובו בעת מסמלים את הפחדים המכוסים של כולנו. מפני אבדון, עוני, בדידות והידלון.

אפשר להפוך את הדלות לפילוסופיה, כמו שמנסה במאי הסרט „עכבר באריס" להעניק לגיבורו המשורר צ'רלס בוקובסקי אשר שותה את עצמו למוות. אפשר גם לתלות באורח החיים הלא־ייצרני, של מי שהעדיף לחיות כשוליים, שפע של משמעויות נשגבות של כפירה במוסכמות המסורתיות, ולקרוא לזה בשם פילוסופיית הזבל או תוכנת הרחוב. אפשר גם להעניק לעניות משמעויות דתיות כמו שעושה הבמאי הקטור באבנקו בסרטו: „עשבי פרא".

באבנקו, הארגנטיני, התפרסם בשנת '81 עם המלודרמה החברתית „פישוטה" אשר היתה גם מסמך מזעזע על תנאי החיים של ילדים חסרי בית באמריקה הלטינית הקשוחה והאכזרית. הצלחתו הביאה לו שוק צופים באמריקה ובשנת '84 כבר עבר לביים באמריקה סרט דובר אנגלית, עם שחקנים אמריקאיים (ויליאם הארט וראול ג'וליה), אבל עדיין עסק בבני עמו. מדובר, כמובן, במלודרמה המעולה ועטורת הפרסים: „נשיקת אשת העכביש" שעשתה הקבלה בין השלטון הנאצי למשטרים הדיקטטוריים בארצות אמריקה הלטינית, המדכאים את כוחו של הפרט החי בשוליים. מעברו של באבנקו לתרבות האמריקנית מתבצע בשלמות בסרטו החדש „עשבי פרא". באבנקו נטש את העיסוק בבני עמו המדוכאים, אך לא את נס המרד בשם נדכאי החברה כאשר הם. סרטו מתרחש בשנת 1938 בתקופת השפל הכלכלי במדינת אולבני שבארה"ב. בסגנונו הכבד, המלאכותי, חושף בפנינו באבנקו עולם עגום בצבעים חומים כהים ומדכאים. גיבוריו הם אנשי שוליים. נוודים שלעולם אין פרוטה מצויה בכיסם ליותר משעה, מפני שהם ממהרים לקנות בה משקה שישכיח את הצרות ואת הרוחות והשדים המלווים אותם באשר ילכו. פרנסיס (ג'ק ניקולסון המועמד לתפקידו על פרס האוסקר), גבר חזק כבן 50, שתיין חסר תקנה הנודד בדרכים. פעם הוא היה איש הגון, מעמודי התווך של החברה, עד שלפני 22 שנים גרם בטעות למות בנו התינוק ומאז מותו רודף אחריו. ידידתו היא הלן (מריל סטריפ, אף היא מועמדת לאוסקר על תפקידה), זמרת לשעבר, וכיום אשה בלויה שאפילו לחלום כבר אינה מסוגלת. את הרונדלים שלהם בעיר הם עושים בין המסבאות השונות לבין בית הכנסייה של צבא הישועה, שם הם מקבלים מרק חם ולפעמים גם מיטה רעועה, בתמורת הקשבה לדרשתו המתחסדת של הכומר. איתם מסתובב עוד נווד (השחקן־זמר טום וייטס, הזכור מ„נרדפי החוק"), מטורלל, חולה סרטן ורוב הזמן בגילופין.

באבנקו אוהב את גיבוריו ומעלה אותם לדרגת קדושים. על כוונותיו אפשר לעמוד כבר עם פתיחת הסרט, עוד בזמן שעולות הכותרות. הסרט נפתח עם עליית אור הבוקר החיוור, ציפורים עוברות בפריים, המצלמה יורדת למטה על פני קיר אבנים ומתעכבת על גוש כהה שמתחיל להתעורר, הוא ג'ק ניקולסון — הנווד ששמו פרנסיס. כאן מתבצעת הקבלה ראשונית בין דמותו של פרנסיס הנווד לבין סנט פרנסיס מאסיז, הקדוש הקתולי שחי בעוני מרוד ונהג לדבר עם הציפורים. בשביל באבנקו הנוודים החיים בעוני, כל אותם האנשים נרדפים, הם הקדושים האמיתיים של החיים. פרנסיס הנווד הוא מעין קדוש וגם שטן. הוא גבר נהנתן, ניקולסון מגלם אותו עם אותה איכות ממזרית של שדון שמן, מדושן וחרוני. פרנסיס הוא גם האיש שהרג כבר הרבה אנשים, לפעמים הוא אפילו קצת אלים ולא מוסרי, אבל לעומת ה„אנשים המהוגנים" שממשיכים לישון בלילה בשקט למרות הסבל שהם גורמים לזולתם, פרנסיס הנווד מתייסר ביסורי חרטה אמיתיים שאינם נותנים לו מנוח, וכוודאי שאינם מאפשרים לו לחזור לחיים מוגנים ביותר עם אשתו (קרול בייקר הזכורה מתפקידה, השערורייתי „בבייבי ג'יין") אותה נטש לפני 22 שנים. אצל באבנקו העניות מביאה לרמה של קדושה וטוהרה. פרנסיס הוא מעין ישוע. האיש שנושא את הצלב — הוא חטאות האנושות — על גבו, כמו אותו קיין הוא נע ונד בארץ, רדוף על־ידי רוחות הקורבנות כולם. בחייהם האומללים משלמים הנוודים של באבנקו על חטאי העולם.

באבנקו מצטרף בזאת אל עשרות יוצרים שמעדיפים לפרש את העניות כתכונה נשגבת המביאה לטוהר רוחני ומוסרי, ולפיכך מתעקש לעשות רומנטיזציה ממצב שבדרך־כלל מתואר כנבזה, כשם שג'ון פורד ופראנק קאפרה עשו בסרטיהם משנות הארבעים רומנטיזציה של ההמון, של האיש הקטן הנושא על כתפיו הרזות את צער העולם כולו.

ג'ק ניקולסון ומריל סטריפ ב„עשבי פרא" לתפוך את הדלות לפילוסופיה

מסך ראשון

גם כובע וגם ידיד

דבורה גילולה

למה כובע? עריכה והפקה: נעמי פולבר, בימוי: פא ציוא, משחק: נעמי פולבר, אליגורה ברוך, מוסיקה: אמנון ביחם, תפאורה: דוד אייזקס, כובעים: ורד נחמיאס, דוד אייזקס, תלבושות: ורד נחמיאס, תיאטרון הקרון.

רוזן מכובד שאיבד את כובעו מבקש לקנות לו כובע חדש ולאחר התלבטות ארוכה בוחר דווקא בכובעו של הכובען. כל עוד הוא נוהג בכובע אדישות וזלזול, משיב לו אבזר לבוש זה מידה כנגד מידה ואולי אף יותר: הוא מתעלם ממנו ומצרכיו ומסרב להיות מוסר מעל ראשו. אולם, ברגע שהכובע זוכה ליחס אוהד ומבין הוא משנה את יחסו לרוזן והופך לידיד נפשו ואפילו יוצא מיוזמתו הוא לארץ האיבוד כדי לחפש את הכובע האבוד. משימה זו מסתיימת בהצלחה ובסוף שכולו טוב זוכה הרוזן בכובעו הישן ובידיד חדש (אף הוא בצורת כובע). מוסר השכל? הרי אי־אפשר לה להצגת ילדים בלעדיו, הרי הוא כתוב בתוכניה: „לדמויות יש משאלות, לחפצים יש נשמה: זהו סיפור על קשר ידידות בין דמויות לבין חפצים." כמעט. כי הכובע נתפס כסמל של אדם שאפשר להתייחס אליו כאל חפץ, או אפשר להתייחס אליו ביחס שהאדם ראוי לו. התוצאה היא: לפי היחס שאתה מגלה, יהיה היחס שתקבל.

כיוון שההצגה עוסקת בחפצים יש לאביזרים תפקיד חשוב ומרכזי בה. התפאורה, התלבושות, הכובעים ושאר החפצים המסייעים לשחקניות בתפקידיהן עוצבו באסתטיות וברוב חן והבמאית השתמשה בהן ליצירת בדיחות ויזואליות משעשעות ושובות לב ועין. התמונה הפותחת את ההצגה, מדידת הכובעים השונים בחנותו של הכובען הצרפתי (הצרפתית ששולבה בטקסט היתה עבור ההורים), הצטיינה במיוחד בשאר רוח וברוב דמיון והומור, אך גם האבזורים האחרים ששולבו בהצגה היו מוצלחים מאוד. הבמאית עבדה עם השחקניות בעיקר על סגנון התנועה ועל שימוש מינימאלי — ומשום כך אפקטיבי מאוד — של מימיקת פנים. המוסיקה המלווה אפשרה לשלב בהצגה מספר שירים וריקודים שגוונו את המופע. הליווי המוסיקלי היה אפקטיבי במיוחד ביצירת האווירה הדמיונית והזרה של ארץ האיבוד, שם נמצא — בין יתר החפצים השונים שהלכו לאיבוד — גם כובעו של הרוזן. השחקניות נדרשו לווירטואוזיות רבה: מסירת טקסט כהלכתו, שירה, ריקוד ותנועה והן עמדו בדרישות האלה בכבוד ובהצלחה, להוציא אולי את שבירת הקול בטונים הגבוהים (סכנה מוערת למי שאינו זמר ומנסה לחקות זמרת קולוראטורה). אליגורה ברוך היתה רוזן רב־פנים, נבוך, אובד עצות, מטונף מיואש, אך גם חם־לב, ילדותי ומעורר אהדה. נעמי פולבר מילאה את שאר התפקידים הרבים והצטיינה במיוחד בתפקיד הכובען ובתפקידו של הספר. אי־אפשר לסיים בלי לציין לשבח את התפאורה של דוד אייזקס, צנועה, מינימלית ורב שימושית, במקום הצר של תיאטרון הקרון ותפאורה צריך כשרונות של אשף.

ההצגה מביאה בחשבון את תגובות הקהל והקהל אכן הגיב. הילדים לא יכלו להתאפק, כיוונו את השחקניות ומסרו להן אינפורמציה מועילה על מקום הימצאם של אלה שאותם הן חיפשו באותו רגע, ושאר דברי השתתפות שנבעו מן הלב. חלק גדול מן ההנאה בהצגה כזאת היא לראות את ההשתתפות המעניינת המפתיעה של הקהל הצעיר.

תיאטרון

„הבימה" בקרקאס

ציפי שוחט

שחקני תיאטרון „הבימה" שבו מונצואלה לאחר שהשתתפו בפסטיבל השביעי לתיאטרון בקרקאס. זו הפעם הראשונה שפסטיבל זה אירח את הבימה, ואם לא די בכך הרי שהתיאטרון הלאומי שלנו הוא זה אשר פתח את הפסטיבל עם הצגת „השקיעה", בבימויו של יורי לובימוב.

כל המשלחות שנכחו שם, כמו התיאטרון של וויירה מקראקוב, להקות מאידלנר, קובה, פרו, בוליביה וארצות נוספות מדרום־אמריקה, הוזמנו לערב הפתיחה. גם שר החינוך כיבד את המופע בנוכחותו.

התקשורת הונצואלית אהבה את מה שהלהקה הישראלית הציגה שם וקראה בראבו ל„בימה" ולשחקניה. עומרי ניצן, המנהל האמנותי של ה„בימה" עם שובו לארץ מספר, „הביקורות היו נלהבות מאוד באופן אחיד. 'אל דיריו דהקרקאס' כתב למשל, „שילוב נפלא של מוזיקה ותיאטרון באופן שבפעמים נדירות ראינו על הבמה".

עיתון אחר, 'אל מונדו', כתב: תיאטרון „הבימה" הוא דוגמה של תיאטרון לאומי אמיתי. יכולנו ליהנות משפה קלאסית מעניינת, שהזכירה לעיתים תמונות של רובנס ושאגאל". יחד עם 'השקיעה' הוצג גם 'הדוד וניה' לצ'כוב, בבימויו של חנן שניר. ההצגה הוצגה באולם קטן, שעם כל האירוניה נקרא במקרה קראטי. למעשה, הלהקה היחידה, שהגיעה עם שתי הצגות באמתחתה, היתה הלהקה הישראלית. ההצגות הוצגו בעברית עם תירגום סימולטני שנעשה על־ידי רוברטו פולק ואדריאנה, שמוצאם מארגנטינה.

עומרי ניצן: „'הבימה' באה עם הסיפור המיוחד שלה. היו הרבה כתבות רקע קודם. הקהילה היהודית דאגה לכך כנראה. יש שם קהילה גדולה ודומיננטית מאוד. חוץ מזה ראיתי שם עוני מדהים מול וילות מנקרות עיניים. ההיגיון לא מנבא לזה יציבות לאורך זמן".

מה זה תרם ל„הבימה"?

עומרי: „זה חיזק אותנו מאוד, במיוחד במישור הבינלאומי. ייצוג כזה מעלה את הסטנדרטים שלנו לגבי עצמנו. במיפגש הבינלאומי הראף צריך להיות גבוה יותר. אתה צריך להיות מוכשר יותר, כי רוצים לזכות ב„מרליק", זה נותן סטנדרט גבוה יותר וגם מאבק בדלת האחורית בפרובנציאליות שאנו נידונים לה".

מי מימן את כל הנסיעה?

עומרי: מתחילה ועד הסוף פסטיבל קראקס מימן את כל הנסיעה. הקהילה היהודית עזרה במימון של חלק מהטיסה".

האם התעוררו שאלות פוליטיות לגבי המצב באיזור שלנו?

עומרי: „התעוררו אמנם ויכוחים פוליטיים, במיוחד במסיבת העיתונאים שערכנו, אבל הם לא היו זאת כמו הדמוקרטיות במערב אירופה או ארה"ב. הם התייחסו יותר לגופו של עניין — מה ששיחרר אותנו מהמבוכה".

הפסטיבל יינעל בתחילת שבוע הבא.

מוסיקה

מחווה לגרשווין

מדי שני

קונצרט גאלה הגיגי התזמורת הסימפונית חיפה מנצח: סטנלי ספרבר סולנים: קרן ויליאמס, סופרן; טרי קוק, באריטון; נשה טרסון, פסנתר בהשתתפות המקהלה הלאומית „רינת" אודיטוריום חיפה, בתוכנית: פתיחה „פורגי ובס", 3 שירי נשמה כושיים, רפסודיה „בנוסח בלוז", „פורגי ובס" גירסה קונצרטנטית.

ערב הגאלה, אשר התאפשר הודות למענק מטעם שגרירות ארה"ב בישראל, שכל ההכנסות הוקדשו לקציית כל־בגינה. לתזמורת היה מתווה למלחין האמריקאי ממוצא יהודי, ג'ורג' גרשווין במלאות 90 שנה להולדתו וכ־50 לפטירתו. גרשווין היה פסנתרן ג'אז והלחין הרבה שירים פופולאריים לפני שפנה לכתיבה „רצינית".

היצירה המרכזית, הגירסה הקונצרטנית של האופרה „פורגי ובס", יש בה הקדמה וגם 12 שירים, כולם מוכרים ואהובים, שני הזמרים האורחים, זמרת הסופרן קרן וויליאמס והבס־בריטון טרי קוק, שניהם ממטרופוליטן אופרה, ניו־יורק, הקסימו את הקהל בהתאמתם לתפקידיהם. לא רק קולות צלולים וערבים, עבודת צוות טובה למדי, הכל בהכנה וסגנון, אלא גם נוכחות בימתית וחן רב, למרות שמדובר בגירסה קונצרטנטית. סטנלי ספרבר הדריך היטב את כל המשתתפים, כולל זמרי מקהלת „רינת" ונגני התזמורת בקטעי המקהלה והליווי התזמורתי הסטנדרטי שהשתלב יפה בביצוע המרשים בכללותו. היו הרבה קטעי סולו טובים במשך כל הערב, במיוחד בכינור, קלרינט והחצוצרה.

החלק הראשון משכנע פחות, במיוחד בנגינת הרפסודיה „בנוסח בלוז". הקטע הסולו נוגן על־ידי נשה טרסון, פסנתרנית צעירה ומוכשרת. משום מה נגינתה לא תאמה את סגנון היצירה עם האווירה הג'אזית־אמריקנית.

שמענו גם שלושה שירי נשמה כושיים שבוצעו א־קפלה על־ידי מקהלת „רינת", בהדרכתו הטובה והמקצועית של ספרבר. השירה היתה נקיה וצלולה עם קטע סולו יפה בסך־הכל, ערב חגיגי ומהנה כאחד.

מרתון חוה אלברשטיין

הונגרים מעץ

במרכז אירופה קיימת מסורת ענפה של תיאטרון־בובות, על כל צורותיו. נציג נכבד של מסורת זו — תיאטרון הבובות הממלכתי של הונגריה — יגיע לשורת מופעים בישראל, החל ב־3 באפריל, וישהה בארץ כחודש ימים.

הבובנאים מבודפשט מביאים עימם שני מופעים מוסיקאליים, שאינם תלויים בשפה, למעשה מעין בלט של בובות.

„פטרושקה", למוסיקה המפורסמת כל־כך מאת איגור סטרבינסקי, ששימשה בשעתו את להקת ה„בלט הרוסי" של דיאגילב וניז'ינסקי. השמנות מצוינות ברטרושקאי להקות בלט רבות, מוצגת הפעם בעזרת הבובות.

ובן מולדת תוכנית התיאטרון תאורה את האגדה „הנסיך מעץ", למוסיקה מאת בלה ברטוק, לפי סיפורו של הסופר והמשורר ההונגרי בלה באלאש, גם מוסיקה זאת שימשה לא אחת כוריאוגראפים, כגון את לסלו שרגי, מנהל הבלט של האופרה הממלכתית של בודפשט.

שתי היצירות מתאימות לקהל צעיר ובוגר כאחת.

ג.מ.

חירות ממס הריבית

צבי כסה

בערב חג החירות אני מבקש להציע לתנועה הקיבוצית לעשות מעשה [illegible]

תערוכת ה־40

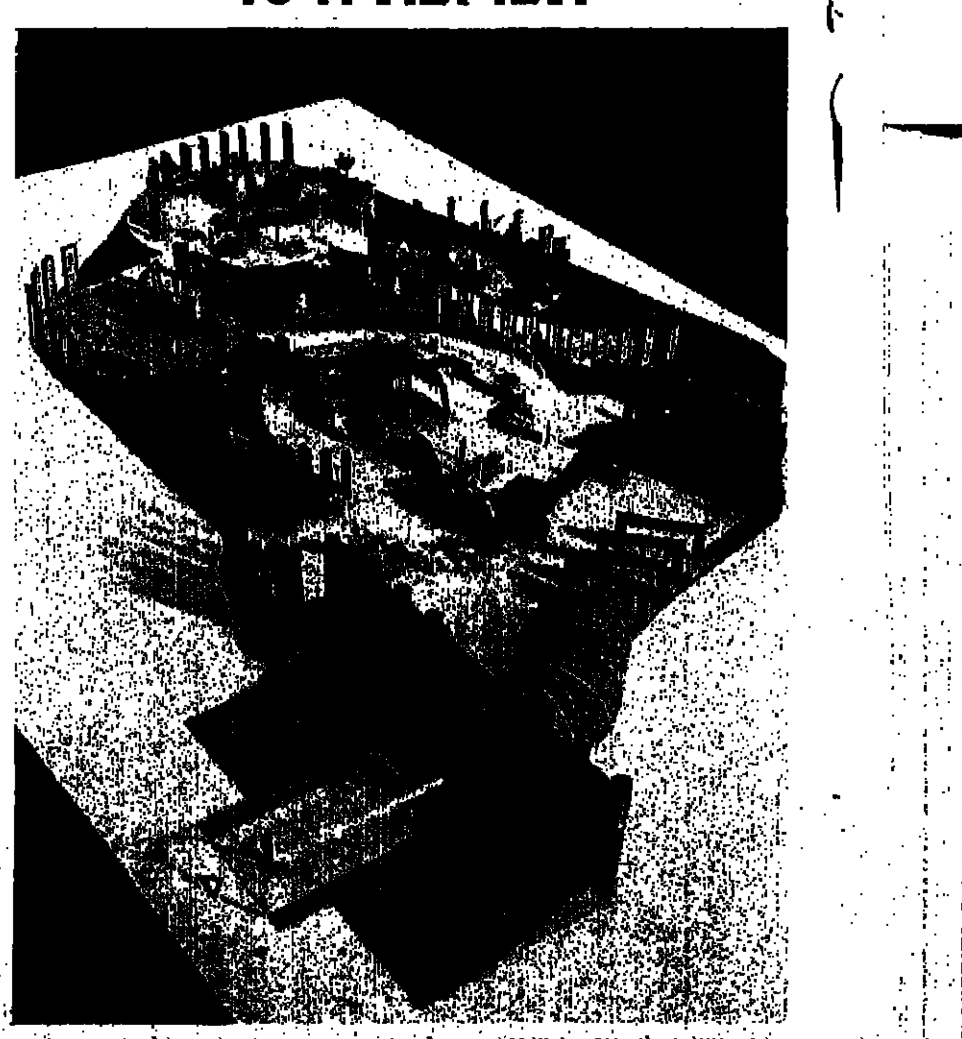

השבוע החלו בגני התערוכה בתל־אביב עבודות התשתית לתערוכת ה־40, שתתקיים ביוני. בתערוכה, שתהיה הגדולה ביותר שנראתה בארץ 20,000 מ"ר — יוצגו 70 ביתני תצוגה ואטרקציות להמחשת הישגי המדינה ב־40 שנות קיומה.

בתמונה: הישגי החקלאות יוצגו בביתן ענק, שהכניסה אליו תעבור בצינור שקוף מתחת למפל מים רבים כשברקע נשמעים קולות מים ושירי מים. הביתן, שעוצב בידי יואב גרא, מתוכנן למעול על כל החושים ויכלול כוורת פעילה (המבקרים יטעמו דבש), מטע גפנים שלצידו יוצבו חביות, בקבוקים ומתקן פעיל לזיקוק יין (הקהל יוזמן לטעום סוגי יין שונים המיוצרים בארץ); פירות וירקות־ענק, שעוצבו בסגנון אולפני „יוניברסל" ימחישו את הישגי ענף גידולי השדה, יחד עם תצוגת תבלינים — לא רק לטעום אלא גם להריח. מאות אלפי פרחים בסידורים מרהיבים יפיצו את ריחם בביתן רפת, דיר, בית אריזה, שיטות השקייה שונות, ציוד חקלאי בפעולה ואפילו מתקן לקידוח מים, ידגימו בשפע של אמצעים אורקוליים את מגוון הישגיה של החקלאות הישראלית.

תחקיר

„גולדפרוסט" לעומת „סנפרוסט" התפוח נפל רחוק מן העץ

אודי נחשון

כשיוצג המאזן של „כור" ל־1987 יוזכר „גולדפרוסט" בעוד מפעל ברשימת המפסידים של הקונצרן. כמו מקרים קשים אחרים, גם „גולדפרוסט" שוכב עכשיו על שולחן הניתוחים ובחודשים הקרובים עשויים לחול בו שינויים ניכרים. בהנהלת „כור" מחפשים דרך למזג את פעילותו של המפעל עם מפעל אחר בענף המזון הקפוא, כדי לקצץ את הוצאות הייצור ולנסות להחזיר את „גולדפרוסט" לפסי רווחיות.

בעוד כחודש עתיד להתפרסם המאזן של „גולדפרוסט" ל־87. במחצית הראשונה של השנה שעברה רשם המפעל הפסד מתואם של 3.8 מיליון ש"ח. במחצית השנייה לא היה שינוי מהותי במצב, אם כי חל ככל הנראה קיטון מסויים בהפסדים. המחצית הראשונה של 87 התאפיינה בגידול ניכר בביקושים המקומיים, שבא לידי ביטוי גם במכירות מוצרי מזון קפוא. המכירות של „גולדפרוסט" הסתכמו בכ־11 מיליון ש"ח והחברה רשמה עליהן רווח גולמי של 1.36 מיליון ש"ח — כ־12 אחוז מהמחזור. אבל כאן הסתיים החלק הסביר במאזן. הוצאות מכירה והנהלה של כ־3 מיליון ש"ח, והוצאות מימון של כ־2 מיליון ש"ח, גרמו להפסד הכבד. החברה מצאה עצמה עם הון קרנות ועודפים שלילי של כמיליון ש"ח ויתרת ההפסד המצטבר לסוף יוני 87 הסתכמה ב־10.8 מיליון ש"ח.

סיכה אדומה בבאר־טוביה

מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, היה טרוד באותם ימים בהתפתחויות המהודרות שנולדו במפעל „סולתם", אבל במקביל תקע סיכה אדומה גם בבאר־טוביה, ב„גולדפרוסט".

מנהלי המפעל הסבירו אז את המצב החמור שנוצר במספר גורמים. לטענתם, המפעל סבל מגידול ניכר בתשומות הייצור, עלייה בשיעור פחת החומרים והפחת בתהליכי הייצור. כתוצאה מגידול המכירות, נאלץ המפעל לשכור מתקני קירור ואחסון בעלות גבוהה. וסיבה מרכזית נוספת — הרעה בתנאי מקורות המימון. מיד דובר על הצורך הדחוף בתוכנית הבראה, שבמרכזה השקעות בציוד להקטנת הפחת וצמצום בהוצאות.

ב„כור" הבינו, כי כל תוכנית הבראה תחייב ארגון מחודש של המפעל במסגרת רחבה יותר. המפעל המרכזי בענף המזון הקפוא, „סנפרוסט", מהווה למעשה מונופול ושולט בכשני שלישים מהשוק. „סנפרוסט" נמצא בידי קונצרן „כלל", וב„כור" החלו לחזר אחר מנהלי „כלל", בניסיון לשדך בין שני המפעלים — החל ביצירת מערך שיווק משותף ועד אפשרות למיזוג כולל. אבל „כלל", שבעבר שקל לרכוש את „גולדפרוסט", חשש מהנתונים השליליים של המפעל, במיוחד כאשר „סנפרוסט" היה מצוי בשנה של רווחיות טובה עם תנופת פיתוח.

האלטרנטיבות האחרות שנותרו ל„כור" הן מיזוג פעילות עם מפעל אחר של הקונצרן „פרי הגליל" או שידוך עם קבוצת „מילואות", ובהנהלת הקונצרן אומרים, כי זהו צעד הכרחי.

איכות ירודה וקשיי שיווק

„גולדפרוסט" נולד למעשה ב„סנפרוסט". חלוצי ענף המזון הקפוא בארץ היו האחים עודד ואורי לב, שעבדו בתחום זה בארה"ב והצליחו לגייס משקיעים אמריקנים להקמת מפעל בישראל. לאחר שהודחו מ„סנפרוסט", הם הקימו ב־1977 מפעל מתחרה בשם „גולדפרוסט", אבל דרכם לא צלחה. מאז הקמתה סבלה החברה מהפסדים כבדים והתקשתה לחדור לשוק, בגלל איכות ירודה של מוצרים ובעיות ניהול. איכות המוצרים שופרה אחר־כך, אבל בעיות הניהול נותרו. במפעל הושקעו כספים רבים, אבל כושר הייצור לא נוצל במלואו.

נוכח הקשיים החמורים ביקשו האחים לב ושותפם, מיכאל זיידמן, למכור את המפעל. שוק המזון הקפוא היה בתנופת פיתוח ולאור זאת התעניינו מספר גופים גדולים במפעל, ביניהם „כור", „כלל", ארגון משקי הנגב, „שטראוס" וגם האחים הורביץ. לבסוף, בינואר 84, רכש „כור" 38 אחוז מההון ו־51 אחוז מהשליטה ב„גולדפרוסט", באמצעות החברה הבת של הקונצרן, „פרי הגליל". עם הרכישה נטל „כור" את מלוא ההתחייבויות של החברה.

במאזן 83/84 הגיעו ההתחייבויות ל־6.5 מיליון דולר ולחברה היה הון שלילי של 3.6 מיליון דולר. בזמנו טענו האחים לב, כי אם „סנפרוסט" היה רוכש את המפעל, הם היו חייבים ללכת הביתה. לעומת זאת, „כור" הסכים להשאיר אותם בתמונה ובהתאם להסכם, נשאר עודד לב כמשווק של „גולדפרוסט" בחו"ל תוך הבטחת עמלות מכירה, ואורי לב נשאר שכיר של החברה בארץ כיועץ.

מימון נדיב, ניהול כושל

כדי להעמיד את „גולדפרוסט" על הרג־ליים, העניק לו „כור" הלוואה של 2 מיליון דולר לשש שנים, בריבית של 10 אחוזים, שפרעונה החל בשנה שעברה. בינואר 86 החברה גם הנפיקה מניות בדרך של זכויות וגייסה 1.5 מיליון ש"ח. בעקבות מהלכים אלה היא הגיעה, במחצית הראשונה של 86, להון עצמי חיובי, במקביל גם גדלו המכירות בכ־100 אחוז, יכלה להציג רווח נקי של 600 אלף דולר בסוף 86.

אבל התברר שהמפעל לא הצליח להשתחרר מחולייו העבר — ההוצאות גדלו בשיעור ניכר, הברזים של „כור" נסגרו ומקורות המימון של החברה התייקרו. המפעל גם המשיך לסבול מניהול כושל. בהנהלת „כור" מודים: „הניהול ב'גולדפרוסט' לא היה טוב, בלשון המעטה". המצב הזה הביא לתחלופה גבוהה של מנהלים.

עם העברת השליטה על המפעל, מונה אברהם גילאור, כיום ראש קבוצת „אגרו־תעשייה" בקונצרן, למנכ"ל „גולדפרוסט". אחר־כך מונה לתפקיד איתן יניב. יניב התפטר ב־87 ובמאי שנה שעברה מונה במקומו מתי קדרון, שהיה בעבר משנה למנכ"ל „סנפרוסט" ומנכ"ל „מעדנות". כהונתו של קדרון נמשכה שבועות ספורים. הוא התפטר, והמפעל נותר מספר חודשים ללא מנכ"ל ובספטמבר [illegible] מונה לתפקיד יעקב הברפלד, שהיה מנכ"ל „פרי הגליל". את הברפלד מגדירים בהנהלת „כור" כמינוי מוצלח, אבל הירושה שקיבל קשה מאוד. גם זאב שחר, שהיה דירקטור חיצוני ב„גולדפרוסט", הבין את חומרת המצב ובנובמבר 87 התפטר מהדירקטוריון כדי להתמנות לדירקטור חיצוני במפעל המתחרה „סנפרוסט". שחר, שהיה בעבר סמנכ"ל „כור מזון" ומכהן בדירקטוריונים נוספים של „כור", העדיף לייצג את מחזיקי המניות מקרב הציבור בחברה פחות בעייתית.

הרע במקום הגרוע ביותר

אומר אברהם גילאור: „התיאוריה שלי היא — או שמפעילים יחידות גדולות, או יחידות קטנות מתמחות". לדבריו, הפעלת „גולדפרוסט" במתכונת הנוכחית היא קשה ביותר, כיוון שההוצאות גדולות. אבל גילאור אומר שאין להצטער על הרכישה של המפעל, לפני כארבע שנים, כיוון שאם „כור" לא היה נכנס לשוק המקומי באמצעות „גולדפרוסט", חלקו של „פרי הגליל" היה כמו גורלו המר של „פרי העמק". הרכישה גם העניקה לקונצרן דריסת רגל בדרום הארץ, ובכך [illegible] החקלאיים. לכן, אומר גילאור, חייבים למזג את „גולדפרוסט" בהקשר הכולל. לדעתו, ברבעון הראשון של 88 חל שיפור במצב המפעל והוא רשם עלייה ברווח הגולמי.

על רקע הקשיים בהם נתון „גולדפרוסט" בולט מצבו של „סנפרוסט". לאחר שב־85 [illegible] המפעל שנה קשה, וסיים בהפסד של [illegible] מיליון דולר, הוא עבר לרווחיות ב־86, ואז [illegible] סיים ברווח נקי של 700 אלף דולר. מכירות המפעל הסתכמו אשתקד בכ־91 מיליון [illegible] והמכירות ללא שירותי שיווק עלו כ־32 [illegible] לעומת 86. גם החברה־הבת, „מעדנות" שהפסידה בעבר כספים רבים, סיימה [illegible] השנה שעברה ברווח. שירותי השיווק [illegible] „סנפרוסט" הורחבו והחברה גם השקיעה בתחום חדש, עם רכישת מפעל הגלידה „לגושקה". הגידול במוצרי הירקות הקפואים הבסיסיים היה במוצרים חדשים שהוצגו [illegible] לראשונה, כמו ירקות מצופים ומוצרי [illegible]

אשר לניהול, בדרך כלל נוהגים להצביע על ההבדלים בין הניהול היציב של [illegible] לניהול הריכוזי של „כור", ועל רקע ההבדל בין שתי הגישות האלה התפטר באחרונה שלמה פורמן מניהול „כור מזון". אבל גילאור אומר, שדווקא בהקשר ל„גולדפרוסט" הוא מדובר בבעיות הנובעות מניהול [illegible] ולהנהלת המפעל יש חופש רב בניהול. הניהול לא היה טוב, אבל מסיבות אחרות.

מנכ"ל בנק המזרחי

פעילותנו עם ההתיישבות גרמה אכזבות

בנק המזרחי אינו מוטל אף אחד — אומר מיכאל צביניר, מנכ"ל הבנק. עם זאת, לדבריו, מדיניות האשראי להתיישבות תהיה סלקטיבית. הבנק מוכן ללכת עם הטובים, והטובים לדעת המנכ"ל הם המשקים שיציגו מאזן חיובי ויבואו עם דרישות הגיוניות, עם תכניות להגדלת הייצור, הגדלת והחזרת המשקיות.

צביניר מזכיר, כי בנק המזרחי פעיל במיגזר ההתיישבותי וראה בהתיישבות על כל חלקיה סקטור אמין. לא כך התפתחו הדברים, והראיה ש־40 אחוז מההפרשות לחובות מסופקים נוצרו בהתיישבות. לדעתו, החוב הגדול נהפך לבעיה המרכזית של ההתיישבות.

בנק המזרחי משתתף בהסדר להחזרת החוב, פריסתו ומחיקת חלק ממנו ביישובי רמת הגולן ובקעת הירדן. המזרחי מסרב להשתתף בהסדרים באזורים אחרים, וגם בתכנית אח"ל של התנועות הקיבוציות, כי לא שיתפו אותו בהתייעצויות. שני בנקים התלכשו על ההסדרים, וכל עוד המזרחי לא יהיה שווה־זכויות, אין לו עניין.

צביניר טוען, כי הדחייה המתמשכת של ההסדר בהתיישבות, שארכה יותר משנתיים, הגדילה את החוב בשיעור ללא תקדים והביאה להרגל של אי־תשלום חובות. זוהי לדבריו הרגל רע מאוד. נציגי בנק המזרחי, שהשתתפו בישיבות ועדת הכספים שדנה בהסדר החובות בהתיישבות, עמדו על המשמעות של התעלמות מתשלום חובות על כל ההשלכות. הוא מציין, כי מרבית החוב לפני שנתיים היתה לטווח ארוך, וכי הריבית ששילמה ההתיישבות היתה נמוכה בהשוואה לריבית ששילמו מיגזרי משק אחרים. צביניר טוען, כי שיעור הריבית היה בין 8 ל־9 אחוזים. והחוב גדל לדעתו לא בגלל הריבית, אלא בשל אי־עמידה בפרעון, שהביאה לריבית חריגה, והתוצאה ידועה — החוב גדל. ההרגל לא לשלם חיזק את הניהול הכושל, חסר אחריות ואיפשר המשך המצב שגרם להתמוטטות מסגרות האחריות ההדדית. לצביניר ברור, שאין להאשים רק את ההתיישבות; הוא מדגיש, כי הממשלה והבנקים, כולל הבנק שהוא מנכ"לו, אינם נקיים מאשם.

בנק המזרחי עסק בתקופה האחרונה בהערכה מחודשת של יחסיו עם הלקוחות, לרבות יחסיו עם ההתיישבות. הבנק הגיע למסקנה, כי יש להקטין את האשראי ולאוורר אותו, שכן קרה דבר אנכרוניסטי — הבנק גבה את החובות מאלה שיכלו לשלם, ונותר עם הבעייתיים, שספק רב מתי הם יוכלו לשלם. צביניר זורק על גופים פיננסיים בהתיישבות המתכחשים לערבויות שנתנו, וכאשר דורשים מהם לעמוד בהתחייבות, הם משיבים כי ההסדר יענה על הקשיות. [illegible] אינה חשובה לדעתו. הוא סבור כי מי [illegible] עומד בהתחייבויותיו, יקבל את החזרה [illegible] בומרנג. לבנק המזרחי יש עוצמה יותר [illegible] מאותם גופים פיננסיים, שהמנכ"ל [illegible] מלנקוב בשמם, ואלה קרוב לוודאי [illegible]

המנכ"ל מוסיף, כי חשוב באשראי [illegible] עשוי להשפיע על גובה הריבית. אין [illegible] למצבים כאלה. כיוון שריבית [illegible] עסקים אינם יכולים לעמוד בריבית גבוהה [illegible] המביאה לפגיעה בהם ובבנקים.

חיים מרגלית

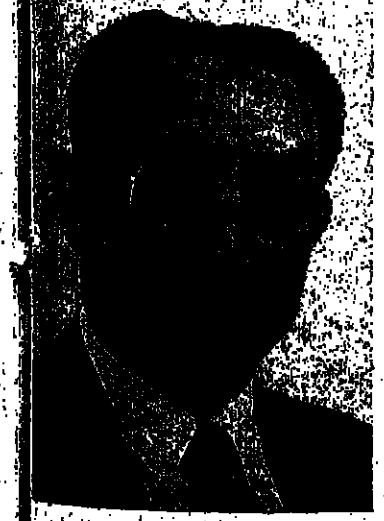

מיכאל צביניר
רוצים שוויון עם הגדולים

חדשות המשק

דיסקונט ווו, בל"ל 132 בדירוג הבנקים האמריקניים

בנק דיסקונט ניו־יורק נמצא במקום ה־111 ברשימת 200 הבנקים הגדולים בארה"ב ובנק לאומי בארה"ב נמצא במקום ה־132 ברשימה זו — כך עולה מדירוג הבנקים בארה"ב ל־1987, שפורסם בגליונו החדש של „ביזנסוויק". דיסקונט סיים ברווח של 15.7 מיליון דולר ובל"ל ניו־יורק ברווח של 8.7 מיליון דולר.

מהדירוג עולה, כי 87 היתה שנה קשה מאוד לרוב הבנקים הענקיים בארה"ב, אבל קשיים אלה לא פקדו חלק מהבנקים הקטנים יותר. 25 הבנקים בראש הרשימה הפסידו בשנה שעברה 7.2 מיליארד דולר.

הדירוג של „ביזנסוויק" נעשה על־פי היקף המאזן ומוביל אותו בהפרש ניכר ה„סיטיקורפ", עם מאזן של 203.6 מיליארד דולר. הבנק המוביל הפסיד בשנה שעברה 1.14 מיליארד דולר. אחריו בחמישיה הפותחת: „צ'ייס מנהטן", „בנק אמריקה", „כמיקל ניו־יורק" ו„מורגן".

בסיכום מאזני כל 200 הבנקים הגדולים בארה"ב הם רשמו הפסד של 2.1 מיליארד דולר, לעומת רווח של 12.9 מיליארד דולר ב־86. אבל, כאמור, ההפסדים בולטים יותר בקרב 25 הגדולים ביותר.

אודי נחשון

החברה לישראל הגדילה רווחיותה ב־88%

גידול של 88 אחוז נרשם בשנה שעברה ברווח הנקי של „החברה לישראל", שהסתכם ב־30.5 מיליון ש"ח, לעומת 16.2 מיליון ש"ח ב־86. ראשי החברה לישראל מסרו אתמול עם הצגת המאזן, כי הגידול ברווחיות נובע מרווחי החברות־הבנות והפעילות השוטפת של החברה.

התרומה הגדולה ביותר היתה של החברות הבנות „צים" ו„בתי הזיקוק", שהן השקעותיה העיקריות של הקבוצה, אולם גם חברות אחרות הצליחו לשפר את רווחיהן.

„צים" סיימה את השנה שעברה ברווח נקי של 27.4 מיליון ש"ח. „בתי הזיקוק" סיימו את 87 ברווח של כ־22 מיליון ש"ח, לעומת 24 מיליון ש"ח ב־86.

בחברה לישראל אומרים, כי הסיבה לירידה ברווחיות נובעת ממחלוקת עם מינהל הדלק לגבי נוסחת ההצמדה בהסכם הזיקוק, וחברת „בתי הזיקוק" ביצעה לענין זה הפרשה ניכרת.

המחזור הכולל של הקבוצה הסתכם ב־7.87 מיליארד ש"ח והנכסים הנזילים גדלו, בעקבות גיוס של 18 מיליון דולר באג"ח ו־11 מיליון ש"ח בהנפקת זכויות בחברות בנות. ההון העצמי הגיע ל־187.9 מיליון ש"ח, לעומת 179.2 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

א.נ.

כלכלת הבחירות כבר החלה

אילן אברהם

[illegible]

שר הכלכלה גד יעקבי על האירועים בשטחים:

"גרם הפסד של 700 מיליון ש"ח"

האירועים בשטחים, אם יימשכו לאורך שנה, יגרמו להפסד של 700 מיליון ש"ח למשק הישראלי — מעריך משרד הכלכלה והתכנון. לדברי ראשי המשרד שיקולים פוליטיים מפלגתיים מובהקים עומדים מאחורי ההצהרות של משרד האוצר והגורמים בממשלה, כאילו אין כל השפעה כלכלית להתרחשויות בשטחים. הם מסרבים להודות שמדי־ניות הליכוד בשטחים גורמת נזק לכל־כלת ישראל.

על פי חישובי משרד הכלכלה, מדובר בסעיפים הבאים:

● ירידה בהיקף ההכנסות במיסוי — במס הכנסה ומע"מ נגרמה ירידה של 30% בשלושה חודשים, שפירושה הפסד הכנסות מוערך (מוטה כלפי מטה) של כ־100 מיליון ש"ח.

● השנה יחול גידול ניכר בהוצאות המשטרה, משמר הגבול וצה"ל. עד כה הוצאו לפחות 150 מיליון ש"ח, ועד סוף השנה הסכום עלול לגדול פי כמה. מדובר רק בהוצאות ישירות: ציוד, כוח אדם, ימי מילואים, שכר ועוד. הפסד התפוקה למשק לא הובא בחשבון.

● בענף הבינוי (כ־50% מהפועלים בענף הם עובדים מהשטחים) ייגרם אובדן תפוקה של עד 100 מיליון דולר, או כמעט 160 מיליון ש"ח. לפי נתונים שסופקו על־ידי „סולל בונה", מדובר על ירידת תפוקה על בסיס שנתי של 25%. גם אם נניח ירידה של 20% לענף כולו, אנו מגיעים למספר הנקוב למעלה.

יש לזכור, שגם בענפי התעשייה והחקלאות תחול ירידה בתפוקה ובסך־הכל בבינוי, בחקלאות ובתעשייה יגיע אובדן התפוקה לכ־300 מיליון דולר.

● אין כל ספק שיחול קיטון ביצוא הישראלי לשטחים. ב־1987 הגיע היצוא ל־1,150 מיליון דולר; בארבעה חודשים חלה ירידה של 40% ביצוא. אפשר, איפוא, לדבר על הפסד של לפחות 100 מיליון דולר.

● היצוא הישראלי יפגע ללא ספק בגלל ירידה בהשקעות מחו"ל, הקטנת שיתוף הפעולה וחרם על תוצרת ישראלית. למשל, החלטת הפרלמנט האירופי, אם לא תבוטל, תביא להפסד של 50 מיליון דולר בהפרשי מכס. עיקר הנפגעים יהיו ענפי הפרחים וההדרים.

כל הנתונים הללו מסתכמים בהפסד חזוי (מוטה מאד כלפי מטה) של כ־700 מיליון ש"ח. למתרחש בשטחים יש משקל ומשמעות כלכלית חברתית, הדגישו במשרד הכלכלה; אסור להמשיך ולהתעלם מכך וחייבים לעשות הערכת מצב מחודשת. הסיבה היחידה שנציגי הליכוד מסרבים לדון בכך היא — פוליטית.

לוי מורב

איך מצליחים להתקיים

אלי הורוביץ
לא נזקק לבנק ישראל

„מאז 1985 בנק ישראל שגה בעניין הריבית, והאוצר לא נלחם בבנק ישראל. הריבית בישראל גבוהה ובלתי מתקבלת על הדעת. מניחים כי ריבית גבוהה מקטינה את השימוש, אבל זה לא נכון", אומר מנכ"ל קבוצת „טבע", אלי הורביץ, בשיחה למוסף חג הפסח של „על המשמר".

לדברי הורביץ, שכיהן בעבר כיו"ר הדירקטוריון של בנק לאומי, הבנקאות צריכה להרוויח מהתייעלות ולא ממרווחים גבוהים. „יש ירידה מצחיקה במספר העובדים בבנקאות, שאנחנו מסכימים כי היא מנופחת", אומר הורביץ.

הוא גם קובל על היחס לתעשייה: „מתחילים להתרגל אצלנו שבחקלאות מוכרחים להפסיד. בתעשייה זה יפה להפסיד, ומכסף עושים כסף. אי־אפשר לדבר על צמיחה כשהריבית כל־כך גבוהה. אני יכול לקבל מבנק אמריקני כסף יותר זול מהכסף שנותן לי פרופ' ברונו, ואני לא צריך את בנק ישראל והבנקאות הישראלית. אבל לפעמים אני לא מבין איך מפעלים יותר קטנים מצליחים להתקיים".

הראיון המלא עם אלי הורביץ יתפרסם מחר במוסף החג.

אודי נחשון

מבזקים כלכליים

„ס.בי.אס" נמכרה

■ קבוצת דיה, שמניותיה מרוכזות במשרד עורכי הדין צדוק, שטריקס, אדליסט סלע ושחר, רכשה את מניות חברת „סי.בי.אס" הבינלאומית בחברה־הבת בישראל. המכירה היא חלק מהמדיניות של „סי.בי.אס" הבינלאומית, לפיה שווקים בעלי היקף מצומצם המרוחקים ממרכזי החברה יפעלו על־ידי יזמים מקומיים. סי.בי.אס הודיעה, כי תמשיך בקשריה עם החברה המקומית כבעבר. מעמדה של החברה המקומית לא ישתנה והיא ממשיכה להיות חלק מהמערך הבינלאומי של סי.בי.אס בכל הקשור לייצוג ולזכויות, שינוי הבעלות לא יביא לשינויים אישיים; הצוות הקיים ימשיך לפעול בחברה. (ח.מ.)

סגן לצ"ץ

גיורא רזון

■ בישיבת הדירקטוריון של קרן תל־אביב לספרות ולאמנות נבחר גיורא רזון לתפקיד סגן יו"ר הקרן (היו"ר הוא שלמה להט, ראש העיר). בחירתו של רזון נעשתה בהמלצת שר החינוך והתרבות יצחק נבון, במקום ישעיהו אברך, שנפטר. גיורא רזון משמש כחבר פעיל בדירקטוריון הקרן למעלה משנה, ובמהלך תקופה זו נבחר לוועדת הכספים של הקרן וכאחד מנציגיה בהנהלת מת"ן. הוא חבר במועצת המנהלים של הוצאת הספרים „עם עובד", חבר הנהלת ההוצאה וחבר מועצת המנהלים של „יד" תקשורת. בעבר שימש כעורך [illegible] בהוצאת הקיבוץ המאוחד.

העורך הכלכלי: צבי טימור

פילפל

לעשות סדר במספרים

שלמה פרנקל

[illegible]

„ונדיס" לישראל

■ רשת השיווק „קראוס" קיבלה את הזיכיון להקים בארץ מסעדות מרשת „ונדיס הבינלאומית", ומסעדת „ונדיס" הראשונה תיפתח בקיץ 88 בכיכר דיזנגוף בתל־אביב. על־פי החוזה, יוקמו כ־20 מסעדות בישראל בעיצוב של „ונדיס", מדובר במסעדות של „מזון מהיר". רשת „ונדיס" היא השלישית בגודלה בעולם, אחרי „מקדונלד" ו„ברגר קינג". ל„ונדיס" 3,825 מסעדות ומחזור הפעילות שלה כ־3.2 מיליארד דולר לשנה. „ונדיס ישראל" תפעל כחברה עצמאית שתעניק זכיונות לגורמים ישראלים מעוניינים. הבשר לרשת יסופק על־ידי מפעל הבשר של ה„קראוס" והלחמניות על־ידי מפעל „פננט", שהינו שותפות בין „פננט ארה"ב", „סמי בורקס" ו„קראוס". (א.נ.)

עוד 550 מיליון ש"ח

■ לקוחות הבנקים ישלמו היום ריבית בסכום כולל של 550 מיליון ש"ח על משיכות היתר שלהם ברבעון הראשון של 88 — מעריכים גורמים בנקאיים. חיובי הריבית על משיכות היתר ברבעון האחרון של 87 הסתכמו ב־600 מיליון ש"ח.

בינתיים מצטרפים בנקים נוספים למהלך של הורדת עמלת הקצאת ה־אשראי. אתמול הודיע הבנק הבינלאומי, כי החל מ־1 באפריל תופחת העמלה להקצאת האשראי ב־25 אחוז, מ־6.4 ל־4.8 אחוזים לשנה. עד כה ביצעו המהלך [illegible] בל"ל ודיסקונט. (א.נ.)

[illegible]

הריבית לחוכרים

■ החל מ־1 באפריל תוקטן הריבית על הלוואות הצמודות לחוכרים של קרקעות ממינהל מקרקעי ישראל, מ־9.5 ל־8.5 אחוזים — מסר יוסי ארבל, מנכ"ל המוסד המאוחד לענף הבנייה. באותו מועד [illegible] הריבית להלוואה הצמודה מ־8.5 ל־7.5 אחוזים. ארבל, שהביע את הקטנת הריבית, ציין כי ההקטנה בשיעור של 1 אחוז אינה תואמת את המצב. (ח.מ.)

בעריכת צביה בן־שלום

כתמים על המפה

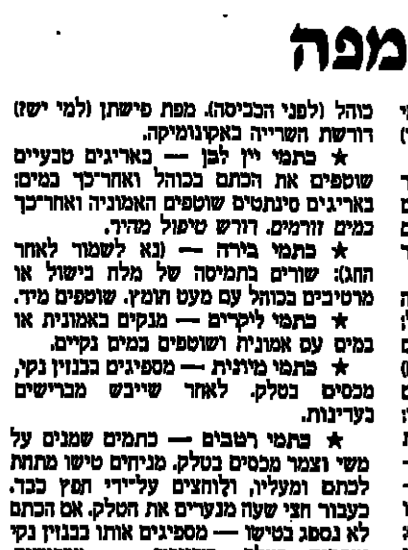

לא יתכן שלא יהיו כתמים על המפה, שתכסה את השולחן בליל הסדר. מי מסוגל להשגיח על כל הילדים? גם הגדולים יוכתמו, בכלל לא בכוונה, ככה זה. אם לא תטפלו בכתמים מיד, באמצע הסעודה או אחריה סימן שאתם אנשים חכמים, שלא יניחו לשטויות לשבש את שמחת החג. „חכמים — אבל לא־כל כך מעשיים, כי בעבור יום־יומיים הסרת הכתמים תהיה קצת יותר קשה. אבל בהחלט אפשרית ויש שיטות.

★ כתמי נרות, מגרדים את הדונג. מניחים מתחת לכתם חתיכה לחה של אריג או בריג סופג (גופיה ישנה), ומעליו מפית נייר או טישו. נוגעים במפית במגהץ חם, עד שתספוג את הדונג ומחליפים אותה באחרת. חוזרים על התהליך עד שהכתם ייעלם. סימני נרות על אריגי צמר מנקים בבנזין נקי — בלי מגהץ. מאריגים סינתטיים מסלקים את הדונג בעזרת מגהץ פושר, את שרידי הכתם מנקים במי המצן ואחר־כך מכבסים את כל המפה (הבגד) במים וסבון (אבקת כביסה).

★ בתמי מרק — הכוונה למרק בשר (עוף) צח ושמן. אריג סינתטי מוכתם מכבסים במי סבון פושרים; על אריג טבעי משפשפים את הכתם בבנזין נקי, זורים עליו טלק ולאחר שייבש מסלקים אותו במברשת.

★ כתמי קפה שחור — על אריג כותנה — שוטפים במים פושרים ומכבסים כרגיל; על מפה לבנה — שוטפים במים, מספיגים במי חמצן (בעזרת צמר גפן טבול בהם) ומכבסים; צמר צבעוני ומשי — מרטיבים בגליצרין ושוטפים במים פושרים; צמר לבן: שופכים דרך הכתם תמיסת סבון פושרת ושוטפים במים נקיים. אם הכתם עיקש — מנסים לנקות בכוהל; שטיחי צמר — מייבשים את הכתם בצמר גפן ומניחים עליו מטלית ספוגה בתערובת כוהל וחומץ (1:1); שטיח מסיב סינתטי שוטפים במים קרים (רצוי מזוקקים או לפחות רתוחים) בעזרת חתיכות צמר־גפן, שיש להחליפן עד שיהיו נקיות (אסור לשפשף).

★ בתמי תה — על מפה לבנה מרטיבים במיץ לימון ושוטפים במים קרים; אריגי צמר מרטיבים בתערובת של כוהל וחומץ (1:1), שוטפים במים ומייבשים בספוג (לא לשפשף!)

★ כתמי יין אדום — מכסים במלח, בנדיבות וממהרים לכבס. אפשר גם לשטוף במים רותחים או במיץ לימון. חשוב לכבס מהר, במי סבון, או להספיג ביין לבן ולשטוף במים נקיים, קרים. שיטות אלה טובות לאריגים טבעיים וצבעוניים. למפה לבנה צריך, לפעמים, להמשיך בטיפול במי־חמצן או כוהל (לפני הכביסה). מפת פישתן (למי יש?) דורשת השרייה באקונומיקה.

★ כתמי יין לבן — באריגים טבעיים שוטפים את הכתם בכוהל ואחר־כך במים; באריגים סינתטיים שוטפים האמוניה ואחר־כך במים זורמים. דורש טיפול מהיר.

★ כתמי בירה — (נא לשמור לאחר החג): שורים בתמיסה של מלח בישול או מרטיבים בכוהל עם מעט חומץ. שוטפים מיד.

★ כתמי ליקרים — מנקים באמוניה או במים עם אמוניה ושוטפים במים נקיים.

★ כתמי מיונית — מספיגים בבנזין נקי, מכסים בטלק. לאחר שייבש מברישים בעדינות.

★ כתמי רטבים — כתמים שמנים על משי וצמר מכסים בטלק. מניחים טישו מתחת לכתם ומעליו, ולוחצים על־ידי תפוח כבד. כעבור חצי שעה מנערים את הטלק. אם הכתם לא נספג בטישו — מספיגים אותו בבנזין נקי ומכסים בטלק. כשייבש — מברישים. (צב״ש)

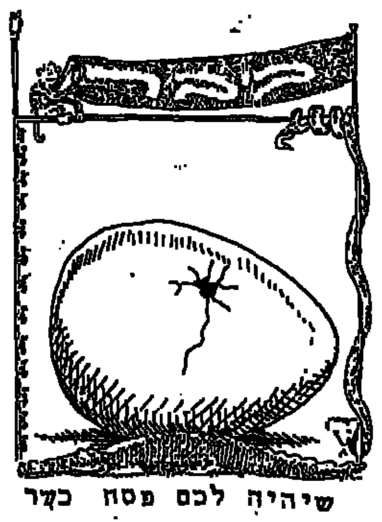

שיהיה לכם פסח כשר

הנערה מוואדי סאליב

טרז ימיני, ציירת תושבת כפר־סבא נוסעת לאחרונה, אחת לשבוע, „ליום ציור" בוואדי סאליב שבחיפה. טרז נולדה וגדלה בוואדי סאליב, עד נישואיה לצעיר מכפר־סבא. עתה הוזמנה להשתתף בתערוכת־מחאה: „רקוויאם לוואדי־סאליב".

תערוכת הציור והצילום (שתיפתח בסוף מרץ בגלריה שבבית היוצר בחיפה), מאורגנת על־ידי אמנים ואנשי־רוח מכל הארץ במגמה להנציח את השכונה הנהרסת.

טרז ימיני, שנושא משתקף וואדי סאליב ברוב יצירותיה מסבירה: אמנים פנו לפרנסי העיר וביקשו להפוך את שטחי הוואדי למרכז לאמנויות, כדוגמת צפת או יפו העתיקה, אולם דבר לא קרה. הבולדוזרים הרסו את שארית הסימטאות, המדרגות והמבנים הציוריים.

בתערוכת „רקוויאם לוואדי סאליב" משתתפים ציירים רבים, ביניהם: ציונה שמשי, יאיר גרבוז, דני קרוון, סטימצקי, משה גת, יוסל ברגנר, שמעון פולומבו ועוד.

טרז, אם לשלושה, מעורה כבר בחיי הקהילייה בכפר־סבא היא אף השתתפה בשתי תערוכות. בתצלום: טרז ימיני ליד יצירתה „נערה מוואדי סאליב".

(צילמה וכתבה: חנה גול)

כל הזמן משתנים

תמונה מחימום חתם (שנות ה־40)

„פעם היו כאן בעיקר משתלות של ציטרוסים בהם גידלנו שתילי תפוזים שמכרנו ליכין. זה היה עיקר הכנסתנו. יכין נטעה את השתילים האלה בכל הארץ וחלק גדול מהפרדסים של היום נולדו אצלנו כאן בביה"ס שהיום שמו ביה"ס ויצו לגננות וטכנאות נוף, אבל אז קראו לו „משק הפועלות".

בלה ספיר, אשה קטנה ולבנת שער, בת 82 ועדיין מלאה מרץ, עובדת בבית־הספר במשרה חלקית, מסתובבת בין שטחי הדשא והעצים המסודרים ביניהם. יש שם עצי אורן שניטעו לפני שנים ומתנשאים היום לגבהים של עשרות מטרים. פיטולקה דו־ביתית יפהפיה, שבין שורשיה המשתרגים שתלו תלמידי בית־הספר צמחיה משתרעת ועוד עצים ושיחים ששמם רשום להשכלתו של המתבונן הסקרן והכל מקרין שלווה.

בלה הגיעה לבית־הספר הישר מפולין, בנובמבר 1931. אז עסקה בעבודת האדמה, היום היא עוזרת במוסד בהנהלת חשבונות, ברישום חופשות ומחלות, גובה צ'קים שאחרים התייאשו מלגבות אותם ועוד משימות שהאשה הנמרצת ממלאה בדייקנות ובמסירות. לפני יותר מחמישים שנה, היתה חלוצה צעירה שזה אך עלתה מפולין ובאה הנה, לפתח־תקווה, ללמוד חקלאות. „היו כאן רפת, לולים, פרדסים. הנה אחד מעצי הציטרוסים של אז. פעם היה פה פרדס שלם, אבל רק העץ הזה נשאר", היא מצביעה על עץ תפוזים בודד שעומד ליד אחד הצריפים והמשמש היום מועדון תלמידים. בית־הספר עצמו נוסד בשנת 1922 כסדנת עבודה לנערות על־ידי הפדרציה הרומנית של ויצו. במשך הזמן המקום התפתח והוא עתה מוסד יחודי בארץ המתמחה בגננות וטכנאות נוף. 300 התלמידים הלומדים בו, באים מכל רחבי הארץ הם בני קיבוצים, שכבות מצוקה וכן תלמידים אקסטרניים הבאים מפתח־תקווה.

מדריכה מויצו עזרה לנו בבישול

כשאנו עוברים ליד חדר האוכל המרווח של המוסד, נזכרת בלה: „המטבח שלנו אז היה בצריף רעוע ואת הכל בישלנו על פרימוסים. לא פעם נפסק הבישול בגלל תקלה זו או אחרת, ונוסף לכך היו לנו כמובן בעיות בהשגת המצרכים. לא היתה לנו מבשלת או טבחית כפי שיש היום אלא, כל פעם היתה אחת מהחברות עושה תורנות. התנאים באמת לא היו כל־כך מוצלחים ואז הגיעה אלינו מדריכה מויצו שעזרה לנו לבשל". הרבה דברים השתנו מאז, וגם בלה כבר אינה אותה אשה צעירה, אך התלהבות עדיין שופעת ממנה, כמו לא חלפו יותר מחמישים שנה.

אברהם אבירם, מנהל בית־הספר בתשע־עשרה השנים האחרונות, החי אותו עשרים וארבע שעות ביממה, מדבר בהתלהבות על ההשתנות. „זה אחד הדברים החשובים שאנחנו מנסים להחדיר כאן לתלמידים. להראות להם את היופי שבהשתנות — גם בצמחים, גם בבני־אדם. כמו אצל ילד שאנו מגדלים ורואים אותו משתנה לנגד עינינו ולומדים לאהוב אותו יותר עקב כך, כך גם ביה"ס השתנה והתפתח. אם אז, כפי שבלה מספרת, למדו כאן להיות חלוצים, הרי היום יש במוסד — הנמצא בחסות ויצו־שוויצריה — 4 מסלולי לימוד: חטיבת ביניים, חטיבה עליונה, מגמה על־תיכונית לאדריכלות המיועדת לטכנאים ולהנדסאים וקורס חד־שנתי לגננות ולהשתלמות למבוגרים.

את החותם של בוגרי בית־הספר אפשר למצוא היום בכל פינה בארץ. אבירם מציין בגאווה שמות של אדריכלי נוף, מנהלי מחלקות גנים, מרכזי נוי, בעלי משתלות, חוקרים, בעלי חממות ועוד בוגרים המטביעים חותם על פני הנוף בארצנו.

בעגלה רתומה לחמור

גם בלה ספיר, כאשר סיימה את לימודיה, עסקה בהדרכה בנושא הציטרוסים (הדרים) בכפר־סבא בפרדס של הברון דה מנשה — ברון מצרי שרצה לבנות לו בארץ ארמון, ובינתיים הכין לו את גן האחווה. תוכנית הארמון לא יצאה אל הפועל אך עצי ההדרים, שניטעו אז והורכבו בהדרכתה של בלה, עדיין מלבלבים ומניבים מדי שנה תפוזים חדשים. משתנים כל פעם.

בלה עצמה חזרה לכור מחצבתה בבית־הספר אחרי שהתעייפה מהנסיעות בין רעננה — מקום מגוריה אז — לבין כפר סבא בעגלה רתומה לחמור, נסיעה שנמשכה עשרים רגע (קצת פחות מהנסיעה היום במכונית עם כל הפקקים...)

מאז שחזרה ועד היום, היא מתגוררת מול בית־ספר ויצו גננות וטכנאות נוף, בדירה שלצורך רכישתה קיבלה מויצו הלוואה של 50 ל״י („כשהמשכורת החודשית שלי היתה 2.5 ל״י"). שכנתה הקרובה היא רבקה רייזמן, מי שהיתה המנהלת הראשונה של המוסד, עניין ההשתנות והיא־הדריכה במקום נכון גם לגבי בלה, המנהלת עד היום חיים מאוד פעילים, פרט לעבודתה היא הולכת למכללה לפנסיונרים ושומעת הרצאות על המזרח התיכון ועל היהודות במערב אירופה מראשית המאה ועד היום. חברויה לעבודה אומרים, שאם היו מקימים באוניברסיטה פקולטה לטוטו עבודה — בלה היתה צריכה להרצות שם.

דן גרניט

ושולחן ביליארד כבר יש לכם?

הלהיט האחרון של הסנובה הישראלית הוא שולחן ביליארד פרטי. אומרים „ביליארד", אבל מתכוונים גם ל„סנוקר" (מקובל בעיקר באנגליה, איטי ודורש סבלנות רבה) או ל„פול" (pool) האמריקאי (מהיר יותר) — לכל אחד מהם שולחנות אחרים וציוד מתאים. בישראל משווקת את הציוד חברת „השולחן הירוק" ומספר לקוחותיה מגיע לרבבה. אצל החברה למרו קרוב לשנה תמימה את נושא הרכבת השולחנות, שכן זאת תורה שלמה ומסובכת. בעליה של החברה הוא יצחק יקין, המכהן גם כיו"ר התאחדות הביליארד בישראל. ביוזמתו, אגב, יצאו לאור שני הספרים הראשונים בעברית, המקיפים את נושא הביליארד, חוקי המשחק והסברים טכניים. המחירים? מגוונים. שולחן ניתן לקבל תמורת 450 עד 2,700 ש"ח; מערכת כדורים פשוטה עולה 18 ש"ח, המהודרת ביותר — 400; כדורים נמכרים במערכות, מ־130 ש"ח וצמרה. ומחיר המקלות מתחיל ב־24 ש"ח ומגיע ל־1,000 דולר למקל של מקצוענים. אבל מי שסובל מקשיי נזילות יכול לשלם ב־12 עד 30 תשלומים.

מרשמים למחברת

לסתם יום של חול המועד

אתם הרי לא מצפים למצוא כאן רעיונות לליל הסדר. סדר הוא המעמד הכי מסורתי שיש לנו, והשנה נאכל בדיוק מה שאכלנו אשתקד, שזה, בערך, מה שאכלנו לפני עשר שנים ומה שאכלו במשפחה (ובעדה) מאז יציאת מצרים, לחוציא שינויים שמקורם בנדודים, התפתחות הטכנולוגיה של המזון ומיזוג גלויות. הבעיה האמיתית היא לעבור בשלום את ימי חול המועד, אבל גם כאן עומדים לנו המסורת, התושיה ואפילו ספרי בישול מיוחדים.

לחמניות מצה מהירות

(מספרה של נירה רוסו „כשר לפסח", הוצאות מודן)

½ כוס שמן; 1 כוס מים; ¼ כפית מלח; 1 כוס קמח מצה; 1 כף סוכר; 4 ביצים; רצוי: תבנית שקעים.

מחממים את התנור ל־180 צ'. משמנים תבנית שקעים (או תבנית עוגיות רגילה) ומחממים אותה בתנור 5 דקות. מחממים את השמן, המים והמלח בסיר גדול. מוסיפים את קמח המצה ובוחשים היטב בכף עץ. כשהתערובת הופכת דביקה מניחים לה להתקרר. מוסיפים את הסוכר ואת הביצים, זה אחר זה, בוחשים היטב אחרי כל ביצה עד שתיבלע לגמרי. יוצקים את התערובת לתוך תבנית שקעים, או צרים בידיים לחות כדורים ומניחים על תבנית עוגיות. אופים 20 דקות עד שהלחמניות תופחות מעט, מנמיכים את החום ל־160 ואופים עוד 20 דקות.

איטריות מחביתיות

(מספרה של תווה נתן „ספר הבישול לפסח", הוצאת זמורה ביתן)

6 כפות קמח תפוחי אדמה; ¾ כפית מלח; ¼ כפית פלפל שחור; 3 ביצים ¾ כוס מים; שמן לטיגון.

מערבבים את הקמח והתבלינים. מוסיפים את הביצים הטרופות עם המים ומערבבים עד שהתערובת חלקה. משמנים את המחבת ויוצקים לשמן החם ⅓ מצקת מהתערובת. מטגנים כל חביתית טיגון קל מכל צד. מגלגלים את החביתיות ומצננים. פורסים כל גליל חביתיות לפרוסות דקות ומבשלים במרק לפני הגשתו.

עוגת גזר

(מספרה של גרדה כהן, העתיד לראות אור בספריית פועלים)

5 ביצים מופרדות; 250 גרם סוכר; 200 גרם גזר מגורד דק; קליפת מגוררת ומיץ מלימון אחד; 2 כפות קוניאק; 6 כפות קורנפלור. רצוי לאפות בתבנית עגולה (בקוטר 24 ס"מ) עם ארובה, או בסיר פלא.

מקציפים את החלמונים עם הסוכר ומוסיפים את הגזר. מוסיפים את מיץ הלימון והקליפה המגוררת, את הקוניאק והקורנפלור. מערבבים היטב. מקציפים את החלבונים ומוסיפים בזהירות את הקצף. אופים בתבנית משומנת, בחום נמוך, במשך 1.5 שעה. אם לא מפחדים מקלוריות מצפים בציפוי שוקולד.

שלוש שכבות של שחיתות

(את העוגה הזאת מכינה חבת שלי לחברותיה ליומהולדת והיא אינה זוכרת באיזה עיתון או ספר מצאה את המירשם)

5 ביצים מופרדות; ¾ כוס שקדים כתושים דק; ¼ כוס אגוזים כתושים דק (אפשר רק 1.5 כוס שקדים); כוס סוכר; 100 גרם שוקולד מריר; 100 גרם חמאה; חצי כוס אבקת סוכר; שמנת מתוקה, 1 כף סוכר; חמאה לשימון תבנית.

מחממים תנור לחום בינוני (175 צ'). מוציאים את החמאה מהמקרר. חולטים את השקדים, קולפים וכותשים. מקציפים את החלבונים, לקצף יציב מוסיפים כוס סוכר, בשלוש נאגלות, תוך הקצפה. מוסיפים — תוך ערבוב עדין — את השקדים והאגוז הכתושים. משמנים תבנית (בקוטר 26 ס"מ או מלבנית, חד־פעמית, הגדולה ביותר שיש). שופכים את הקצף לתבנית, מיישרים. אופים כ־30 דקות או עד שהקצף ישחים (הוא תופח מאוד ומצטמק). מכבים את התנור, משאירים את התבנית בתנור שדלתו פתוחה 10 דקות ומוציאים אותה. מצננים בחוץ. בינתיים, מקציפים את החמאה עם החלמונים ואבקת הסוכר עד שתתקבל עיסה בהירה ואוורירית. ממיסים את השוקולד השבור לקוביות ב„אמבטיה" (סיר בתוך סיר מים מבעבעים בעדינות) ומעבירים את השוקולד הנמס לקרם. מערבבים. כשהבסיס קר מורחים עליו את הקרם בשכבה אחידה. מצננים. מקציפים שמנת מתוקה עם כף סוכר ומכסים את העוגה בשכבת שלישית. אפשר לקשט בגרד שוקולד. מכסים את התבנית ב„קלינג" (חומר שקוף פלסטי נמתח ונדבק) או בניילון ושומרים במקרר שעות אחדות. אמנם אין שום פרופורציה בין העבודה המושקעת בעוגה זאת לבין מחירות חיסולה, אבל המתמאות שמקבלים מפצות על הסירחות.

תואר ראשון לנגררים

מפעל הנגררים של קיבוץ בית אלפא — המייצר משאיות, כבאיות־אש ואמבולנסים — זכה בתואר המוצר המובחר לשנת 88' ■ במחזור הייצור שלו גם הזמנות בטחוניות

יהודה צור

מפעל הנגררים של קיבוץ בית אלפא זכה בתואר המוצר המובחר לשנת — 1988, על יצור משאיות, כבאיות־אש ו־אמבולנסים. המפעל נוסד ב־מתכונתו הנוכחית ב־1970. ב־תחילה דובר על בית־מלאכה קטן. המקום התפתח, וב־1976 עבר למשכנו הנוכחי, במה מאות מטרים מן הקיבוץ.

„זה היה מפעל שבזמנו היה מרווח מדי לכמות הייצור שיצאה ממנו. אך עתה, כאשר הייצור הולך וגובר, נעשה המקום צר מלהכיל את הפ־עילות העצומה המתרחשת כאן", אומר גיורא אלוני, הנכנס בימים אלה לתפקידו כמנהל המפעל.

בשנים הראשונות לקיומו פיתח מפעל הנגררים בעיקר מוצרים נ־גררים, המספקים שירות לחקלאות, כגון: עגלות לטיפול בפלחה, למילוי גרין, למילוי אוויר, קטפות ועוד — אומר גיורא אלוני. אולם, במרוצת הזמן החלו לייצר במפעל גם נגררות לכיבוי־אש. תחילה — לחקלאות ול־משקים בודדים, ובהמשך — לרא־שויות מקומיות ולצוותי כבאי אש בערים שונות.

הקפיצה הגדולה בייצור חלה ב־1986, מספר גיורא. לדבריו, עד אז היה מחזור המפעל סותח מ־2 מיליון דולר. מאז הוא הוכפל, ומגיע היום ל־4 מיליון דולר, והיד עוד נטויה. לטעמו, הסיבה לכך היא הזמנות בטחוניות הן למשטרה, הן לצבא והן לשירותי הכבאות.

היקף הייצור, ההולך וגדל, מעמיד היום בעיות בפני המפעל — מוסיף גיורא אלוני. הדבר נובע מאופיו של קיבוץ, אשר אינו יכול לפתח מפעל, שיכנס אך ורק על עבודה שכירה. „אנחנו לא רוצים להפוך את המפעל למקום בו יעבדו מאות שכירים, כי למעשה היום המשך פיתוחו תלוי בעיקר בהחלטה קיבוצית. אם נרצה להשקיע כ־3 מיליון דולר ולקלוט כמות עובדים שכירים, נוכל לפתח את המפעל כמעט עד אין סוף. אך כמובן, איננו רוצים זאת. כניסה של חבר קיבוץ לעבודה במפעל כרוכה בהכשרה מיוחדת, כי כאן עובדים רק בעלי מקצועות. אם המפעל ישאר במתכונת הנוכחית, נוכל אולי ל־הגדיל את היקפו לעוד כ־חצי מיליון דולר ייצור ולא יותר, בלי השקעות וכלי החלטה על גודלו" — מציין גיורא.

היום עובדים במקום 24 עובדים שכירים, מבית־שאן, וגם עובדים ערבים מן הגדה. לצידם 12 חברי קיבוץ, מהם שישה העובדים בעיקר בתחזוקה ומנהלים את העבודה בייצור, והשאר — בניהול השוטף במשרדים.

„אנו קונים שלדות כמובן עם מנוע וקבין בחו"ל, על־פי ההזמנות מראש, ומוציאים מן המפעל משאית שלמה מסודרת על־פי מתכונת ההזמנה." גיורא אלוני מוסיף, שישנו היום משא־ומתן עם המשטרה וצה"ל לאספקת ציוד בטחוני על־פי דרישותיהם. „גורמי הביטחון לוחצים מאוד עלינו לייצר עבורם על־פי הזמנתם. יכולנו להגביר את הייצור בהרבה, אולם, כאמור, ישנן מיגבלות של היקף.

גיורא אלוני מסרב להרחיב את הדיבור על ייצור כלי־רכב לפיזור הפגנות, שמיצרים בבית אלפא. הוא מדגיש כי לא רק אלה הן ההזמנות הבטחוניות שמדובר בהן, אלא גם נגררים רבים לעבודה השוטפת של המשטרה והצבא. לדבריו, עד היום המרכיב העיקרי בייצור המפעל הוא מכוניות לכיבוי־אש ואמבולנסים. „בניגוד למה שחושבים, המרכיב הבטחוני הוא חלק, אמנם לא קטן מאוד, אך בהחלט לא העיקרי מכלל מחזור הייצור של המפעל, לפחות עד עצם היום הזה".

נגררי בית אלפא מייצרים היום כמיליון דולר לחו"ל — אומר המנהל היוצא, גדעון צימנר, אשר ניהל את המפעל ב־20 השנים ה־אחרונות. לדבריו, היצוא יוצא כמעט לכל היבשות — „דרום־אמריקה, אירופה, אפריקה, וגם אסיה. מדובר במשאיות לכיבוי־אש, לפיזור הפ־גנות, נגררים, אמבולנסים, הכל על־פי הדרישות של המזמין."

גיורא אלוני מציין, שהמפעל פר־על לשביעות־רצונם של המזמינים. עובדה היא, שהדרישה למוצרי ה־מפעל הולכת וגוברת.

אמבולנסים. יוצא לכל העולם

למפעל הנגררים בית־אלפא
עם קבלת פרס מ.י.ל.ן
שפע ברכות ומיטב האיחולים
ל.ב. בע"מ
עודפי ציוד נגררים וחלקים
ת"א, סלמה 59 — טל. 826651

למפעל הנגררים ולקיבוץ בית אלפא
ברכות להמשך והצלחות
עם קבלת פרס המוצר הנבחר
נתן אל
מפעל לייצור כיפות פלדה
● למיכלים עד 3500 מ"מ, עובי 18 מ"מ לפי תקן בינלאומי
● ייצור מיכלי לחץ ושאיבה
● עירגול פחים עד 30 מ"מ עובי
● שירותי עירגול
חיפה מפרץ, רח' המסגר 33, טלפון: 04־729705

למפעל הנגררים בית־אלפא
עם קבלת פרס המוצר הנבחר
שאו ברכה ואיחולים להישגים והצלחות
רפאל כץ ושות'
משרד עמילות מכס, ביטוח, הובלה
מבית לבית, ים, אוויר ויבשה
● חיפה, חנמל 30 (בנין לבנט), טלפון: 04־668191
● (10 קווים), טלקס 46438, פקסימיליה 670020
● ירושלים, תל־אביב, לוד, אשדוד ואילת

למפעל הנגררים בית־אלפא
עם קבלת פרס מ.י.ל.ן
מיטב הברכות והאיחולים
וילי — מקס
בימ"ס: לסידור צירים, ג'נטים עם צמיגים, טריילרים, פלטפורמות, ג'יפים
תיקון תקרים ומכירת צמיגים חדשים
עבודה מומחית ● במחירים נוחים
תל־אביב, רח' צ'לנוב 33, טל' 375439, 381176

למפעל הנגררים בית־אלפא
עם קבלת פרס מ.י.ל.ן
ברכותינו להמשך השגשוג והפיתוח
קורץ ובניו בע"מ
דיזל גנרטורים „קורץ" למאור וכח
לתעשיה ● חקלאות ● ובנין
יהוד, אזור התעשיה (ע"י אמריקאר),
ת.ד. 203 יהוד 56216 03־5365999

למפעל הנגררים בית־אלפא
עם קבלת פרס
המוצר הנבחר
שלוחות מיטב ברכותינו
התכוף
חרושת ברזל בע"מ ○ יצרני מכבסות ומתדלקות
724486־7 טל. 26282 ת.ד. מפרץ חיפה

למפעל הנגררים בית־אלפא
עם קבלת פרס מ.י.ל.ן
ברכות לבביות להמשך פורה ומשגשג
מאחלים:
ב. קרבצ'יק ובניו בע"מ
יצרני ציוד לכיבוי אש
תל־אביב, מרכולת 10
טל' 839026 — 821817

למפעל הנגררים בית־אלפא
עם קבלת פרס מ.י.ל.ן
שפע ברכות ואיחולים להמשך פורה ומשגשג
אבנון אינטרנשיונל בע"מ
תל־אביב, רח' נס־ציונה 11
ת.ד. 26071 ת"א — טל' 03־654707

למפעל הנגררים בית־אלפא
עם קבלת פרס מ.י.ל.ן
שפע ברכות ואיחולים, להמשך היצירה, הפיתוח והשגשוג
הר־גל בע"מ
ייצור גלי הנעה, חריטות וכרסום במכונות C.N.C
ביצוע גלגלי שיניים מכל הסוגים
חולון, אזור התעשיה, רח' הסדנה 6, טל. 03־801338/9

פרחים לכדורגלנים למרות אי ההצלחה

נפתלי כהן

נבחרת ישראל בכדורגל, שסיימה את הטורניר באוקלנד, [illegible]

[illegible]

● כדורסל

מכבי ת"א נגד בית"ר ת"א במשחק המסיים הערב

יצחק ויסהוף

אלופת ישראל בכדורסל, מכבי ת"א, שתשחק ביום שלישי בעיר הבלגית גנט נגד פרטיזן בלגראד בחצי־גמר גביע־אירופה לאלופות, תקיים הערב מבחן במשחק הליגה הו'ז'י, והאחרון העונה, נגד בית"ר ת"א, שכבר ירדה לארצית. המשחק יערך ב־7 ב[illegible] ת"א.

המשחק בין שתי הקבוצות בערך הופסק בגלל לחות באולם שלא איפשרה תנועה חופשית לשחקנים.

במכבי ת"א מקווים כי חן (ליפין), העומד להסיר היום את התפרים מידו, ישתף. המאמן קליין רוצה להריצו במשחק רשמי, לפני הדו־קרב נגד פרטיזן בחצי־הגמר.

הפועל ת"א — בית"ר ת"א 66:92

בפתיחת אולם חדש בקרית־גת ניצחה אמש קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א, במשחק חגיגי, את בית"ר ת"א — 66:92, לאחר 29:46 במחצית.

לינטון טאונס קלע 20 נקודות להפועל ומארק סימפסון 21 לבית"ר.

במחצית המשחק זכה כדורסלן הפועל ת"א, חיים זלוטיקמן, בראדיוטייפ, כשניצח במאבק קלעי 3 נקודות.

טורסר הפסידה במילאנו

אלופת אירופה בכדורסל, קבוצת טורסר מילאנו, ניצחה אמש בליגה האיטלקית באולמה ע"י ארקמנס קאנטו — 103:97 (60:52).

בוב מקאדו היה היחידי שבלט בטרסר וקלע 42 נקודות.

הפתעה היתה אמש כאשר קבוצתו של לי ג'ונסון, אניקו ליבורנו, הכניעה את המובילה בליגה, די וארזה — 113־86.

● איגוד שחקני הכדורגל שיגר אתמול ברכה לאיגוד החדש של שחקני הכדורסל, והציע שיתוף פעולה ובעתיד אולי גם איחוד.

גיניון תובע 50 אלף דולאר ממכבי חיפה

גיל גיניון, הכדורסלן המורשעה של מכבי חיפה, תובע סכום של למעלה מ־50 אלף דולאר מקבוצתו.

בתביעה שהוגשה אתמול ע"י פרקליטו, עו"ד יוסי ליבנת, תובע גיניון כ־35 אלף דולאר מיתרת שכרו העונתי, מענק על זכייתו בתואר סגן מלך הריבאונדים בליגה בסך עשרת אלפים דולאר, כרטיסי טיסה בשווי 1500 דולאר, ומענק עבור העליה לסיבוב השני בגביע קוראץ' לאחר בגמר על... קבוצה מקפריסין.

כתב הגנה טרם הוגש.

● כדורגל

הנערים ניצחו

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל, שהתמודדה ביום ראשון עם א' גלית בבלומפילד, ניצחה אתמול במשחק אימון ברמת־גן את קבוצת הנוער של מכבי נתניה — 1:2 (0:1).

שערים לנערים: יניב בנון (35) ויבאל בוספילה (80). לנתניה: דוד שטרן (60) [illegible].

● נבחרת הכדורגל של יוגוסלביה הצעירה [illegible] את נבחרת איטליה במשחקי־ידידות.

דברים קשים של נשיא המדינה בפתיחת ועידת הפועל

הכרח לבצע מהפכה בתפיסה במנהיגות, בשיטה ובמחשבה

„מוכרחים לחולל מהפכה של ממש בכל רמות הניהול וההנהגה של הספורט בישראל — מהפכה בתפיסה, בשיטה, במנהיגות ובמחשבה. לצערי, למעט הישגים כמו השיט, הטניס והכדורסל, אין לספורט הישראלי במה להשתבח. הביזיוני הבולט הוא ברמת ההישגים, מה שהייתי מגדיר אפס הישגים של ספורטאי ישראל במסגרות האולימפיות והמרכזיות בספורט העולמי" — דברים קשים אלה אמר אמש נשיא המדינה, חיים הרצוג, בפתיחת הוועידה ה־10 של הפועל בירושלים.

הנשיא הדגיש שאינו מביא ברכה מטעמי נימוס בלבד אלא „כראש וראשונה כחובב ספורט מושבע וכמי שרואה את תרבות הגוף כצורך לאומי, בריא וחיוני. הפועל הוא הגורם המוביל בספורט, ולפיכך נושא באחריות גדולה לדמותו והישגיו של הספורט, ולצערי גם למחדליו."

„מה שדרוש לספורט הישראלי אינם עסקנים שיתרוצצו בכל הכנסות אלא אנשי מקצוע תורני תחושה ספורטיבית, חברתית וחינוכית. צאו מהוועידה נחושים בהחלטה להעלות את הספורט הישראלי על דרך המלך".

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר כי הפעילות הספורטיבית בכלל ובהפועל בפרט הם יסודות ערכיים שצריכים לאפיין חברה העומדת על רגליה.

יו"ר ארגון ספורט הפועלים הבינלאומי, מריים דוון מבלגיה, ציין כי הוא עומד לצאת השבוע עם מזכ"ל הפועל, יצחק אוסק, למוסקבה, כדי לחתום על הסכם עם סינדיקט ספורטאי ברית־המועצות.

בפתיחת הוועידה, בה השתתפו כ־500 צירים, התקבלו בתשואות סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון; ראש עיריית ירושלים, טדי קולק ואחרים.

עיטורי „איש כפועלר" הוענקו ל־11 חברי הפועל: יואל סלע (שיט), אורי כרמי (סיוף), רעיה ברונשטיין (אתלטית נכידה לשעבר), דן רבנר, אריה וישניה ז"ל, מייטק קטור ז"ל, איסקנדר סעיד, רחמים דורון, שמחה חינקיס ז"ל, חיים שחורי ואב בלפר.

הוצגה תכנית אור־קולית מיוחדת במלאת 65 שנות להפועל והוגשה תכנית אמנותית בליווי מופעי התעמלות ומחול.

הוועידה תתחיל בדיוניה הבוקר במצפה־רחל שבקיבוץ רמת־רחל.

ועידה עם מסר

ישראל פז

ועידת הפועל הי־10, שנפתחה אמש בתיאטרון ירושלים, תתחיל הבוקר בדיוניה ברמת־רחל. אין ספק, ועידה חשובה על רקע ההתפתחויות בספורט הישראלי, ובמיוחד בהפועל. מוועידה כזו חייב לצאת מסר חד־וחלק, ללא הצטעצעויות של ניסוחים.

אודה, קשה לקבל בסיפוק את שמתנהל כיום בהפועל, הגוף המוליך בספורט הישראלי. הבעיות היומיומיות הבוערות חיסלו לא פעם את האידיאולוגיה של הפועל, עליה נבנה גוף ספורטיבי גדול, מפואר, רב־חברים. זו התמודדות עם מציאות המכתיבה את הדרך ויוצאת לא פעם מכלל שליטה. תופעה בהחלט מסוכנת שאפשר לגבור עליה רק תוך איחוד כל הכוחות. דברי ביקורת, שלא פעם אינם לטובת העניין, לא רק שמסבכים דברים, אלא גורמים נזק בל־ישוער.

ההסתדרות לא הקלה על דרכו של הפועל. זכותה לייעץ ולבקר, אבל חוששני שהגזימה בהתערבות בעניינים השוטפים של ההתאגדות. ראשי ההסתדרות לא תרמו לשקט. היפוכו של דבר; יותר מדי חיכוכים היו בין אנשיה לבין מתווי דרכו של הפועל. עצות קל מאוד להשיא. לבצע — קשה בהרבה, במיוחד במציאות שלנו, הכופה דברים. המעשה האחרון שלה, מינוי 25 אחוז של נציגים על ידה ברשימה המרכזית, הוא, לדעתי, מעין הבעת חוסר אימון בהפועל — דבר שלא יסייע לתיפקודה של ההתאגדות.

לא להרפות

משתתפי הויכוח, היום בוועידה, יעלו מכלול בעיות. ביקורת פרודוקטיבית — טובה ויעילה. היא מקדמת את הנושא. לעומת זאת ביקורת חסרת־מעוף, המתמקדת בבעיות יום־יום, הגם שהיא חשובה ובנפשו של כל סניף בהפועל, עלולה להחטיא את המטרה.

אפשר לדבר גם על אידיאולוגיה. זו לא בושה. אולי כיום, כאשר בעיות קיומיות מקשות על הפעילות, אין אידיאולוגיה מעניינת במיוחד, אבל אסור להרפות ממנה.

בטוחני שירבו לדבר על בעיות כלכליות המטרידות את הסניפים. אי־אפשר להתעלם מכל ה„ברוך" הכספי. גם בעיות מס ההכנסה מדאיגות. יחד עם זאת תחטיא הוועידה את יעדה העיקרי אם לא תחדור לעומק הצד המקצועי. דיבורים סתמיים על ספורט עממי וספורט יצוגי, שהם חביבים על רבים, לא יתרמו מאומה. מדיניות מקצועית ברורה היא חובה, אחד מיעדי הוועידה.

כיצד צריך לפעול סניף של הפועל בשנות התשעים? אם לא תתקבל תשובה ברורה תימשך הנסיגה, אם לא לומר ההדרדרות. ראשית, הפעולה הארגונית בסניף חייבת להתמסר יותר. יש לשאוף, עד כמה שאפשר, שסניף הפועל יהיה בית לספורטאים. שנית, את הפעילות המקצועית יש להגדיר. בעבר עסקו בסניפי הפועל בענפים רבים. הכרח לקבוע סניפים חד־ענפיים, שיתרכזו במקצוע אחד או שניים. רק הסניפים הגדולים יכולים להקיף יותר מקצועות. בסניפי הפועל יש למנות רכזים מקצועיים, כמו שהיו פעם, שתוו דרך והריצו את הפעולה. כיום המזכיר, הממונה על־ידי מועצת הפועלים, ולעתים אין בינו לבין הספורט מאומה, הוא כל־יכול.

מתן תשובה ברורה

מועצות הפועלים, על־אף דיבורים שברצונן להתפטר מ„בעייה" ששמה הפועל, מחזיקות בקרנות־המזבח. רובן לא יוותרו על הפועל.

הוועידה חייבת לעסוק גם בתופעה שנקראת „הפועל — להשכיר". המדובר במזכירים המשכירים את סניפי הפועל לקבלנים־פרטיים, המבצעים פעילות תמורת סכומי־כסף ניכרים, בכסות של הפועל.

בזמן האחרון אין מדברים עוד על זרים בכדורגל ובענפים אחרים. בסוף העונה יצוץ הנושא בכל חריפותו. אינני חושב שיש להיבהל מזה. השאלה היא בגישה. אפשר זרים, אבל במידה ותוך ביקורת. זרים לא יעלו את התקציבים, אם ינהגו בנושא בשכל. נקודת־המוקד היא לא בזרים אלא בתשתית ישראלית. אם אגודות מספחות תוצרת עצמית מעולה — לא נורא שגם בכדורגל ייעשה נסיון, לשנה או לשנתיים, לשבץ שחקן או שניים מחו"ל. התנאי בפעילות מלמטה. אם נקבע מוסכמות, ובעיקר נשמור על כך, זה לא יזיק, במיוחד בענפים המייצגים את ישראל בזירות באירופה.

ועידת הפועל חייבת לצאת היום עם סיכומים ברורים. אסור להמשיך לגמגם. הדבר יפגע לא רק בהתאגדות אלא בספורט הישראלי כולו. הפועל, בהחלטותיו, מוכרח להמשיך להוביל — ולא להיות מובל על־ידי תנאים מוכתבים.

סופית: אין מיפגש בגביע־דייויס ברמת־השרון

ההתאחדות הבין־לאומית: רק בישראל; הודו: לא נוכל לבוא

יצחק אשל

התאחדות הטניס הבין־לאומית דחתה אתמול את כל התירוצים, הבקשות והתכסיסנות של איגוד הטניס ההודי שלא לקיים את משחק גביע־דייויס בין שתי הנבחרות בישראל.

ההתאחדות הבין־לאומית לא נעתרה לבקשת האיגוד ההודי להעתיק את המשחק למגרש נייטראלי. כמו כן הודיעה התאחדות הטניס הבין־לאומית שמושבה בלונדון להודים שעליהם להודיע מייד לאיגוד הטניס הישראלי על החלטתו הסופית לאחר שההכנות הרבות שעשתה ישראל כבר הסתיימו, ולאיגוד הטניס הישראלי נגרמו כבר הוצאות רבות.

עוד אמש הגיע לאיגוד הטניס בארץ טלקס מאיגוד הטניס ההודי, ובו הודעה שבנסיבות הקיימות לא יוכלו להגיע לישראל.

יו"ר איגוד הטניס, דוד הרניק, הביע את צערו על ההחלטה ההודית. עם זאת הביע הערכה לעמידה האיתנה של ההתאחדות הבין־לאומית שממשיכה במסורת של שמירה ללא סייג על הפרדה בין פוליטיקה וספורט.

בית"ר ירושלים ובני יהודה בחצי הגמר בקט־רגל

משה רוזנברג

בית"ר ירושלים ובני־יהודה ת"א העפילו אמש לשלב חצי־הגמר באליפות ישראל בקט־רגל. האלופה תקבל 50 אלף שקל, והסגנית תסתפק ב־30 אלף.

בית"ר ירושלים ניצחה אתמול את הפועל ת"א — 2:5, משלושער של יעקב שוורץ וצמד של סמי מלכה. רפי שטואלי ואילן שוקרון הבקיעו להפועל ת"א.

במשחק השני, שהיה מעניין יותר, גברה בני־יהודה ת"א על מכבי חיפה — 3:5. שערים לבני־יהודה: אבינועם מלחי 2; יונתן זקס, אייל חיים ודוד מצגור. למכבי חיפה: איתן אהרוני, ראובן עטר וירון גבעול.

שפט בשני המשחקים יהושע לויה, לעיני 100 צופים, בראשון לציון.

היום ייערכו שני משחקי רבע־הגמר האחרים: הפועל כפר־סבא — מכבי נתניה; הפועל ירושלים — הפועל רמת־גן.

גילברט ניצח את קאש בפתיחת האליפות בדאלאס

הטניסאי האמריקני בראד גילברט ניצח בפתיחת אליפות העולם בדאלאס, על סכום של חצי מיליון דולר, את אלוף ווימבלדון, האוסטרלי פאט קאש — 6:6, 6:4, 6:7, 4:6, ויתמודד בשלב הבא עם הגרמני בוריס בקר, שגבר על האקוודורי אנדרס גומז — 4:6, 6:3, 2:6, 3:6.

באליפות זו נוטלים חלק שמונת הטניסאים המדורגים ראשונים בעולם, אך שלושה מהם — איוואן לנדל, השבדי מאטס וילאנדר והאמריקני ג'ימי קונורס — אינם משתתפים בגלל פציעה.

הארגנטיני מרטין חייטה שובץ ברגע האחרון במקומו של וילאנדר, שהודיע שאינו יכול להופיע בגלל פגיעה במפשעה ובקרסול רגלו הימנית. כך גם ג'ימי קונורס, ואילו לנדל נעדר מהתחרויות תקופה די ארוכה.

גילברט חזר לפעילות לאחר שנעדר מאז חודש דצמבר בגלל פציעה.

שני המשחקים הנוספים יהיו בין טים מאיוט מארה"ב והצרפתי יאניק נואה ובין השבדי סטפן אדברג ומרטין חייטה.

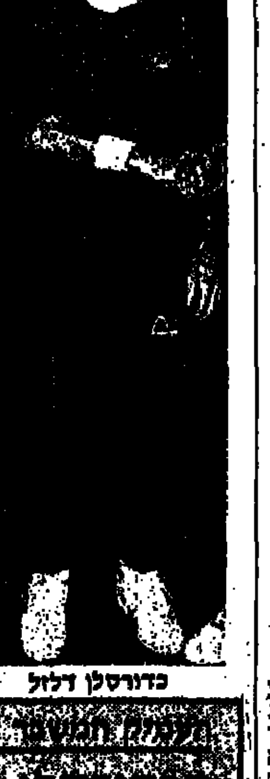

כדורסלן דליל

● ברמת־השרון יתקיימו היום משחקי־הגמר באליפות הנוער בטניס. בגילאי 18 יתמודדו ניר רקל וקרלשטט משבריה, ובין הבנות — חגית אוחיון ויעל סגל. בגילאי 16 יתחרו גיא אייל ואלירן קצב, ובין הבנות — צפי אובזילר והגרמניה פרוליגר. ביום יתקיימו משחקי הגמר לגילאי 12 ו־14.

[illegible]

הישראלים איכזבו גם אתמול — ברוקמן ופרידלנדר במקום ה־10

● שייט

יוסף גלזר

הצמד האיטלקי, האחים מונטמסקו, מוליך בסיכום שני ימי התחרויות הראשונים באליפות העולם בשייט מפרשיות מדגם 470, הנערכת בחיפה. אתמול סיימו האחים מונטמסקו במקום השני, ושלושום במקום השישי.

בשיוט השני אתמול ניצחו טפונה ופילו מצרפת, המדורגים בסיכום הכללי במקום הרביעי (ביום הראשון סיימו במקום ה־28). במקום השלישי סיימו מיפונה ונאקאמורה מיפאן, המדורגים בסיכום במקום ה־20 (45 ביום הראשון).

הצמודים הישראלים המשיכו לאכזב. שמשון ברוקמן ואיתן פרידלנדר סיימו במקום ה־15, המדורגים במקום העשירי בסיכום הכללי (11 ביום הראשון).

אכזבה מיוחדת המשיכו לספק האחים דן ודן טורטן, שסיימו אתמול במקום ה־38, והתאומים אריר ואלדר עזרא, שהוגו במקום ה־39.

הזינוק ניתן אתמול למשך שעה ורבע בגלל תנאים קשים ושינויים בכוון הרוח, [illegible]

זאת בכך שהצוותים הישראלים הצעירים עדיין אינם מיומנים בדגם זה ועברו רק לאחרונה הסבה מדגם 420.

בין הנשים ניצחו האחיות אלכסנדרסון משבדיה (מקום רביעי בדירוג הכללי), לפני באשיגה ומוניקו מאיטליה (מקום שלישי בדירוג הכללי) שטימלר וויצ'נץ מגרמניה. בראש הדירוג הכללי מוליכות הדניות, סורנסון ומיזגר, שניצחו ביום הראשון ואתמול סיימו במקום השמיני.

התחרויות יימשכו היום, ב־11 בבוקר בחוף השקט.

תיקו 21:21 בין מכבי הארזים ומכבי רחובות

● כדוריד

יוסף חכם

קבוצת הכדוריד של מכבי הארזים רמת־גן המשיכה אמש לצבור נקודות נגד הירידה לליגה הארצית, כאשר סיימה את משחקה הביתי עם מכבי רחובות בתיקו — 21:21; במחזור ה־16, שהיה קשוח ובו נערכו רק שלושה משחקים בגלל יציאת נבחרת הפועל למשחקי אליפות ספורט הפועלים באוסטריה.

● מכבי הארזים רמת־גן — מכבי רחובות 21:21 (10:12).

אולם האוניברסיטה ברמת־אביב. 80 צופים. שפטו חקים וליטבק. שערים לארזים: [illegible]

ראשל"צ: צרפתי 9; דרוקר 6; כנען 5; יוסיפוביץ 2; עמר 2; פופקו 2; סגל 1 ואוסלנדר 1. למכבי פ"ת: מנרל 6; כבר 5; ברויאר 5; ע. דווידוביץ 1 וסקיסי 1.

(שמעון קייזר)

● מכבי נתניה — הפועל [illegible] 20:27 (6:13).

אולם ביה"ס בן־גוריון בנתניה. 100 צופים. שפטו הרמן ושוקרון. שערים למכבי נתניה: דרדאי 10; הירבון 4; לימן 4; מטרוביץ 3; מינקלשטיין 2; הדר 2; אולסקאנה 1 ובכר 1. [illegible] פרמלשטיין 6; ויפרס 2; [illegible] כהן 1; כום 1 והולצמן 1.

● [illegible] 21:21 (10:12).

ואולם ביה"ס. 200 צופים. שפטו [illegible]

הטבלה הלאומית

1.	מכ. ראשל"צ	16	288־402	30
2.	הפ. ראשל"צ	15	354־380	28
3.	הפ. רמת־גן	15	314־357	27
4.	מכבי נתניה	16	310־355	20
5.	הפ. רחובות	15	276־282	16
6.	מכבי חולון	15	310־379	[illegible]
7.	מכ. הרצליה	14	[illegible]	[illegible]
8.	הפועל פ"ת	15	[illegible]־292	[illegible]
9.	מכבי פ"ת	16	[illegible]	[illegible]
10.	הארזים ר"ג	16	390־308	6
11.	הפועל עוזיים	16	379־288	6
12.	אלי. הרצליה	15	[illegible]־375	1

מאראדונה נגד בריה"מ הערב בטורניר בברלין

שבח בן־גבריאל

טורניר מרובע בכדורגל יחל הערב במערב־ברלין, כאשר הנבחרת המארחת, מערב־גרמניה, תתמודד מול שבדיה, ואלופת העולם, ארגנטינה, תשחק נגד ברית־המועצות. המנצחות ייפגשו במשחק־הגמר בשבת באיצטדיון האולימפי ממינכן.

אלופת העולם הגיעה למערב־גרמניה, ללא כובש שער־הנצחון בגמר משחקי גביע העולם (ארגנטינה ניצחה את מערב־גרמניה 2:3), חורחה בורוצ'אגה, שלא שוחרר ע"י קבוצתו הצרפתית, נאנט. כן ייעדר מאותו הרכב שסייע לזכייה בגביע העולמי במכסיקו 1986, חלוצה של ריאל מדריד, חורחה ולדאנו.

מאמן נבחרת ארגנטינה, קרלוס בילארדו, אמר שהיעדרו של ולדאנו לא ישפיע לרעה על ההרכב, כמו אי־השתתפותו של בורוצ'אגה, שהוא חיוני מאוד לנבחרת. בילארדו הוסיף: „מה שברור וחשוב כי הקפטן דייגו ארמאנדו מאראדונה יופיע".

פרנק בקנבאואר, מאמנה של מערב־גרמניה, צירף שלושה שחקנים חדשים לסגל 25 הכדורגלנים. הוא זימן לסגל את שוערה של נירנברג, אנדראס קופקה, ושניים מוורדר ברמן, אולי בורובקה והחלוץ פרנק נויבארט.

ארבעה משחקני הסגל הופיעו אתמול בשורות הנבחרת האולימפית שהתמודדה עם דנמרק.

מהסגל ייעדרו הקשר המצוין, אובה רואן ממנשנגלדבך, והמגן הנס דורפנר מבאיירן מינכן. שניהם סובלים מפציעה.

שלושה „זרים" יחזקו את הסגל המערב־גרמני למשחק עם שבדיה; קלאוס אלופס ממארסיי, תומאס ברטהולד מוורונה והקפטן רודי פלר מרומא. אם מערב־גרמניה תעפיל לגמר, לא ישובצו השלושה בהרכב, בגלל סירוב מועדוניהם, הזקוקים להם למשחקי הליגה ביום ראשון.

למערב־גרמניה ולברית־המועצות יהיו משחקים אלה הכנה טובה לקראת הופעתן בשלבי־הגמר באליפות אירופה לנבחרות, בחודש יוני בגרמניה.

ברית־המועצות הוכיחה בשבוע שעבר את יכולתה כאשר הביסה באתונה את יוון — 0:4. גיבור הנצחון היה הכוכב הצעיר בן ה־23, אולג פרוטאסוב, מדנפייר, שכבש שלושער.

אולימפיות: פולין — רומניה 0:1

שער בדקה ה־84 מרגלי מארק לסוניאק, הקנה נצחון לפולין על רומניה — 0:1 (0:0), בבית א' האירופי של הטורניר הקדם־אולימפי.

הולנד ופורטוגל נפרדו בתיקו אפס, במשחק נוסף באותה מסגרת, שהיה בעיר צוולה.

צ'לסי — 20 משחקים ללא נצחון

קבוצת הכדורגל הלונדונית, צ'לסי, עדיין ללא נצחון ב־20 משחקי הליגה האחרונים שלה, לאחר שנפרדה במגרשה בתיקו 1:1 עם האחרונה בטבלה, ווטפורד.

לוטון הכניעה את קבוצת־התחתית פורטסמות 1:4. היה זה המפסד החמישי הרצוף של פורטסמות.

המיפגש בין האלופה, אברטון, ווימבלדון, בגודיסון־פארק, הסתיים בתיקו 2:2. ווימבלדון נותרה עם עשרה שחקנים החל מהדקה ה־73, בעקבות הרחקתו של המגן ויני ג'ונס, שלמעשה היה זה משחקו הראשון לאחר שריצה עונש השעייה.

נצחון ללייקרס

הלוס־אנג'לס לייקרס ניצחה את יוטה ג'אז — 111:122, בליגת האן.בי.איי.

תוצאות נוספות: דנבר — סאקראמנטו 103:107; סיאטל — שיקאגו 103:106; קליבלנד — ניו־יורק ניקס 103:108; אטלנטה — דאלאס 106:120; פורטלנד — סאן אנטוניו 113:136.

שום — הרחקה לשני משחקים

יצחק שום, מאמן קבוצת בית"ר ת"א, הורחק אמש ע"י בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל משני משחקי־ליגה בפועל. לפיכך יודרך שום את חניכיו במשחק הליגה הקרוב, נגד הפועל פ"ת, מהיציע.

דיין ביה"ד המשמעתי, עו"ד חיים אלחדיף, החמיר בעונשו של שום מאחר שזו עבירה שלישית שבה מואשם המאמן העונה. שום הורחק ממשחק גביע־הטוטו עם מכבי חיפה, לאחר שעלב בשופט יוסף שוער. שום טען להגנתו כי רק העיר לשופט.

עלי עותמן, כדורגלן בית"ר רמלה, נענש בהפסקת פעילות לשלושה משחקי ליגה בפועל. הוא נאשם בפגיעה בשחקן יריב, במשחק הליגה של קבוצתו עם מכבי קרית־גת.

ראשי קרית־אונו — הערב בוועדת המשמעת

יצחק ויסהוף

ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל תדון הערב במספר תיקים, כאשר המעניין שבהם יהיה של עסקני אליצור קרית־אונו, שהעפילה למקום הראשון בליגה הארצית, דרום, בעקבות ענישת הפחתת 4 נקודות ממכבי ראשל"צ.

עסקני קרית־אונו יעמדו לדין באשמה כי הנהלת הקבוצה סירבה לשתף פעולה עם האיגוד בחקירת נושא התשלומים. לקרית־אונו ענש על־תנאי של הפחתת 4 נקודות ליגה.

קבוצה נוספת שתועמד הערב לדין בנושא חריגות מתקנון התשלומים היא מכבי רחובות מליגה א', המועמדת להעפיל לליגה הארצית. נגד מכבי רחובות ענש על־תנאי של הפחתת שתי נקודות.

קבוצה נוספת מליגה א' שתואשם בעבירה על תקנון התשלומים היא בית"ר מגדל־העמק.

אליצור נוהדיד רמלה תועמד לדין בעוון זריקת חפצים ושאריות־אוכל ע"י אוהדיה במשחק נגד מכבי ת"א.

יעקב גרונדמן, מאמן מצליח ברוב הקבוצות שפעל:

כל מאמן ישראלי שיוצע לנבחרת — יטרפו אותו מייד

ההתאחדות לכדורגל חייבת לסכם את המסע לאוקיאניה בצורה עניינית ולא להאזין לרכילות ★ מיחוץ' לא אשם בלעדי ★ אולי יש להחליף כוכבים שעבר זמנם

יצחק ויסהוף

קבוצת שמשון ת"א תשחק זו השנה השנייה ברציפות במשחק־גמר גביע־הטוטו בכדורגל. בשנה שעברה הצליחה קבוצת כרם־התימנים לזכות בגביע, ואילו השנה תשחק נגד קבוצה [illegible] אחרת — בני־יהודה.

חלק רב בהצלחת שמשון יש למאמן יעקב גרונדמן. המאמן הוותיק הפיק מסגל השחקנים העומד לרשותו את המירב. כיום נחשבת שמשון לקבוצה בעלת ההגנה הטובה בארץ, וגם חוליית הקישור שלה נחשבת למעולה.

דומה כי עקב־אכילס של הקבוצה היא ההתקפה. גם המאמן מודה בכך: „אם היה לנו חלוץ מהיר וחזק היינו רצים לכתר האליפות, למרות שגם כיום אנו לא רחוקים מהמקום הראשון. שמשון מדורגת במקום הרביעי; אך משחקי הליגה שיתחדשו ביום ראשון, לאחר פגרת אוקיאניה, יכולים להביא בסיומם את שמשון לעמדה טובה מאשר כיום".

סיכום — ופעולה

יעקב גרונדמן לא אימן מעולם את אחת הנבחרות הלאומיות של ישראל. היום אחר־הצהריים יבוא מאמן שמשון לנמל־התעופה בן־גוריון להקביל את פניהם של נציגי שמשון בנבחרת, המגן־קשר אבינועם עובדיה והשוער אבי חורר, שישובו יחד עם שחקני הנבחרת מאוכזבים מאי־ההצלחה להעפיל למשחקים האולימפיים בסיאול.

גרונדמן מנסה להתחמק מלהביע דיעה על הצעות שצריך לאמן בעתיד את הנבחרת, אך מתוך דבריו ניתן להבחין כי יש לו מספר רעיונות ודרכים לשיפור המצב.

כללית, סבור מאמן שמשון, כי אם ההתאחדות תתחיל להאזין להצעות אזי לא תצא מזה. „כל אחד במדינה הוא בעל דיעה שונה בנושא זה. הנהלת ההתאחדות חייבת לסכם ולאחר־מכן לפעול".

— מה דעתך האישית בנושא המאמן הלאומי?

גרונדמן: קשה לי להוות דיעה. אין לי מספיק נתונים על הנבחרת, ולכן לא הוגן שאזרוק דברים.

— עובדה, הנבחרת לא בסיאול.

גרונדמן: נכון, אך זו לא פעם ראשונה שאנו לא מצליחים להגיע לאולימפיאדה. אמנם בשנות 1970 ו־1976 עשינו זאת אך התקופה ההיא שייכת להיסטוריה.

מאמן גרונדמן

— מה צריך לעשות כדי שההיסטוריה תחזור?

גרונדמן: קודם כל צריך להאמין כי ניתן לשחזר. אבל המסקנות חייבות לבוא מצד ההתאחדות לכדורגל. עליה לפעול באובייקטיביות ולחפש את טובת הכדורגל הישראלי בלבד. יש לבדוק אם יש לנו שחקנים טובים; אם יש להם בסיס; אם התשובות חיוביות אז יש תקווה להתקדם. אבל אולי רמת הכוכבים שלנו בירידה; אולי אלו שמשכו בעול נמצאים כיום בנסיגה והרמה אינה מספיק טובה. הכל צריך לסכם.

סמכות יותר

— אולי המאמן נכשל?

גרונדמן: ייתכן. אולי צריך לחשוב על מאמן, על מאמן בעל סמכות ייתר. מאמן שיעניק דגשים חדשים לכדורגל. המאמן „מיחוץ" ניסה להצליח. הוא אמנם נכשל בשורה התחתונה, אך אסור להטיל עליו את האשם באופן בלעדי.

— אולי מאמן ישראלי יצליח יותר?

גרונדמן: גם המאמן הקודם של הנבחרת היה ישראלי (יוסף מירמוביץ — י.ו.) והוא, עד כמה שזכור, לא הצליח. כללית אינני פוסל מאמן ישראלי שיאמן את הנבחרת, אך הבעייה שלנו בארץ שכל שם שיעלו יטרפו אותו מייד. אם יבחרו מאמן ישראלי בצורה מכובדת — יש לו סיכוי אבל אם יהיו תלויים במרכזים, או יושפעו מהעתונות, זה יהיה מכוער.

במגזר הערבי - في الوسط العربي

يوسف غليون - יוסף גליון

אום־אל־פחם — פעילות ללא תנאים

אום־אל־פחם — העיר הערבית השנייה בגודלה בארץ. 25 אלף תושבים, ללא מתקני ספורט ומגרש כדורגל אחד. שמונה קבוצות כדורגל בישוב: הפועל אום־אל־פחם (ליגה ב'), שמשון אום־אל־פחם, מכבי אום־אל־פחם ובית"ר אל־אהלי (ליגה ג') והשאר — קבוצות נוער ילדים.

מדי שבת נאלצות שש קבוצות לנדוד למגרשים השונים לעריכת משחקיהן.

לבד ממגרש הכדורגל אין בישוב אף ענף ספורט תחרותי אחר. הכדורגל הוא למעשה העיסוק הספורטיבי היחידי של הנוער במקום.

לקבוצות רבות בליגה הלאומית אין את מספר האוהדים שיש להפועל אום־אל־פחם, הנחשבת לאחת הקבוצות הוותיקות והמפורסמות במגזר הערבי. היא נוסדה בשנת 1964, ב־1979 עלתה לליגה א', וב־1980 שוב ירדה לליגה ב'.

חוסר מגרש

השבוע ביקרתי בבית־ההסתדרות, שמפעיל את הקבוצה, ובמשרדו של יוסף ג'ברין, מזכיר מועצת הפועלים וחבר הנהלת וועדת המעקב ההסתדרותית במגזר הערבי. שוחחתי עמו על הפועל אום־אל־פחם ועל עתיד הספורט בעיר. „הבעיה העיקרית שלנו" — אומר יוסף ג'ברין — „היא בעיית המימון. מקור המימון היחיד של הפועל אום־אל־פחם הוא מועצת הפועלים ומרכז הפועל וכן תרומות אוהדים. זאת בזמן שקבוצות אחרות יש להן מתקן יכולות לממן את כל הפעילות שלהן מהכנסות, וגם לחזק את הקבוצה בשחקני־רכש. לרשותנו עומדים תקציבים מוגבלים, ולא יכולים להוציא על שחקני־רכש. מה שיש לנו זה מספיק רק לדברים אלמנטריים, כמו ביגוד, כדורים והסעות".

— איך אתה רואה את הספורט לטווח הרחוק? האם אתם מתכוננים לעשות משהו כדי לקדם אותו?

● ג'ברין: אנחנו מתכוונים בתקופה הקרובה, אולי בקיץ, לחפש מקורות מימון לבניית חומה סביב המגרש הקטן הקיים כדי לפתור את בעיית התקציב הכרונית שלנו. בהשוואה לקבוצות אחרות בליגה ב' כמו דליית־אל־כרמל, למשל, לנו יש מספר כפול או משולש של אוהדים. מאחר שאין לנו מספיק תקציבים לא פתחנו באום־אל־פחם בית־ספר לכדורגל לילדים; לא הקמנו קבוצות ילדים. [illegible] מנות על־ידי ההורים. אני צופה בעתיד מגרש כדורגל ראוי לשמו, שיוקם ושישרת את קבוצות הכדורגל הרבות באום־אל־פחם, והפיכת המגרש הנוכחי למגרש אימונים, ואולי למשחקים של הילדים.

ג'ברין אופטימי לגבי העתיד, אך לא מהסס להפנות חיצי־ביקורת גם לגורמים האחראים: „במשך שנים רבות לא קיבלה אום־אל־פחם כעיר את חלקה בעוגה הישראלית המחולקת לאגודות הספורט השונות, לערים ולעיירות הפיתוח. חובת מרכזי הספורט השונים, ובמיוחד מרכז הפועל, להשקיע בשנים הבאות בפיתוח תשתית ספורטיבית מתאימה לצעירים בישוב שלנו."

קבוצות יצוג

— לגבי הנוער, האם הכדורגל מספיק?

● ג'ברין: אינני רואה בעוד מספר שנים את אום־אל־פחם ללא קבוצות יצוג בדרג הגבוה בספורט הישראלי, בענפים השונים, אם זה כדורגל, כדורסל או כדורעף. הנוער שלנו מעביר את זמנו הפנוי, לצערי, בעיסוקים לא חינוכיים. על כן הקמת מתקנים לענפים השונים, החסרים לנו, תעסיק את בני הנוער בספורט.

— והאם, מתוך עיסוקך בספורט, אתה רואה בו יעוד חברתי או חינוכי?

● ג'ברין: כן. על־ידי מיפגשים ספורטיביים נוצרת ההזדמנות לבני הנוער שלנו להיפגש פנים־אל־פנים עם בני הנוער הישראלי, שלצערי הרב לא מכירים את אורח החיים שלנו, הערכים, אלא מתוך הכותרות הסנסציוניות באמצעי התקשורת. לאחרונה אירחנו בבית־ההסתדרות באום־אל־פחם את קבוצות הכדורגל ממגדל־העמק ומסניף הפועל בית־שאן, לאחר משחקי־ידידות עם קבוצת הפועל המקומית, שלא חשובה תוצאתם, נפגשו חברי ההנהלות והשחקנים מבית־שאן ומאום־אל־פחם לשיחת רעים ולארוחת־ערב חגיגית. מפגשים אלה, לדעתי, חשובים בימים סוערים אלה, משאירים רושם חיובי על שני הצדדים. תרשה לי לספר לך כי אחד החברים מבית־שאן, שהוא חייל במילואים, המשרת בצפון, נסע ברכבו מהצפון הרחוק למיפגש. לאחריו אמר לי בהתרגשות: „שנים רבות אני עובר בכביש ואדי־ערה, ליד אום־אל־פחם, ולא יצא לי להיפגש ולשוחח עם אנשים. נדהמתי לשמוע אצלכם דיעות חיוביות ביותר על דו־קיום בין שני העמים במדינת ישראל".

סיכום ראשון של הליגה הלאומית בכדורעף

התנאי להתקדמות — שינוי בגישה

יעקב צלאל

מי שעוקב אחרי תוכנית הספורט בערבית בטלוויזיה הישראלית (יום שני, 6.33), אינו יכול שלא להתרשם מרמתה ומרמתם של עושיה. החל מהטיפול בספורט ישראלי, עבור לקטעים מהעולם, וסיים ברמת הגשת התוכנית. היא משוט בליגה אחרת.

באחד מימי שישי, ערב משחק חשוב בכדורעף, בין הפועל מטה אשר והפועל בת־ים, נפגשתי עם סלמאן מוניר, מנהל מחלקת הספורט בערבית ומגיש התוכנית. שאלתי אותו האם צוות שלו יגיע מחר לצלם את המשחק. מוניר נראה מופתע. לא, הוא השיב, הוא אפילו לא שמע שיש משחק חשוב כזה. נכון, הוא לא מתעניין במיוחד בכדורעף.

למחרת שאלתי את יונה פלר, מזכיר איגוד הכדורעף, אם הודיעו לטלוויזיה, שיש משחק חשוב כזה. כן, היתה התשובה, שלחנו להם, בראשית העונה, תוכנית של משחקי הליגה. והם צריכים לדעת שיש משחק.

הכל יכול להיות אחרת. מה שברור שאין פה מקצוענות. חסרים הרצון, הידע והיכולת לעשות את יחסי הציבור באופן הנכון. וזה כמובן רק ליקוי נוסף, ובוודאי לא החמור שבליקויים, בהם לוקה הכדורעף הישראלי.

כבר שנים רבות שלא נערך בארץ טורניר כדורעף בין־לאומי רציני. עברו כבר שנים מאז הפעם האחרונה שבה יכול היה הקהל הישראלי לעמוד על יכולתה של הנבחרת הלאומית, העורכת את כל משחקיה בחו"ל.

אימוץ קבוצות

הכדורעף יכול ליהנות מתנאים מצויינים, שספק אם ענפי ספורט קבוצתיים אחרים יכולים לזכות בהם. למעשה, לכל ברור שהכדורעף „הפך" לענף ספורט מקצועני, [illegible] הקיבוצים יכולים לאפשר זאת להנהיגם.

לשם כך צריכות הקבוצות להיות מאומצות ע"י מפעלים קיבוציים גדולים, או ע"י המפעלים האזוריים, והללו יעסיקו את שחקני הכדורעף במכסת הפעילים של כל קיבוץ. מעייניהם של השחקנים יופנו לכדורעף בכל שיידרש, והם יזכו לתנאים של מקצוענים. מאליו מובן שגם הצד הניהולי והמקצועי יהיה חייב להתעלות לרמה גבוהה יותר. הצופים ייצאו נשכרים מתצוגות כדורעף ברמה גבוהה, ויבואו לראות משחקים מרתקים. בסיומו של המהלך תוכל הקבוצה לכסות לפחות חלק ניכר מהוצאותיה.

ברגע שיוקמו שלוש־ארבע קבוצות כאלה יקבל הכדורעף את ה„פוש" המקצועי והתקשורתי שהוא זקוק לו.

אגב, בגליל־העליון כבר קיים סידור דומה לקבוצת הכדורסל. רק שזהו סידור יקר. הכדורעף, מבחינה זו, יהיה זול יותר.

פירות טובים

לפני כשלוש שנים הצעתי למיכה נבון מחניתה ולאוריה כהן מאילון, לבצע את האיחוד של חניתה/אילון עם געתון. ההצעה אמרה שהקבוצה הזו חייבת להיות מקצוענית, אחרת אין טעם לכל המהלך. פרטים משמעותיים אחרים בהצעה נגעו לניהול המקצועי של כל סקציית הכדורעף מהילדים ועד לבוגרים. האיחוד לא התבצע באותה שנה אלא שנה אחר־כך.

האיחוד שיצר את מטה אשר פירותיו טובים עד היום. לא מעט בזכותו של אורי חבר שהביא את האליפות והגביע מבת־ים למטה אשר. והתוצאות, שהושגו בקלות מגוחכת, נראות יותר כספקולציה נכונה יותר מאשר של עבודה יסודית. העבודה שבראש הפירמידה הזו עמד מאמן־שחקן מוסיפה ברכך להנחה זו. התחקימות של מטה אשר, בסקאלה אירופית, מאשרת את אותה ההנחה.

העתיד הקרוב של הקבוצה אינו ברור. חבר הוא כדורעפן שכיר. והואי בורנשטיין ואורן שר שוקלים מעבר למקומות אחרים בעונה הבאה. אמיר טנפיר, גם הוא על תקן שכיר. דורון שוחי שיגובר באילון, עלול להיקלע לקשיים, גם בגלל גילו. רכש שעשוי לשפר את מצב הקבוצה הוא שמאי גלזר, שאולי יגורר לצפון.

סביר להניח שבצפון יצמחו שחקני כדורעף. השאלה באיזה קצב, והאם הם יוכלו להמשיך ולשמור ולקדם את השם שרכשה לעצמה הפועל מטה אשר.

בעבר היו בגליל המערבי שלוש־ארבע קבוצות בליגה הלאומית (חניתה, אילון, עין־המפרץ, סער־עברון). כל איחודי הקבוצות שנעשו בעשר השנים האחרונות היו תוצאה של מצבי חוסר ברירה, ולא של שינוי בהשקפה ותיכנון ארוך־טווח. זו גם היתה הסיבה להקמת מטה אשר. אלא שהסיכוי היחיד להישרדותה של מטה אשר ברמה גבוהה הוא במעבר למקצוענות. אחרת, את האיחוד הבא, הם יאלצו לעשות עם המעפיל... מקצוענות בניהול, מקצוענות בכדורעף, מקצוענות בהתייחסות. המעבר למקצוענות יציב אתגרים חדשים ומרתקים לשחקנים ולהנהלות. זה יחייב אותם להתייחס לכדורעף לפחות באותה רצינות בה הם מתייחסים לתרבות וכשיוצאו כאלה.

האם קיים היום במטה אשר אספקט מקצועי נרחב יותר מאשר לאיחודים קודמים? את התשובה האמיתית נקבל בשנים הבאות.

הפועל לוד — אלופת טניס־שולחן

קבוצת הפועל לוד זכתה אמש בפעם השנייה ברציפות באליפות ישראל בטניס־שולחן, לאחר שניצחה שלושום בתיקו 5:8 עם מכבי ת"א.

בסיום המחזור האחרון היה להפועל לוד 23 נקודות, כמו להפועל רמת־גן, שניצחה את מכבי זכרון־יעקב — 0:9. גם הפרש המערכות היה שווה, מה שקבע את גורל האליפות היה המאזן הפנימי בין שתי הקבוצות: לוד ניצחה את יריבתה — 3:7, והפועל רמת־גן ניצחה רק 4:6.

שש נבחרות כדורעף יתמודדו בטורנירים באירופה

יצחק ויסהוף

שש נבחרות לאומיות בכדורעף עומדות להופיע בשבועות הקרובים בטורנירים שונים ברחבי אירופה.

אתמול יצאה לפורטוגל הנבחרת הצעירה לנשים. היא תתמודד בטורניר בין־לאומי בעיר פורטו עד ה־4 באפריל. לאחר־מכן ישתתפו הצעירות בליסבון בטורניר ספורט הפועלים.

נבחרת הנוער של ישראל תצא ביום ראשון לליסבון, ותשתתף גם היא בטורניר ספורט הפועלים.

באותו יום יצאו לאירופה גם נבחרות הנערים והנערות לטורנירים במערב־גרמניה.

הנבחרת הלאומית של ישראל תצא לטורניר בבלגיה ב־16 באפריל. טורניר זה יהווה הכנה לקראת טורניר־האביב בשבדיה, שיחל ב־23 באפריל ויסתיים ב־1 במאי. ישראל תשחק בשבדיה בבית ד', בעיר אסקים, נגד נבחרות צרפת ונורבגיה.

נבחרת הנשים של ישראל תחל ב־23 באפריל את טורניר־האביב לנשים באתונה. בבית הישראליות ישחקו נבחרות אוסטריה, דנמרק [illegible]

תוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי

תמר רמת הנגב

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת מס' 178/03/10 שינוי מס' 2 לתכנית המפורטת.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד קרקע מתחום חצרות משק ושטח חקלאי לאזור מבנים למגורים ועבודים זמניים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית — שטח התכנית: 15 דונם, גוש: 39083 מושב פארן אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3449 מיום 11.5.87 עמוד 1604. השינוי האמור שבה — הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו.

השינוי הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת הנגב.

כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6205 חלקה 542 וגוש 6109 חלקה 57 רחוב האלונים מס' 3 דהיינו הקלה 6% משטח החלקה ו־10% בק.ב. במרווחים צדדיים.

כל המעוניין והרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

התנגדויות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת אחורי בניה להעברת אוורור מקומה לקומה, לצרוף מחסנים לדירה ולמרפסות ברחוב הגולן מס' 11 גוש 6638 חלקה 72.
תיק בנין 2/914־011
בקשה מס' 871322

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב–יפו

עיריית חיפה

משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 640775־04

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: משפ' פירסט ובריט — לאשר תוספות בניה תוך שנויים פנימיים וחיצוניים בשתי דירות שבקומת־הקרקע ברח' דורות 16 חלקה 183 בגוש 11200, רמת־רמז.

והבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. בליטות למרווח צדדי צפוני.
3. מרחק בין הבנינים קטן מהמותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר ינובייץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6581 חלקה 258־256, מגרש 2 רח' צ'מן מבוקשת הקלה 3.5% משטח המגרש דהיינו 53.5% במקום 50% המותרים לפי תכנית רע/1/171.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ,
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה

מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6416 חלקה 86 ברחוב ביאליק המלמ"ח המסומנת כאזור מגורים ב' ע"פ ת.ב.ע. 210א' בקשה להערכה שימוש חורג לתקופה נוספת של 4 שנים.

מהות הבקשה: עם תום שנה לשימוש חורג במבנה מגורים למסעדה מבוקשת הערכת תקופת השימוש ל־4 שנים נוספות.

כל מי שיש לו התנגדות למתן אישור הנ"ל, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

חוק תכנון והבניה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי פתח תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה מופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת תכנית מס' פת/1224/5.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב פתח תקוה גוש 6347 חלקות 1, 3, 6, 38־42, 64, 65, גוש 6347 ח"ח 5, 16, 27, 43, 61, גוש 6348 חלקות 25־31, 39, 48, 49, 52, גוש 6348 ח"ח 35־36, 62־64.

עיקרי הוראות התכנית: קביעת דרך גישה לפארק הירקונים–אפק מדרך הירקונים. הרחבת דרכים קיימות בשטח חקלאי וגן לאומי. התוויית דרכים חדשות בשטח חקלאי וגן לאומי.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך לפי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149. 020, 010 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באזור בנייה.

דהיינו בניית תוספת מגורים בקומה א'־ב' בניצול 19.8% במקום 18.75% שטח בחלקה 74 בגוש 18207, רחוב ארלוזורוב 38 עיר נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

(כ) כתוביות מיוחדות לקויי שמיעה.

09.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 09.05 שעת כושר. 09.15 גברת פלפלה. 09.25 ציפיטפוס. 09.50 הרפתקאות בגן חיות. פרק 19: סכנות המקצוע. 10.10 ספורט לגו. 10.15 סוכן חשאי מ.ג.ל פרק 8: הודעה מאמא. 10.35 הסבתא של מגרי. 11.05 ג'סי נורמן, את מזמרת הסופרן המפורסמת. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 כלי סדות. 14.30 קשר משפחתי (ש"ח מ־28.1.88) (כ) 15.10 רחוב סומסום. 15.40 שעת כושר. 15.55 מאתיים שניות למועצת חולל. 16.25 ממלכת הדוב הלבן פרק 3. 16.50 40 עד כאן מידע הסטורי מ־40 שנות מדינת ישראל. 17.00 ערב חדש מנחה אילנה דיין. 17.30 הנמוכים, שם הפרק יוצאים לצוד. 17.55 ריוויר קוסמילי. 18.25 הגיע זמן לשון, אבשלום קור מספר על ארבעת הבנים שבהגדה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 למשפחה (ערבית). 19.00 מבגש (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.55 הגיע זמן לשון — פינת הלשון השבועית של אבשלום קור עוסקת ב"כל דבפין". 21.00 מבט לחדשות. 21.35 בית דין לילי. 22.00 בן־גוריון, חרס ופיוס. שנת 1963, בן־גוריון אינו עוד ראש ממשלה, אך תובע חקירת פרשת לבון. אשכול ומפלגתו דוחים את תביעתו. בן־גוריון מקים את רפ"י. 22.55 מטלוק, שם הפרק: המדינה נגד מטלוק. 23.45 פסוקו של יום וחדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 קימבה, האריה הלבן. 18.55 הנסיכה האירשה. 19.00 צרעת עכשיו. 19.15 הממרת מאמר בהוצעה חיה. 19.40 דרמות, כלא תנשים. 20.00 מסע אל האמנות המודרנית, פרק אחד־עשר: האמנות כסימן שאלה. 20.50 אוטוסטופ. 21.35 גלויות מפריז.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צליל בוקר. 07.06 באהבה ניגנוה — רבהוק: סקרגו קרוייצר אופ. 66, רפסיגיו הצפרים: גריג קונצ'רטו לפסנתר בלה מינור, גריגו מוזיקה "ויגרוד יורסלפר". 09.00 קונצ'רט בוקר — אבירונו פתיחה אבינו רפסיגיו: מוצלות עתיקים בטוטנו קונצ'רטו לכנור חיידן סימפוניה מס. 104 כרובינו מיסה להכתרתו של ישראל העשירי. 11.57 פינת השיר — ושירי יעקב אורלנר. 12.00 מן הפרטיה — באך: סונטה מספר 1, בסי מינור, לכנור וצ'מבלו (אלברטו ליסי/אריה וקסו); לקלרו: סונטה מספר 3, ברה מג'ור, לכנור ופסנתר (פרוני רוגור/ברכה אסלסו); שוברט: רונדו בריאנט לכנור ופסנתר (רוד חן/תכור גרינסלדו) מנדלסון וריאציות רציניות ברה מינור, אופוס 54 (אלכסנדר ברגינסקי). 13.05 בהאזנת גינוחה — הנדל: סוויטה מס. 1 מתוך "מוסיקה על המים"; היידן: קונצ'רטו מס. 1 לצ'לו ותז"ג י. שטמיץ: סימפוניה בסי במול מג'ור רבודק קונצ'רטו בסול מינור לפסנתר ותזמורת. 15.00 מפגשים מוסיקליים. 16.00 אתנחתא — דורון סוויסרו צ'לו/ליאורה זיזליו פסנתר: בטהובן: סונטה מס. 5 ברה מג'ור בוקריני: סונטה בלה מג'ור בהמנס: סונטה ברה מג'ור. 17.30 קשת של צלילים — גיזנג, נילסן, סיבליוס: פרקים מתוך רביעיות לכלי קשת. 18.03 אתחולונית בצליל — ואמורה של תברוק בגרמניה האנגלית. 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 אזהרת — הנדל שמשון (סולנים, מקהלה כס. "קוני מהמבורג", תזמ. הקאמרית הישראלית רודולף קלבר). 23.00 רוך הזהב — אמניה גדולות בוקלטות הסטוריות * רביעיית "פרוראסום" תכנית ראשונה: היידן רביעיית מיתרים בסי במול מג'ור; שוברט: חמישייה בלה מג'ור ("הטרוטה") (א. שנאבל: פסנתר ק. הופדר: קונטרבס) (ש"ח)

רשת א'

07.30 רדירקל. 08.05 חגגה עם בני הרגל. 09.05 סלרדיו שירות מידע. 10.05 שירקוד מתלות ושירים. 11.05 פגיני בוקר עם גדעון הוה. 12.05 מעריב יפתיכוני. 13.00 חדשות. 13.30 חדשות בצהריים. 14.05 בראש צעיר מגזין יומי לילדים. 15.30 האוניברסיטה המשודרת צרעתית למתקדמים. 16.05 ארץ לא נודעת. 17.10 צבעי הקשת. "שירי עדות". 18.05 מינחת ערב. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שירותים לעולים. 22.05 יש לי חלום עם יובב כץ.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 בראש צעיר מגזין לילדים. 10.05 כל צבעי הקשת עם עמיקם דוסמן. 12.10 אלף־אלף בבית, עם אהוד מנור. 13.05 כותרי היום חדשות ופוצחים. 14.05 לראות או לא לראות, זמן חדשות להתבונן ולהאזנה. 14.30 כת צוחק הוי הזמר. 15.05 שירים ושרונים. 15.55 קריאה ספר קראים מפליאים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מסעות ואנשים מגזין המשק והחברה. 17.05 רגעי ספג. 18.00 ויקור עם יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 שורשים שבועון לענייני פולקלור ועדות. 22.05 הלילה החמישי עם אלעזר שטורם. 00.15 לראות כחלום שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. מלכותו של הורדוס יוסף עם הכיתות השמנת ויהודי התפוצות. מרצה: פרופ' מנחם שטרן. 06.50 פוקוס עין החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 עשר שירים עבריים. 10.55 לא סמים מינה יומית. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 דו רח יומי. 13.55 40 לאחור סיפור היום בתש"ח. 14.05 עם דורו דיין. 14.05 פגישה יומית עם יצחק בקר. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 באוזן מילולי פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 19.05 יעד משורר מגאוין גלי־צה"ל לעניני צבא ובטחון (ש"ח). 19.50 פינת המה ללילה. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 בעיקר מוסיקה המכללה המוסיקלית. פרופ' אבל אריך מגיש הרצאה בנושא "ההורים על מלודיה". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת מלכותו של הורדוס יוסף עם הכיתות השנות ויהודי התפוצות. מרצה: פרופ' מנחם שטרן. 22.05 על הרבש ועל הכיפאק. 22.55 לא סמים — מינה יומית. 23.05 עשרים וארבע היום שהיו. 23.55 שיחת חצות עם ע"ד ציונה סכל מגנית ר' עיריית הרצליה.

שידורי צה"ל 2

19.05 שליטה מהמתן. 20.05 צ"ש עם אבירי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 קול תג'אז הוה עם רני קרסל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 גימלים עם מיכל שמואלי. 10.05 רברי מוהים. 11.05 שבעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.05 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, חדש ומחודש. 16.05 חגגה יומית עם יקיר אביב. 18.05 קליבו שבועון פופ. 20.05 קו ההתחלה תקליטי שודרים ראשונים. 21.05 מסע רוק 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
4.30, 7.15, 9.30

אסתר: הסיציליאני 5, 7.15, 9.40
אורלי: מכת ירח 7.15, 9.30
בן־יהודה: חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
גת: הקיסר האחרון 6.00, 9.00
גורדון: יופיו של החטא 4.30, 7.00, 9.30
דקל: חשוד 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: עבודה בעיניים 7.45
הוד: עבודה בעיניים 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
מינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
מינמה 2: סגור
פאר: ת"א לוס אנג'לס 5, 7.30, 9.30
פריס: יהושע יהושע 2, 12, 7.15, 9.30
רב־חן:
רב־חן 1: אימפריית השמש 5, 7.30, 9.50
רב־חן 2: מעקב צמוד 5, 7.25, 9.45
רב־חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 11, 2, 4, 7.40, 9.45
רב־חן 4: יום במלכות 11, 2, 5, 7.40, 9.45
רב־חן 5: תרגילים בחיזור 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: רקדנים 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: הנרדף 5, 7.15, 9.30
תכלת: החולמים 4.30, 7.00, 9.35
לב:
לב 1: תופסת בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: שובו של מרטין 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: מלאכים בשמי ברלין 2, 5, 8, 10.00
לב 4: טמטום 30 2, 5, 7.30, 10.00
מוזיאון תל־אביב: עיניים שחורות 7.00, 9.00

רמת־גן
ארמון: אימפריית השמש 4, 6.40, 9.30
ליליו: ת"א–לוס־אנג'לס 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: מעקב צמוד 5, 7.20, 9.40
גן 2: ללא מוצא 6, 9
גן 3: רקוד מושחת 5, 7.30, 9.40
גן 4: הקיסר האחרון 6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: הנרדף 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: אי אפשר לקנות אהבה 4.30, 9.15
חן: חשוד 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון:
עוץ לי גוץ לי 16.00
יום במלכות 17.45
9 וחצי שבועות של שכרון חושים 20.00
מציצים 22.00
סיפור בזיג זג 24.00
כפיר: מכת ירח 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: אימפריית השמש 8.30
מיטשל: חיזור גורלי 7.00, 9.15
סמדר: ריקוד בחשיכה 7.00, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: עבודה בעיניים 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים: 18.45, 21.45

חיפה
אורה: הנרדף 4.30, 7.00, 9.15
חן: אי אפשר לקנות אהבה 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: עבודה בעיניים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.15
רון: מכת ירח 4, 6.30, 9.00
רביאור:
רביאור 1: מעקב צמוד 6.45, 9.15
רביאור 2: הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רביאור 3: החשוד 6.50, 9.15
אורלי: יופיו של החטא 6.45, 9.15
קרן אור המחודש:
ת"א לוס אנג'לס 4.30, 7.00, 9.15
פאר: הסיציליאני 5.00, 7.30, 9.30

נתניה
שרון: ת"א לוס אנג'לס 5, 7, 9.15

חולון
סבוי: חיזור גורלי 5, 7.15, 9.30
מגדלו: מלון חדר המיטות 6.00, 9.00
ארמון: ת"א לוס אנג'לס 5, 7.30, 9.30

מתנ"ס קרית שרת
אבא גנוב 4.00, 7.15, 9.30

בת־ים
עצמאות: מלון חדר המיטות 5, 7.15, 9.30

הרצליה
היכל: עבודה בעיניים 7.15, 9.30

פתח־תקוה
היכל 1: עבודה בעיניים 5, 7.15, 9.30
היכל 2: חיזור גורלי 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: רקדנים 7.15, 9.30

עפולה
מופתרון: עבודה בעיניים 9.00

ראשון־לציון
רון 1: עבודה בעיניים 7.30, 9.30
רון 2: חיזור גורלי 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 31.3
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
מותו של סוכן: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 31.3 בשעה 21.30
מאמי

תן טרמפ לחייל

שירותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — הנביאה רייק 20

חולון
אהרון — הופיין 52

ירושלים
ירושלים — יפו 212

נתניה
טורת — ס"ת 76

פתח־תקוה
קופ"ח — חיים עוזר

רמת־גן
המגן — ביאליק 80

תל־אביב
גרוסו — שינקין 27
שלמה המלך — שלמה המלך 78

חיפה
חניתה — חניתה 22

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244, חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.36.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק – נשים, כירורגיה, אורטופדיה
הדסה ע"כ – ילדים, עיניים
בקור חולים – פנימית, א.א.ג.

מוקד קופת חולים כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' בין 20.00–08.00, בימי ו' 15.00–08.00. טלפונים: 433500־03, 433500־03.

יד ביד – ארגון קשבת במלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 243358־02
ת"א – 226027־03 (24 שעות)
חיפה – 229488־04 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 922222־04

קו פתוח לחולים במצוקה
בימי ב' רחוב – טל. 222785.
"קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 681880־03 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שלי"ד
החוט לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל: 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869־03, 288822־03.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 32452־052 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 227171־02
ער"ן תל־אביב — טל' 5461111־03
ער"ן ילדים ונוער ת"א — טל' 5261113־03
ער"ן חיפה — טל' 672232־04
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 988410־04
ער"ן נתניה — טל' 335316־053
ער"ן כפר־סבא — 913999־052
ער"ן באר־שבע — טל' 418111־057

סלול מי־מורדים
מוקד ע"א למקרים דחופים — טל' 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 1781111־03, רמלה — 101, טל' 221022־08, עפולה — 101, טלפון 95554־065, טבריה — 101, טלפון 981401־04, נהריה — טל' 923338־04, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 74767־057, שח"ל בגוש דן, טל' 330848־03

סוכנות הידיעות הפלשתינית בי"ם נסגרה בצו לחצי שנה

בעלי הסוכנויות מכחישים הטענה, שהם קשורים לאש"ף ● ח"כ פלד: התקנות המנדטוריות לפיהן פועל רבין, מתירות לו לסגור גם את הכנסת

מנחם ענברי

אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, הורה לסגור לחצי שנה את המרכז הפלשתיני לשירותי עיתונות של רימונדה טאוויל ואיברהים קרעין. קרעין נדרש לבוא אתמול בבוקר למטה מרחב ירושלים של המשטרה במגרש הרוסים ושם נמסר לידיו הצו, המבוסס על התקנות לשעת חירום מימי המנדט.

לקרעין נאמר כי משרדו נתמך וממומן בידי אש"ף והוא הכחיש טענה זו בו במקום. לדבריו, המשרד ממומן מדמי המנוי של לקוחותיו. בהודעה שמסר לעיתונות נאמר, כי סגירת המשרד היא חלק ממסע הלחצים על העיתונות, והצו בלתי דמוקרטי.

ההחלטה העקרונית לסגור את המשרד נתקבלה לפני יותר מחודשיים, אבל יצאה אל הפועל רק כעת. המשרד הזה היווה אתגר להסברה הישראלית בשטחים, כיוון שסיפק מידע מהיר לכתבי החוץ. לאחר פרוץ ההתקוממות ניסתה ישראל להקים מרכז אינפורמציה מטעם דובר צה"ל, שיתחרה במרכז לשירותי עיתונות, אך הדבר לא עלה יפה. לסגירה משמעות טקטית ואסטרטגית. המשמעות הטקטית קשורה בצעדים הכלליים הננקטים לבלימת המידע מן השטחים, אבל המשמעות האסטרטגית קשורה במאמץ להחזיר את השפעתה של ירדן למזרח ירושלים, תרף ההתקוממות.

לרימונדה טאוויל ואיברהים קרעין יש קשרים אמיצים במפלגת העבודה, ובזמנה סיכל שמעון פרס, כאשר היה ראש ממשלה, כוונה של גורמי ביטחון לסגור את סוכנות הידיעות שלהם.

פלד מגנה

במברק לשר הביטחון, רבין, מגנה ח"כ מתי פלד מן הרשימה המתקדמת בחריפות את סגירת סוכנות הידיעות הפלשתינית. הוא תובע לבטל את ההחלטה.

לדברי פלד, ההאשמות נגד הסוכנות הן שטות מוחלטת, ואינן אלא כסות דקה למסע שמנהלת הממשלה לחיסול חופש העיתונות משני צידי הקו הירוק. בנאום שנשא באסיפת חברי הרשימה המתקדמת בחיפה אמר פלד, "התקנות לשעת חירום נותנות לשר הביטחון סמכויות כמעט בלתי מוגבלות. הוא רשאי, למעשה, להתערב כמעט בכל דרך ולסגור כל מוסד במדינה ככל העולה על רוחו. על פי לשונן של התקנות לשעת חירום שום דבר אינו מונע משר ביטחון לסגור גם את הכנסת ולאסור על חבריה להתכנס".

40 טון שלג שהובאו מאתר החרמון נשפכו אתמול ברחבת עיריית ת"א, ביוזמת אתר החרמון ובשיתוף עיריית ת"א. הכוונה – לעודד משפחות לבלות את חופשת הפסח באתר החרמון (צילום: יעקב רז)

שמאלנים בטורינו מתנכלים לחנות שהעזה למכור ספרים בנושאים יהודיים וישראליים

ראש העירייה הגיבה בהוקעת "חוסר הסובלנות נגד תרבותו של עם"

אהרון ניר (איטליה)

"החרימו את חנות הספרים של היהודים!" ..."החרימו את האשכוליות ג'פה ואת הספרים של לוקסנבורגו!" — סיסמאות אלו נכתבו על חלונות הראווה של בית המסחר לספרים בשם "לוקסנבורג" שבכיכר המרכזית בטורינו, שליד כניסתו מתגודדות זה שבועות אחדים כנופיות של צעירים שנכנסים גם לתוך החנות ומאיימים על העובדים.

בפתח החנות הם מחלקים בין העוברים והשבים עלוני־תעמולה אנטי־ישראליים, על המפלגה "דמוקרטיה פרולטארית".

אנג'לו פצאנה בעלי חנות הספרים חבר מועצת מחוז טורינו מטעם מפלגת "הירוקים", הוא גם חבר האגודה "איטליה־ישראל" בין שאר הספרים הוא מציג בחלון הראווה ספרים בנושאים יהודיים וישראליים.

ראש העיר הסוציאליסטי מריה גאויה, פרסמה הודעה בה היא מוקיעה את "חוסר הסובלנות נגד תרבותו של עם", מפלגת "הדמוקרטיה הפרולטרית" דוחה את האשמתה באנטישמיות, והסבירה בהודעה נגדית שהמפגינים לפני חנות הספרים הפיצו רק עלונים "נגד רצח הפלשתינים, נגד היזמות הפרך ציוניות של בעלי חנות ונגד הציונות, שיהודים כה רבים גם בישראל וגם באמריקה ובעולם כולו אינם מהססים. להשוותה לעריצות הנאצית".

בכנס ב"צוותא" — בואנוס איירס

חתן פרס נובל, אסקיבל, קרא להפסיק שפיכת הדם בשטחים

שלמה סלוצקי

מאות משתתפים מילאו ביום ג' את אולם צוותא בבואנוס איירס, בכנס "למען שלום עכשיו במזה"ת".

באירוע, שאורגן ע"י החזית של מפ"ם בארגנטינה, השתתפו יהודים ולא יהודים, שכולם ידידים מוראגים של ישראל.

הדובר הראשי בכנס, שזכה להד רב בתקשורת המקומית, היה לואיס מריה פרז אסקיבל, חתן פרס נובל לשלום ב־1978, אשר קרא לממשלת ישראל ולפלשתינים להפסיק את שפיכות הדמים בשטחים ולצעוד אל שלום צודק במזה"ת.

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי

ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזאת הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה בראשל"צ, בקשה למתן הקלות. חלקה 432 גוש 3926 רחוב עולי הגרדום 72 לפי תוכנית מיתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה בית מגורים 4 קומות 6 דירות.

בקשת בעלי החלקה: הקלה 2.5% עבור קומה חמישית. הקלה 5% עבור מעלית. הקלה 6% לתכנון עבור מרפסות ללא גג. הקלה 10% בקווי בנין צדדיים. בליטה 1.5 מ' לחזית המגרש בהתאם ליתר הבניינים.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה — ראשל"צ

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 157, 93 בגוש 8259 רח' בן יהודה מס' 3 נתניה עד 6% בניה (מעבר להקלות המאושרות) ת.ב. 4391.

את התכנית מס' 477/87 ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים מופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת "תכנית מספר 2202 כ"", שינוי מס' 9/85 לתכנית המתאר מס' עמ/9 (לעיר העתיקה וסביבתה) ושינוי מס' 1/85 לתכנית מס' 2185 ולתכניות 2202 ו־2202א' (שינוי תכנית מתאר מקומית).

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב ירושלים, הרובע היהודי בעיר העתיקה, רחוב מגור האשורים מס' 2, גוש תכנון מס' 28 (עפ"י תכנית מס' 2185). שטח בין קואורדינטות אורך 171930 — 171946 ובין קואורדינטות רוחב 131518 — 131500, הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי תכנית מתאר מס' עמ/9 ע"י שינוי יעוד שטח מאזור מגורים מיוחד לאזור מגורים.
ב. שינוי הוראות תכנית מס' 2202א' בשטח התכנית ע"י ביטול הוראה בנין שימור מבנים.
ג. קביעת בינוי בשטח והגדלת זכויות הבניה בכ־68% בהתאם לנספח ה. קביעת הוראות בנין והריסת מבנים.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אליהו פרישר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה מחוז ירושלים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים מופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת "תכנית מספר 8775", שינוי מס' 9/87 לתכנית המתאר המקומית לירושלים.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: ירושלים, שכ' זכרון משה, רח' דוד ילין 27, פינת רח' פינס. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול. גוש 30071, חלקות 66, 67.

עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי יעוד שטח מאזור מגורים 3 לאזור מסחרי; ב. הגדלת אחוזי הבניה מ־93% המותרים ל־201%; ג. הגדלת מספר הקומות המותר מ־3 קומות ל־4 קומות ד. קביעת בינוי בשטח וקביעת קווי בנין אפס בכל צדי המגרש; ו. קביעת הוראות בינוי בנין תוך שיפור חזיתותיו ז. איחוד חלקות.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אליהו פרישר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה מחוז ירושלים

פתרון ביניים ברשות השידור — תקציב ביניים

בצלאל עמיקם

שידורי הרדיו והטלוויזיה זכו לאורכה בת חודש ימים בעקבות החלטתו של שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, לאשר לרשות השידור לנצל כספי תקציב ביניים. פתרון זה הסתמן בשיחות שניהל נבון עם היועץ המשפטי לממשלה ועם גורמים באוצר.

שר החינוך פנה לראש הממשלה ודרש ממנו להחיש את הדיונים במפלגתו כדי לקבוע את רשימת נציגי הליכוד במליאת רשות השידור החדשה.

נראה, כי הסחבת הממושכת בנושא זה תסתיים לאחר פגרת הפסח והרשות ומוסדותיה יתחילו לפעול באיזור של חודש.

מבטחים דוחה כוונת האוצר להוריד ריבית אגרות החוב

שירות "על המשמר"

הסיכומים לשנת 1987 של קרן התגמולים מבטחים מראים על גידול של 23 אחוז בהון הצבור, שהסתכם בכ־7.3 מיליארד שקל לעומת 7.5 מיליארד בשנה הקודמת. מסר מנכ"ל מבטחים, עמוס ערן, בישיבת ההנהלה אתמול בתל־אביב.

גם בגביית דמי תגמולים היתה עלייה של 34% אחוז והיא הסתכמה בכ־541 מיליון שקל לעומת 404 מיליון בשנה הקודמת.

ערן הדגיש, כי מצבה האקטוארי של מבטחים איתן, אולם כדי לבסס את הקיים, יש להעלות את דמי הגמולים והוא תובע שוב מהתעשיינים לקיים את ההסכם שעליו הם חתמו בעבר, לפיו עליהם לשלם אחוז אחד נוסף לקרן הפנסיה.

ערן מסר, כי נתקבלה הודעה מהאוצר על הורדת הריבית באחוז אחד לאגרות החוב של הקרנות. לדבריו, אם הדבר יסוכם: ישגעו הקרנות ובסופו של דבר תצטרך הממשלה לשאת בהוצאה, שתהיה משמעותית ביותר. מבטחים אינה משלימה עם הודעה זאת, ואם הודעת האוצר על הפניית חלק נוסף מסך ההשקעה המוכרת, לשוק החופשי, דבר שיוריד את סך התשואה לקרנות.

פרסומים חדשים של טקסטים מקומראן בכינוס בירושלים

בצלאל עמיקם

חיבור המיוחס לנביא יחזקאל, וכן פירוש היסטורי של חזון העצמות היבשות, נכללו בין הגילויים החדשים שנדונו בכינוס חוקרים בינלאומי במלאות 40 שנה לחקר מגילות מדבר יהודה. הכינוס נערך במשך שישה ימים על־ידי "יד בן־צבי" באוניברסיטאות חיפה ותל־אביב ובמוזיאון ישראל בירושלים.

החיבור הוא מן הטקסטים שנתגלו במערה הרביעית של קומראן — "מערת הספריה" — אך עד היום לא פורסמו. בכינוס גם הוצג לראשונה שחזור של מזמור תפילה מאגי הכולל השבעות נגד פגיעתם של שדים. מטקסט זה עולה כי אנשי כת מדבר יהודה השתמשו בהשבעות מסוגים שונים למצבים שונים, כפי שנהגו יהודים בכל העת העתיקה.

הדעה שהתגבשה מתוך ההרצאות והדיונים רבות מן התיאוריות שהיו מקובלות עד כה על אנשי כת מדבר יהודה ומוצאם הן מיושנות ויש לחפש פתרונות חדשים. אחד מן הקשיים הוא, שהטקסטים שהתפרסמו לאחרונה אינם בעלי אופי מיוחד לכת מדבר יהודה דווקא, אלא יכלו להתחבר ע"י קבוצה יהודית אחרת. תופעה זו תורה והעלתה את השאלה: מה אופיה של הספריה שנתגלתה במערה הרביעית בפרט, ובמערות קומראן בכלל? האם היתה זו ספריה מיוחדת ובה ספרים הקרובים להשקפות הכת בלבד או שכללה גם ספרים אחרים?

שיתוף פעולה פולין־ישראל בסרטים לציון המרד בגטו

עתיים

הטלוויזיה הפולנית תקרין ב־19 באפריל שני סרטים, שבחלקם צולמו בישראל ובארצות הברית, וחלקם בפולין, לציון מרד גטו וארשה.

השבוע הגיע לישראל צוות טלוויזיה פולני, לראשונה מאז מלחמת ששת הימים. הצוות ראיין בארץ את חסידי אומות העולם החיים בקרבנו.

בסרט השני, שיצולם בתוך תעלות הביוב של וארשה, ישחזר יהודה רותם מירושלים, שיצא בימים אלה לוארשה, את העברת אחרוני המורדים מהגטו לחלק הנוצרי של העיר.

ראש עיריית תל־אביב שלמה להט הוזמן על ידי ראש עיריית וארשה להיות אורחו באירועים לציון מלאת 45 שנה למרד בגטו, אך נאלץ לדחותה.

שבעה חברי כנסת ישראליים יתארחו בפרלמנט הפולני (הסיים) ויהיו אורחיו של יו"ר הפרלמנט.

חברי הכנסת הם שבח וייס, חייקה גרוסמן, דב שילנסקי, אברהם ורדיגר, א. שוסטק, אליהו בן אלישר ומרים תעסה־גלזר.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 30.3.1988

	יחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	--	--	1.7044	1.7257	1.7160
דולר אמריקאי	1	1.52	1.59	1.5548	1.5742	1.5648
מרק גרמני	1	0.91	0.96	0.9306	0.9422	0.9378
לירה שטרלינג	1	2.84	2.98	2.8922	2.9283	2.9144
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2752	0.2786	0.2766
ין יפני	100	1.22	1.28	1.2426	1.2581	1.2493
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8305	0.8408	0.8350
פרנק שווייצרי	1	1.11	1.16	1.1290	1.1430	1.1347
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2632	0.2665	0.2649
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2476	0.2507	0.2491
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2425	0.2456	0.2444
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3871	0.3919	0.3895
דולר קנדי	1	1.24	1.30	1.2589	1.2747	1.2658
דולר אוסטרלי	1	1.10	1.19	1.1447	1.1590	1.1524
ראנד דר' אפריקאי	1	0.44	0.61	0.7308	0.7399	0.7353
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4445	0.4500	0.4479
שילינג אוסטרי	10	1.30	1.36	1.3238	1.3403	1.3346
לירה איטלקית	1,000	1.23	1.31	1.2594	1.2752	1.2661

טלקס

● מצב תברואתי חמור ב־3 בתי־עסק בחיפה

שלושה בתי־עסק מתוך 114 בהם נערכה בדיקה תברואתית בחיפה נמצאו במצב תברואתי חמור. כך עולה מסקר שערכו מתנדבות נעמת והרשות להגנת הצרכן, שליד מועצת פועלי חיפה, שכלל בדיקת מסעדות, מזנונים וקיוסקים.

הסקר נערך במסגרת המבצע „ישראל לובשת ניקיון". נוסף ל־שלושה שנמצאו במצב תברואתי חמור, נדרשו 29 בתי־עסק אחרים לבצע תיקונים תברואתיים לאלתר. ממצאי הסקר הועברו למחלקת התברואה של עיריית חיפה.

הבדיקה כללה בדיקת ניקיון ותחזוקה במטבח, במתקני הבישול, במקררים, במחסנים ובחדרי חד־שירותים.

קובי מגדל

● הנחות לחיילים במופעי תרבות במתנ"סים

החברה למתנ"סים ומפקדת קצין חינוך ראשי החליטו, ערב חג הפסח, להעניק שי תרבותי לחיילי צה"ל המשרתים הרחק מבתיהם ומרכזי הבילוי והבידור. השי יוענק לחיילים באמצעות קציני החינוך הפיקודיים, שקבלו הנחיות לרכוש עבור החיילים כרטיסי מנוי במחירים מוזלים להצגות תיאטרון, אירועי תרבות ומופעי בידור, הנערכים במתנ"סים בכל רחבי הארץ.

הנהלת החברה למתנ"סים תודיעה, כי אם הנסיון יצליח והחיילים ינצלו שי תרבותי זה, יורחב שיתוף הפעולה עם צה"ל (שע"ח)

● ספינת דיג עלתה על שרטון

„צלופח", ספינת דיג שבסיסה ביפו, עלתה שלשום בלילה על שרטון בחוף ניצנים בדרום.

לספינה, ששוויה כ־400 אלף דולר, נגרמו נזקים רבים. תא הקפטן והחלקים מהסיפון נותקו והתרסקו לאורך החוף.

הספינה היא בבעלות שלושה דייגים מיפו ואזור והיא יצאה שלשום לדיג מכמורת לאורך החופים הדרומיים של הארץ.

עזרא אבירן

המשטרה: ערבים מתנכלים לחיילי בסיס צבאי בחולון

עתים

„פועלים ערביים העובדים במפעל סמוך לבסיס צבאי בחולון מתנכלים לחיילי הבסיס, מקללים אותם ומסכנים את חייהם על־ידי זריקת אבנים לעברם" — כך טען אתמול בבית־משפט השלום בת"א נציג המשטרה בבקשתו לעצור ארבעה מפועלי המפעל, תושבי עזה, החשודים בהשתתפות בזריקת אבנים על חיילים בבסיס ביום ב' בערב.

הארבעה הם חאלד חליל (19), נאחר אבו לברית (24) ושני אחיו באסר (22) ומחמור (19).

נציג משטרת חולון, רס"ל נרקיס יעקובי, טען, כי ביום ב' סמוך לשעה תשע בערב נתקבלה קריאה במוקד המשטרה, כי בבסיס צבאי בחולון זורקים אבנים על חיילים.

החוקר מסר, כי צוות סיור הגיע למקום ולשוטרים הובהר, כי מפקד תורן בבסיס נאלץ לירות שלוש יריות באוויר. החיילים הצביעו בפני השוטרים על מפעל סמוך, לשם נמלטו כעשרה חשודים.

השוטרים נכנסו לשטח המפעל ובחיפוש קצר לכדו את ארבעת החשודים ושני קטינים אחרים.

החוקר טען, כי סמוך למקום תפיסתם של החשודים נתגלו מספר כרזות, שהוכנו כנראה לקראת „יום האדמה" ועליהן נכתבו בערבית דברי שטנה נגד מדינת ישראל ובעד ארגון אש"ף. באחת הכרזות צוייר מגן־דוד כשסכין נעוצה במרכזו.

מעדויותיהם של החיילים בבסיס הוברר, כי אין זו הפעם הראשונה שזורקים לעברם אבנים ומסכנים את חייהם, אמר.

„בכוונתנו להגיע, יחד עם גורמי הביטחון, אל המתסיסים ששלחו את החשודים לבצע את המעשים המיוחסים להם," טען נציג המשטרה.

החשודים הכחישו את כל החשדות המיוחסות להם. אחד מהם טען, כי הוא לא עובד במפעל והשוטרים עצרו אותו ברחוב סמוך.

חשוד אחר סיפר, כי הוא ושני אחיו שנעצרו יחד עימו ישנו באותו ערב במפעל כשלפתע שמעו קולות ירי. כעבור זמן קצר נכנסו השוטרים, האשימו אותם בזריקת אבנים ואף היכו אותם. החשוד הצביע על כתמי דם בחולצתו ועל סימני מכות בגבו.

שופטת השלום אסתר קובו הורתה לעצור את החשודים ל־6 ימים.

„התקלה הטכנית" שונתה ל„אי־אפשר להעביר השיחה"

שלמה [illegible]

ההוראה שניתנה לעובדי „בזק" שלא לקשר בין תושבי השטחים לחו"ל ולטעון כי „תקלה טכנית" אינה מאפשרת את העברת השיחה, שונתה בעקבות פרסום הפרשה ב„על המשמר" והעובדים התבקשו לומר ש„אי־אפשר להעביר את השיחה".

בזמן חתמו עובדי שירות 18 על עצומה נגד מחו על שמאלצים אותם לשקר.

דובר „בזק", זהבה מזורסקי, הכחיש בשיחה עם כתב „על המשמר" את העובדות שניתנה לעובדים הוראה לשקר וטען כי „ההוראה אי־הקשר משום שהטלפוניות הן עובדות משמעת, כמו עובדי הדואר, ולא פרופסורים שיכולים להתמודד עם כל בעיה".

בעקבות זאת נוצר קרע בין העובדים לדובר החברה שהשאילם על לא עוול בכפם, כדבריהם.

במכתב שתלו על לוח המודעות במשרדי מרכזיות 18 טוענים העובדים, כי התמרמרותם על ההוראה לשקר אינה מעידה על בורות וטמטום, אלא דווקא על הבנת המצב ונסיון להתמודד עימו.

ועד עובדי המרכזיות הבינלאומיות דורש מדובר „בזק" להתנצל או להתפטר מתפקידו, מחר אמור מזורסקי להיפגש עם נציגי העובדים בנושא זה.

שוטר ו־2 אנשי משא"ז מואשמים בתקיפת ערבים

עתים

איש משטרה ושני מתנדבי המשמר האזרחי מואשמים בתקיפת שני צעירים ערבים שלא כדין בעת בדיקת כלי־רכב שהגיעו מהשטחים במחסום שהוקם במיוחד לשם כך ליד בן־שמן.

הנאשמים הם השוטר יהושע גונה (25) מרמלה ושני מתנדבים במשמר האזרחי בלוד ראובן ספיר ויעקב כהן, בני 21.

התובעת, עו"ד רחל טוכר, מנהלת המחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה, טוענת בכתב־האישום שהוגש לבית־משפט השלום ברמלה, כי השלושה הקימו ב־21.12.86 בשעה 5.30 בבוקר, מחסום בצומת בן־שמן שליד לוד במטרה לבדוק כלי רכב שהגיעו מהשטחים.

כעבור כחצי שעה נעצר במחסום מיניבוס ובו כ־20 פועלים ערביים. יעקב כהן הורה לנוסעים לרדת ולהציג תעודות־זהות, תוך שהם מרימים ידיהם. אל כהן הצטרף, לפי כתב־האישום, ראובן ספיר, שהורה לנוסעים לקפוץ במקום.

כהן מואשם, כי הוא עבר בין הנוסעים ובעט ברגליהם וכן סטר על לחיו של נער בן 14, כדי להניעו למסור לו מי הנוסע שקילל אותו, לטענתו.

אחיו של אותו נער, כמאל נאצר בן 19, שהיה אף הוא במיניבוס, ניגש אל כהן והציג עצמו כאחיו של הנער. התפתחו דין ודברים ביניהם ובשלב זה הופיע השוטר יהושע גונה שבעט באשכיו של כמאל והיכה על ראשו באגרוף.

התובעת טוענת עוד, כי הנאשמים כבלו את כמאל והכניסוהו ביחד עם אחיו הצעיר לניידת, במהלך הנסיעה למשטרת לוד היכה ספיר את כמאל וסטר לאחיו הצעיר.

השלושה מואשמים בתקיפה שלא כדין.

ביקושים למק"מ ולמניות

גלגלי הבורסה

אלחנן הורוביץ

אתמול בלט ביקוש גדול בלתי־רגיל למילוות קצר מועד, על אף הירידות בתשואותיו השנתיות. מירידות בשיעורי הריבית הוסיפו להזנות שערי המניות ההשקעתיות. השיפור הקל בשער הדולר בעולם הביא גם לעורף ביקוש למניות ההסדר.

הביקושים למניות ההשקעתיות התקרבו ל־2.7 מיליון ש"ח, כעוד שההיצעים הסתכמו כ־861 אלף ש"ח בלבד. במניות ההסדר עלו הביקושים ל־3.3 מיליון ש"ח וההיצעים ירדו ל־2.4 מיליון ש"ח.

במניות ההשקעתיות עלו 169 שערים, ירדו 75 ו־165 נשארו בלי שינוי. החלוקה באחוזים עלו 41% מכל השערים, לעומת 19% שירדו ו־40% שנשארו בלי שינוי.

במניות ההסדר עלו 11, 8 ירדו ו־7 נשארו בלי שינוי.

המחזורים הסתכמו ב־4.6 מיליון ש"ח ב„השקעתיות" וב־3.8 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

בשוק איגרות החוב היתה נטייה לעליות עד 1% בצמודות למדד. בסוג „ברירה כמולה" היו ירידות עד 3% ויציבות. בצמודות לדולר היו תנודות קלות. בנסחרות במט"ח בלטה נטייה לעליות.

במילוות קצר מועד היה מחזור גדול, שעלה ל־88.7 מיליון ש"ח. התשואות השנתיות נעו בין 15.3% ל־17.6%.

סל המטבעות ירד ב־0.15% ל־1.7160 ש"ח ושער הדולר היציג ירד ב־0.1% ל־1.5648 ש"ח דולר נוסעים — 1.858 ש"ח. דולר שחור הוסיף לנוע בין 1.65 ל־1.66 ש"ח.

במסחר רב־צדדי במניות לפני הצהריים נעו עליות השערים בין 0.2% (אפריקה 1 ונכסים בנין) ל־2.0% (חברה לישראל 1). המחזור בשלב מסחר זה הסתכם ב־651 אלף ש"ח.

במסחר במניות בשערים משתנים אחרי הצהריים עלו 20 שערים, לעומת 2 שירדו. ו־7 שנשארו בלי שינוי. בהכשרת הישוב היתה הפסקת מסחר. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־2.25% בחברה כלכלית. הירידה הגדולה ביותר היתה — באחוז אחד — בחסנה ובשלמה.

מדד המניות עלה ב־0.96 מ־78.95 ל־79.71 נקודות, ב־0.76%.

מונו 3 שופטים מחוזיים חדשים בתל־אביב

בצלאל עמיקם

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב תוגבר אתמול בשלושה שופטים חדשים: פרקליטת מחוז תל־אביב ערנה ארבל ושופטי בית־משפט השלום מרים בן־פורת ואורי גורן.

הוועדה לבחירת שופטים בראשותו של שר־המשפטים אברהם שריר ובהשתתפות נשיא בית־המשפט העליון, מאיר שמגר, והשופטים דב לוין ושלמה לוי, שהתכנסה אתמול, החליטה למנות גם שני שופטים חדשים לבית־המשפט השלום במחוז המרכז. שופטים אלה יהיו עורך־הדין צבי הרטל ורשמת בית־משפט השלום בתל־אביב מרים סוקולוב.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית מה־31.3—6.4.88

חג שמח

יום עיון ודיון בנושא: הקיבוץ והמפלגה במערכה המדינית יתקיים בגבעת חביבה – ביום חמישי 31.3, בשעה 9.00 בבוקר. בהשתתפות: ח"כ חייקה גרוסמן; ג'ומס – מזכיר הקבה"א; א. ידלין – מזכיר התק"ם; ד"ר נתן יאנוץ יהודה הראל

יום שישי — 1.4
סניף חיפה — 9.00 — מפגש חוגגי – מזכירות הסניף חברי הוועדה המרכזת; סיעת מפ"ם במ.פ. חיפה; מזכירי סניפי המשנה.

יום ראשון — 3.4
חיפה, מועדון בית שלום עליכם — 17.00 — סרטו הראשון של אברהם לאור: „הייתה פעם עיירה".

יום שני — 4.4
סניף גבעתיים — 17.00 — סדר פסח – במועדון נרקיס 5.
סניף פתח־תקווה — 19.00 — יעקב חזן – בנושא: מפ"ם לקראת הוועידה והבחירות.

יום שלישי — 5.4
סניף כפר־סבא — 17.00 — אבי שיון – ערב פוליטי ספרותי.

יום רביעי — 6.4
קיבוץ עין צורים — 21.30 — אורי גינקרפלד – פנל פוליטי.

מזכירות המפלגה תתקיים ביום ב' חוהמ"פ 4.4.88 בשעה 16.00 במרכז.
סדר היום: א. קביעת תקנון ונוהל הבחירות לוועידת המפלגה. ב. אישור ועדת הבחירות לוועידה.
מרכז המפלגה יתקיים ביום ב' 18.4.88 בשעה 16.00 באולם הקבה"א
סדר היום: א. אישור תקנון ונוהל הבחירות לוועידת המפלגה. ב. אישור ועדת נשיאות לוועידה. ג. דיון פוליטי.
החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם

* * *

שימו לב: בית מרכז מפ"ם פתוח בחוה"מ פסח ב־3.4—6.4 להמשך ההכנות לקראת הוועידה

* * *

הכנס האזורי של מפ"ם בנושא: משבר ההתיישבות בנגב יתקיים ביום שבת 9.4.88, בשעה 9.00 בבוקר במוסד החינוכי „מעלה הבשור", בהשתתפות: ח"כ יאיר צבן, ג'ומס, אמיר פרץ, אמרי רון

בפלילים

חשודים בהשלכת בקבוקי תבערה על האוטובוס

יואב אביב

משטרת מרחב חיפה עצרה אתמול לפנות בוקר ארבעה חשודים בהשלכת שני בקבוקי תבערה על אוטובוס „אגד" ליד קיבוץ שער העמקים.

הבקבוקים הושלכו שלשום בלילה על אוטובוס שעשה דרכו מקרית־טבעון לחיפה. אחד מהם נחת על גג האוטובוס והאחר התפוצץ על הכביש. באוטובוס היו ארבעה נוסעים. איש לא נפגע.

גששים בסיוע כלבי גישוש פתחו בסריקות אחר משליכי הבקבוקים והעקבות הוליכו לכפר הבדואי ערב־אל־זבירת. המשטרה עצרה שלושה מתושבי הכפר כבני 20 וילד בן 10 ששוחרר בתום חקירה. שלושת החשודים האחרים יובאו הבוקר לבית־משפט השלום בחיפה להארכת מעצרם.

המשטרה חושדת שיש קשר בין השלכת בקבוקי התבערה שלשום לבין השלכת בקבוק תבערה לעבר אוטובוס „אגד" לפני כחודש באותו מקום בנסיבות דומות. גם אז לא היו נפגעים.

מואשם באונס ידידתו בת ה־15 בחוות סוסים

יואב אביב

מאיר שמילוביץ בן 21 מקרית ים מואשם בבית המשפט המחוזי בחיפה באונס ידידתו בת ה־15 וחצי.

בכתב האישום טוענת התובעת, עו"ד ערנה כהניא, כי הנאשם, העובד בחוות סוסים ליד קיבוץ אפק, הזמין את הנערה לבקרו. הנערה נעתרה להזמנתו והגיעה לביקור יחד עם חברתה.

כשביקשו הנערות לשוב לביתן הציע הנאשם להוביל כל אחת מהן בנפרד לתחנת האוטובוס הקרובה על גב סוס. לאחר שהוביל את החברה ונשאר עם ידידתו, הורה לה להתפשט ואנס אותה באיומי סכין שהצמיד לצווארה. קודם לכן עישן הנאשם חשיש יחד עם צעיר אחר שהיה במקום.

ליהודית בן־חיים והמשפחה
אתכם בכאב על מות
האם־הסבתא
חרמונה סימון
ידידת ביתנו
קיבוץ רמת־השופט

עם חברתנו מלכה אדיב והמשפחה
אבלים על מות
מרים (מוסיה) כהן
קיבוץ רוחמה

לאהוד אלון, למשפחה ולכפר גליקסון
משתתפים בצערכם במות האב
ניסים
בית המעפיל

משתתפים בצערם של
ירוחם המאירי וכל המשפחה
על מות אחותו
פועה
בניכר
קיבוץ רמת־השופט

לחברנו רמי דגני ומשפחתו
משתתפים בצערכם במות האב
נפתלי דגני
קיבוץ ניר־דוד

עובדי המעבדות מרחיבים השיבושים לבתי"ח נוספים

עתים

עובדי המעבדות בשירות הממשלתי הודיעו אתמול, כי ירחיבו את השיבושים לבתי־החולים ברזילי באשקלון והלל יפה בחדרה.

אתמול שובשה העבודה בבתי־החולים אסף הרופא בצריפין וולפסון בחולון.

כמאה עובדי המעבדות בשירות הממשלתי הפגינו אתמול בצהריים במרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל־השומר, בסמוך למקום שבו נערך טקס הרמת הכוסית לקראת חג הפסח, בו נטלו חלק שרת־הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו והנהלת משרדה.

העובדים הניפו כרזות כגנות הטיפול הכושל של נציבות שירות המדינה ומשרד־הבריאות בכל הקשור למציאת פתרון הולם לבעיות השכר שלהם ולמעמדם המקצועי. בכרזות נכתב „עובד מעבדה — עבד מעבדה". בכרזות אחרים נכתב „בתג החרות עובדים תחת צווי ריתוק".

העובדים ציינו, כי למעלה משנה וחצי נמשך מו"מ איתם ללא כל פתרון.

נציגי עובדי המעבדות של קופ"ח הכללית, המייצגים כאלפיים עובדים, דרשו מנציבות שירות המדינה להסיר את צווי הריתוק שהוצאו לעמיתיהם.

העובדים הודיעו, כי לאות הזדהות ישקלו בימים הקרובים נקיטת שיבושים במעבדות בתי־החולים של קופת־החולים, אם עד סוף השבוע לא יוסרו צווי הריתוק.

אתמול עבדו במתכונת שבת 13 בתי־חולים ממשלתיים עקב עיצומי רופאי המדינה. גם היום יעבדו בתי־החולים אלה במתכונת שבת.

החל ממחר וכמשך כל חג הפסח לא ינקטו רופאי המדינה בשיבושים והעבודה תתנהל כסידרה עד לחג הפסח השני. אם לא תחול התקדמות במו"מ עימם, יחדשו רופאי המדינה את השיבושים לאחר חג הפסח.

מינהלת ה„לביא" במשרד הביטחון תבוטל מהיום

אבי בניהו

פרק הזמן שהקציב שר־הביטחון להיערכות התעשייה האווירית לאחר ביטול פרויקט הלביא מסתיים היום.

התעשייה האווירית השלימה כבר שלב ראשון של פיטורין ובמסגרתו סיימו את עבודתם בחברה כ־3000 איש. הפורשים כתוצאה מביטול הלביא עשו זאת במספר מסלולים. האחד, מסלול העובדים הזמניים שפוטרו על־פי שיקולי ההנהלה. השני, מסלול הפיצויים בגין פרישה מרצון, במסגרת זו קיבל כל אחד מהפורשים 34 אלף דולר בממוצע. הנותרים פרשו במסגרת הסדר פנסיה.

לאחר היערכות התעשייה האווירית בעקבות ביטול פרויקט הלביא מונה מצבת כוח האדם במפעל 17 אלף איש. כתבנו מציין, כי עלות הסגירה הכוללת של פרויקט הלביא לא עלתה על הסכום שהוקצב לכך.

החל מהיום תבוטל מינהלת פרויקט הלביא שפעלה במשרד־הביטחון בשנים האחרונות ושעסקה בחודשים האחרונים בסגירת הפרויקט ובביטול החוזים.

חיפושים אחר נער שנסחף במי הבניאס

עתים

בשמורת הטבע שבבניאס מתנהלים חיפושים קדחתניים אחר שמעון רייזמן בן 16 מקיבוץ ברור חיל, שנפל שלשום אחר הצהריים למימי הבניאס ונסחף במים.

הנער טייל בבניאס עם אחיו, חייל בשירות סדיר. כשביקשו השניים לחצות את הנחל נפל תיקו של הנער למים והוא התכופף להרים את התיק ואז איבד את שיווי משקלו, נפל למים הזורמים ותוך שניות נעלם, בטרם הספיק אחיו להבין את אשר אירע.

כעבור דקות הגיעו למקום מתנדבים ופקחי רשות שמורות הטבע והחלו בחיפושים שנמשכו עד שעות הלילה המאוחרות וחודשו אתמול בבוקר, כשהפעם הצטרפו צוללנים של חיל הים, חברי קיבוצים מהצפון ומקיבוצו של הצעיר וכן מסוק של צה"ל שסרק את ערוצי הנחל בהם זורמים מי הבניאס בתקווה לאתר את הצעיר.

עד כה לא העלו החיפושים דבר.

מחר ב־„המשמר"
ובמוספו השבועי חותם

★ יום האדמה. שטח סגור, בעיות פתוחות – רוביק רוזנטל, אבי בניהו, עמירם כהן
★ אורח בארץ: הסופר ההונגרי ארווין ג'רטץ' – אריה פלגי
★ ימים אחרים. 20 שנה לרצח מרטין לותר קינג – יעל לוטן
★ מדריך כשר לפסח – עופר נויר
★ „יש דיבור": אהבת חיות
★ נועם שפנצר – תל־אביב–טקסס; יוסף מונדי – רשימות מן החבית; עמירם כהן – על הפנים; מוטי בסוק – טפטופי כנסת; גיורא מנור – קולות; יהודה לחב – משיכות־יתר; דני ורט – קולנוע; דורית קדר – תערוכות

בחותם

★ כרסום הולך ומעמיק – ראיון עם יאיר צבן – מאת יעקב לזר
★ יד אנוש באחיו – על האפשרות למלחמת אזרחים – מאת גבי בשן
★ כמו מרפרפת באוויר – 100 שנה למוח־צדק – מאת אילן שיינפלד
★ וחידויים ידי קולמן – רפואה ביואנרגית – מאת אהוד דור
★ פצועים סוג ב' – סרט חדש – „חלם קרב" – מאת יעל ישראל
★ הגדה לעורכי סדר – בנוסח הימים הללו – מאת לזר וארנון
★ האיש שירה בקינג – על רוצחו של ד"ר מרטין לותר קינג – מאת יהודה צור
★ קום לך מצריימה – ראיון עם רבקה ידלין על האופוזיציה במצרים – מאת אורי הורוביץ
★ הטרגדיה האנושית של מאנס ספרבר – ארבע שנים למות הסופר – מאת א.ב. יפה
★ הלו חותם
★ שלום בית – מאת רות יוסף
★ שירים מאת: עודד ליפשיץ, זאב צחור, אלי הכהן, חנה איש־הורביץ, שמואל בונים, עלי אלון, אריה פלגי, גינו

הנשיא בפתיחת ועידת השוה"צ בבאר־שבע:

גם יריביה המושבעים של התנועה אינם יכולים להתכחש להישגיה

כתב „על המשמר"

חניכות השומר הצעיר מגישות לנשיא המדינה וליעקב חזן חולצה שומרית וכובע הוועידה התשיעית (צילום: ויקי כהן)

הוועידה התשיעית של השומר הצעיר נפתחה אתמול בבאר־שבע בנאומו של נשיא המדינה, חיים הרצוג, ששיבח את חוסנה האידיאולוגי של התנועה בעת שתנועות נוער אחרות הולכות ומתערערות.

הנשיא אמר, כי תנועת השומר הצעיר רשמה פרקי זוהר בתולדות המדינה וההתיישבות וגם יריביה המושבעים של התנועה אינם יכולים להתכחש להישגיה.

המנהיג הקשיש של מפ"ם, יעקב חזן, אמר בפתיחת הוועידה, כי אנו נמצאים עתה באחת התקופות הקשות ביותר בתולדות המדינה וכי הוא מצטער על שהוא ובני דורו הותירו לדור הצעיר „חיים מעניינים מדי", כדבריו. הוא הוסיף, כי המאבק של תנועת העבודה ותנועות הנוער החלוציות עדיין לא תם וקרא להן לפעול להגשמת הרעיון הציוני במלואו.

המצב בשטחים הוא אחד הנושאים שבמוקד הוועידה.

במבוא להצעות ההחלטה נאמר: „המרי בשטחים המאיים לחלחל לתוך החברה הישראלית, הקיפאון והשיתוק המדיני, הפערים הנפערים בין חילונים ודתיים, יהודים וערבים קיצונים ומתונים, הגזענות ושנאת הזר כתגובת יאוש לחוסר המוצא — כמו באים להוכיח את ההכרח בפתרון משולב לבעיות הלאומיות והחברתיות".

הנשיא הרצוג אמר עוד: „מה שמדאיג אותי, שחלק נכבד של הנוער, חלק שולי אמנם, אך לא כל כך מבוטל, מסוגל להרחיק לכת עד כדי תמיכה ברעיונות בלתי יהודיים, בלתי אנושיים ובלתי מוסריים ואינו דוחה על הסף אפילו הצעות גזעניות ולא דמוקרטיות. משהו לקוי בחינוך הנוער הזה לערכים האנושיים והבסיסיים ביותר וזהו תמרור אדום, זו בהחלט סכנה. לצערי לא עשינו די במדינת ישראל לדה־לגיטימציה מוחלטת על הסף של רעיונות גזעניים ואנטי־דמוקרטיים. הדמוקרטיה הישראלית על כל מוסדותיה לא נתנה דעתה בעוד מועד לחומרת הסכנה של תופעת מאיר כהנא ולא מנעה חדירתה של סכנה זו והפיכתה לחלק ממוסד, שולי ככל שיהיה, של הנוף הפוליטי בארץ".

הנשיא אמר, כי צר לו לומר שאפילו המערכת המשפטית המעולה של ישראל, וכמוה הליברליזם הפוליטי הישראלי, לא גדעו את התופעה בעודה באיבה, כפי שראוי היה לעשות, וכי פעמוני האזעקה לא צלצלו בזמן.

„בקבוקי התבערה ביום האדמה — קטלניים לרקמת היחסים"

שלי יחימוביץ'

„בקבוקי התבערה שהושלכו ביום האדמה בדבוריה וליד שער העמקים עלולים להיות קטלניים לרקמת היחסים הרגישה והמסובכת בין יהודים לערבים", אמר נשיא המדינה, חיים הרצוג, בפתיחת ועידת השוה"צ בבאר־שבע.

הנשיא הוסיף, כי כוונתם של ארגוני הטרור, השולחים נערים לידות את הבקבוקים, היא אכן לפגוע ביחסים אלה.

„אין ספק שהמעשים הנפשעים האלה הם למורת רוחה של רוב האוכלוסייה הערבית בישראל. אני מעריך מאוד את דבריו של ראש מועצת דבוריה, שגינה במלים תקיפות חריפות ביותר את זורק הבקבוק ליד כפרו. אסור להטיל על כלל האוכלוסייה את אשמת הפושעים הבודדים הללו, וחובה להגן עליה מפני מי שמנסה להטיח בה אשמה קולקטיבית. אולם עם זאת אין לפטור כליל חלק מפרנסי הישוב הערבי בארץ מכל אחריות לאווירה וצריך לשאול אם עשו די להרגעת המצב", אמר הנשיא.

עוד אמר הנשיא, כי הוא עדיין מנסה לשמוע מערביי ישראל קריאה לאחיהם הפלשתינים לנטוש את דרך הטרור והטראגית, להתפכח מן האשליה הנוראה שיוכלו לבטל את קיומה המדיני של ישראל ולחתור יחד עם ישראל לשלום.

ועדת הכספים אישרה העברה תקציבית לתמיכה במוסדות דת

ההעברה בסך 3 מיליון ש"ח נועדה לעקוף הוראת בג"ץ האוסרת חלוקת הכספים הייחודיים ● אושר הסיוע לתק"ם

כתבנו הכלכלי בירושלים

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול ברוב קולות של נציגי הליכוד, המערך, התחיה והסיעות הדתיות העברה תקציבית בתקציב משרד־הדתות מסעיף המענקים הקואליציוניים לסעיף תמיכה במוסדות תורניים.

ההעברה, בסך שלושה מיליון ש"ח, נועדה למעשה לעקוף את הוראות בג"ץ נגד חלוקת הכספים הייחודיים.

לפני שבוע הוציא השופט אהרון ברק צו ביניים נגד חלוקת הכספים הייחודיים והחליט שעתירתו של ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) תידון בהופעות בהרכב של שלושה שופטים.

צבן אמר אתמול, כי גורמים אינטרסנטיים דירבו את משרד־הדתות ואת ועדת הכספים והשילו לחץ כבד על האוצר כדי לממש את ההעברה לפני הדיון בבג"ץ.

בלחץ עתירתו של צבן נערכה בדיקה יסודית במשרד־האוצר בבקשת משרד־הדתות וכתוצאה מכך הופחתו הסכומים בבקשה מ־4.5 מיליון ש"ח ל־3.3 מיליון ש"ח.

האוצר הודיע לוועדת הכספים, כי סיכם עם משרד־הדתות שהתשלום יהיה מותנה במילוי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפיהן יש לכבד קריטריונים בחלוקת הכספים, וכי לא ישולם סכום כלשהו לאותם מוסדות לגביהם קיים צו ביניים האוסר את החלוקה.

ח"כ צבן, אשר הצביע נגד ההעברה יחד עם ח"כ דדי צוקר, אמר, כי ההחלטה מהווה ניסיון לעקוף את החלטת בג"ץ.

אושר הסיוע לתק"ם

ועדת הכספים אישרה אתמול סיוע ל־19 קיבוצים של התק"ם הנתונים במצוקה כלכלית בסכום של 130 מיליון ש"ח לאורך השנים הקרובות. כמו־כן אישרה הוועדה סכום של 70 מיליון ש"ח למימון פריסת חובות של קיבוצי התק"ם.

מרכיבת הסכומים של הסיוע ל־19 הקיבוצים, כ־100 מיליון ש"ח, ישמשו למימון פריסת החובות, ואילו 30 מיליון הש"ח הנותרים ישמשו למחיקת חובות.

שירותי מד"א ישותקו הלילה בחצות אם לא יוזרמו הכספים

יוסף שמי, יהודה צור

כל האמבולנסים של מגן־דוד־אדום ישותקו הלילה בחצות אם האוצר לא יעביר 3 מיליון ש"ח שהוא חייב למד"א — נמסר אמש מהנהלת הארגון.

דובר מד"א, משה דיין, אמר למגן־דוד־אדום אין כסף לתשלום ביטוח הרכבים ובלי ביטוח לא יוכלו האמבולנסים לנוע.

אתמול נפגש שר־האוצר עם ועד העובדים של מד"א והבטיח להזרים מיליון ש"ח שיספיקו, לטענתו, לתשלום משכורות נטו לעובדים, אולם דובר מד"א אמר, כי כספים אלה יעוקלו, שכן חשבונות הבנקים של מד"א מעוקלים בשל חוב לחברת „טרבינול", ספקית השקיות למנות דם. החברה הפסיקה לפני כחודש לספק את השקיות בשל החוב ומגן־דוד־אדום משתמש במלאי לשעת חירום.

בצעדו של שר האוצר יש משום שידול לעבירה על החוק, שכן אסור לשלם משכורות ללא ניכוי מס במקור וללא תשלום מע"מ.

בירור נסים, הבודק את מד"א מטעם משרד־האוצר, ציין במסקנותיו, כי שיטה זו של הזרמת הכספים היא בין גורמי הצטברות החובות, שכן המוסד נקנס והוטלו עליו ריביות ותוספות והצמדה שגרמו לקשיי מימון.

היום בשעה 11 לפני הצהריים יתכנסו ראשי הרשויות המקומיות כדי לדון במצב שנוצר ולמחות על הדרישה לסגור 19 תחנות עזרה ראשונה.

שר־האוצר נפגש אתמול עם מנהלי מד"א וחזר על תביעתו להעביר הכספים בתמורה לסגירת התחנות.

השבתת השירותים בצפון

שירותי מד"א בצפון ישבתו החל מהיום, על כך הודיע מנהל מד"א בצפון, בועז מורקין, במברק ששלח לאלוף פיקוד צפון, יוסי פלד.

הוא הסביר, כי אין באפשרות מד"א לחדש את פוליסות הביטוח לאמבולנסים ולכן אי־אפשר להפעילם.

יועץ שר הביטחון להתיישבות, שמעון שבס, אמר, כי ההחלטה לסגור תחנות מד"א בצפון היא חמורה ביותר, במיוחד בגלל העובדה שהצפון מלא במטיילים בתקופת החגים.